

РАДНИЦИ „ЗАСТАВА ОРУЖЈЕ“
БЛОКИРАЛИ „СОЦИЈАЛНО“

На конаку до овере
књижица

— страна 5.

ДРАГОШ РАДОВАНОВИЋ,
НАЧЕЛНИК ОДЕЉЕЊА ЗА
ЗАШТИТУ ОД
ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА

Заказала грађанска
солидарност

— страна 7.

РАЗГОВОР С ПОВОДОМ:
ГОРДАН МАТИЋ, РЕДИТЕЉ

Прича о Жућку и
једном времену

— страна 16.

ЦЕНТАР ЗА ПЛУЋНЕ БОЛЕСТИ

Болница са отвореним кавернама

• **SMALLVILLE** •
KRAГУЈЕВАЧ
034 352 641
www.smallville.rs

ФИЛИГРАН
ЗЛАТО - СРЕБРО
НАЈБОЉЕ ДВОРУШТЕ - ПЕЧАТНА ЗОНА - КРАГУЈЕВАЧ

ВОДА ЈЕ
ДРАГОЦЕНА

ВК
Kragujevac

ТРОШИТЕ ЈЕ
РАЦИОНАЛНО

Reciklaža kertridža i tonera

dobar kertridž
mir u kući

Refill M
Karađorđeva 51, www.refillm.com
Тел: (034) 33 77 98, (034) 34 03 03, (064) 287 64 60

auto centar
BAKI

VULKANSKI
prodaje svih vrsta guma

AUTO SERVIS
- mehaničarske usluge

POSREDOVANJE U PROMETU
- zamena delova trapa

POSREDOVANJE U PROMETU
- osiguranje vozila

AUTO INSURENJE
- njihova ugradnja

tel: (034) 324-001 ; 310-297
www.bakido.com

Карикатура: Горан Миленковић

ДРУГА СТРАНА

Лопатање

Пише Драган Рајчић

Ако хоћемо поштено, нисмо се баш прославили у лопатању. Изгледа да нам дефинитивно лопта боље иде од руке него лопата. Говорим о градском живљу. На крају је, бар у нашој вароши, зарад проходнијих нам тротоара, уклањање снега морало бити плаћено хиљадарком по глави „лопатара“, за осам сати рекреације.

Рекох морало, па се уједох за језик. Мислим, да сам ја нека влас', не би морало за хиљадарку него за цабака. Не спорим да је лепо помоћи сиротињу том хиљадарком, ако се она ухватила за лопату, али у крајњем исходу и та пара ће, пре или касније, и њу ударити по цецу. Могу такође претпоставити да су и креатори предизборног обећања о неколико стотина хиљада нових радних места, гледајући армију грађана са лопатом у рукама, бар на тренутак помислили како им се све одвија по плану. Али како је снег почео да копни, вероватно је спаснуло њихова радост таквим развојем догађаја. Та идилична слика „успелности“ свакако се неће поновити бар до следеће зиме, а до тада треба изгурати најављене изборе на које ће већина „лопатара“ вероватно доћи право са бироа за незапослене.

Оде ми мисао, а ово сам хтео да кажем. Да сам ја влас' наредио бих, дакле, да све регистроване партије изведу своје најјаче кадрове на сваку улицу са поменутом алатком у рукама. Па ко више очисти, тај нека то у облику видео записа предочи пучанству на промотивним скуповима који следе. Да мера ствари буде не то колико је ко тона обећања изнео за говорницима него колико је ко кубика снега волонтерски склонио са тротоара. Мало би нашим цењеним партијцима искочио понеки жуљ, ал' куд ћеш боље рекламе месец дана уочи избора!

Видео сам, додуше, да су неке партије нешто и радиле у том смислу, али, усуђујем се рећи, недовољно. Још има сокака на којима трапави гласач може да због леда и снега направи озбиљну штету свом скелету. Тако поломљен после би могао да изостане са избора и онда би штету трпели и они који се, управо зарад тог његовог гласа, поломеше за микрофонима. Том несрећнику, пак, за утеху може послужити врло извесна чињеница да његов глас ионако не би ништа вредео јер се у овој земљи постизборне коалиције, овога ми Бориса и Ивице, праве како се Курта и Мурта договоре.

Враћам се на лопатање. Да сам ја влас', макар и локална, ову ванредну ситуацију искористио бих да у пуној мери афирмишем рад комуналне полиције и помоћу ње приштедим оне 'иљадарке. Како? Па, помоћу лопате, бре! Њих има педесетак, пристojно су плаћени, а, руку на срце, не убијају се од неког посла. Мало рекреације им свакако не би шкодило. Њих педесетак - таман за наше чисте тротоаре, макар у центру града. Ако осмочасовним радним временом не би успели све да излопатају, у овој ванредној ситуацији радили би, да сам ја влас' нормално, и прековремено, с тим што би им то било плаћено са оних 120 динара по сату. Чист рачун, дуга љубав! И спој корисног са здравим. Гомила 'иљадарки остаје у буџету, а како је лопата најбоља превентива против масних наслага, наши комуналци и комуналке остају витки и орни за нове радне победе.

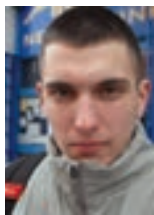
Спој корисног са здравим могли би да направе и они који су чврсто решили да на изборе изађу. Они би, док га још има, требало да своје замрзиваче напуне снегом. У њих ионако немају шта друго да ставе, а кад избори прођу и кад Курта и Мурта ураде оно што ће да ураде, њих ће да заболи глава. Тада ће већ температура да буде у дебелом плусу и онда би они овим снегом могли да хладе то оболело место. Мада, нисам нешто сигуран да је пало довољно снега колико ће њих глава да боли!

АНКЕТА ДА ЛИ СТЕ СПРЕМНИ ЗА НОВЕ ТУРСКЕ СЕРИЈЕ?

М. Ивњишковић

Зоран Рајчић,
домар:
- Пет векова под Турцима, зар нам то није било доста?

Михајло Лазић,
ученик:
- Не гледам сапунице „трећег света“, досадне су.

Љубисав Катанић,
електротехничар:
- Срце ми се цепа због моје мајке, која гледа серије и за себе и за мене.

Катарина Марковић,
ученица:
- Волим да их гледам, једва чекам репризу серије „Забрањено воће“.

Марко Тодоровић,
ученик:
- ТВ је за маторце, ја свирам или слушам музику.

Драшко Митровић,
приватник:
- Све серије избегавам, било да су шпанске, турске или друге.

Тијана Прекић,
ученица:
- „Аси“ гледам редовно, али и остале волим.

Марија Ристић,
студент:
- Слабо гледам ТВ, волим да читам.

Сузана Лазић,
угоститељ:
- Волим да их гледам, опуштају ме после напорног рада.

Житопродукт
Крагујевац, Војводе Путнино 70
Телефони: 034 370 303
370 215, 370 072, 370 135, 370 192
zitoprodukt@nadlanu.com

Бршно по произвођачним ценама

Произвођачке цене, гарантовани квалитет белог, лиснатог, печеног, замрзнутог пецива

Све врсте хлеба и пецива у нашим објектима: ТЦ Аеродром, Мала пијаца, код улаза у Житопродукт, у кругу Заставе, у Улици Драгослава Срејовића 5

Prozori i vrata
u dekorima
drveta uz
10 godina
garancije

gratis
staklo za
4 godišnja
doba

www.suncemarinkovic.com

+381 34 330 870

Министар Шутановац укорио градску власт што преко медија тражи да се Војна болница уступи граду, а то је изазвало нови међустранички сукоб „Заједно за Шумадију“ и ДС-а. Чињеница је, међутим, да ова зграда није на листи војних објеката предвиђених за размену, па је тешко веровати да би другачији приступ локалне власти донео неку промену

Етара народна изрека каже да не пада снег да прекрије брег већ да свака зверка покаже свој траг. Преведено на актуелне крагујевачке прилике, изрека би могла да гласи да је највећи снег за последњих 50 година пао да покаже дубину сукоба између градске власти оличене у странци „Заједно за Шумадију“ и Министарства одбране. За тај сукоб, изазван неуспешним вишегодишњим покушајима да дође до резмене војних објеката са градом, „Заједно“ отворено оптужује владајући ДС, чији кадар је министар

ВОЈНА БОЛНИЦА ИЗАЗВАЛА НОВИ СУКОБ ГРАДСКЕ ВЛАСТИ И ДС-А

Снег продубио раскол

ЗГРАДА ВОЈНЕ БОЛНИЦЕ ВЕЋ ШЕСТ ГОДИНА ПРАЗНА

литички мотивисан покушај да се за небригу водећих људи Крагујевца оптуже неке друге институције.

■ Проблематичне тврдње

У саопштењу министра одбране пажњу привлачи теза да су проблеми са прокишњавањем Грудног одељења и Клинике за неурологију последица небриге градске власти. Та тврдња је крајње проблематична јер је крагујевачки Клинички центар по свом статусу у ингеренцији државе за пружање терцијарне, високо стручне здравствене заштите грађана Централне Србије и покрива простор од два милиона становника, па је јасно да ту локална самоуправа нема надлежности када је у питању стање објеката и опреме, већ је то пре посао Министарства одбране.

Са друге стране, Шутановац ставља замерку што је позив за доделу војног објекта упућен са конференција за штампу, а да се пре тога нико није обратио Министарству, чиме сугерише да би се, да је било обрнуто, овакав предлог из Крагујевца узео у разматрање, па би можда била донета и другачија одлука.

Према тврдњи Небојше Васиљевића, члана Градског већа за развој, градска власт је још пре неколико година Министарству одбране нудила предлог да се Војна болница пренамени у градску, односно општу болницу, и тиме побољша здравствена услуга.

- Некадашњи Клинички болнички центар (КБЦ), иначе грађан од самодоприноса грађана, задовољавао је тадашње потребе. Међутим, претварањем КБЦ-а у Клинички центар, ка коме гравитира скоро два милиона људи, немогуће је пружити адекватну здравствену заштиту грађанима овог дела Шумадије, каже Васиљевић.

Он наводи да је прокишњавање крова у Клиничком центру и немогућност да пацијенти буду адекватно збринуте на другом месту само у први план изнело проблем који локална самоуправа већ годинама покушава да реши са Министарством одбране. Реч је о понуди града да купи, закупи или размени војну имовину, па и Војну болницу (која је већ шест година ван функције) и пренаменом омогући грађанима потребну здравствену услугу. Та могућност је, по Васиљевићу, отпала тако

што крагујевачка Војна болница није 2006. године ушла у такозвани мастер план, односно списак војних објеката које је Министарство одбране одредило да могу бити размењени са локалним управама за цивилне потребе.

■ Ванредне прилике

Да Министарство одбране није предвидело Војну болницу за размену и стављање на располагање граду за његове потребе потврђује и званично писмо које је прошле године упутило Дирекцији за урбанизам у Крагујевцу, а за потребе израде регионалног Просторног плана. У том писму Министарство је одговорило да су у мастер плану од крагујевачких војних објеката само Касарна „Радомир Путник“ и један комплекс земљишта у Илићеву, док су сви остали објекти, па и Војна болница, проглашени за „перспективне за потребе одбране“. То значи да Министарство има неки план да објекат који је некада служио за лечење војника и војних осигураника, а који већ шест година зврји празан, поново активира за своје потребе, а када и на који начин то

намерава да учини није саопштило, нити је то поводом најновијих дешавања појаснио министар Шутановац.

Но, показало се да и мастер план није непромењив и да у датим околностима може да претрпи корекције. Тако Касарна „Грошница“ пре пет година није била на овом списку за размену, да би прошле године Министарство одбране изменило став и уступило овај објекат Министарству економије за изградњу нове индустријске бесцаринске зоне намењене „Фијатовим“ кооперантима.

Чини се да је и градска власт пошла од тога да су велике снежне падавине имале размере елементарне непогоде и да у овим околностима треба другачије реаговати. Васиљевић то потврђује речима да би ова ванредна ситуација могла да буде добар мотивациони тренутак за министра да коначно учини нешто и реши ово питање у корист грађана.

Он подсећа да је систем здравства тако постављен да је примарна здравствена заштита у надлежности локалне управе, док је други ниво секундарна заштита и то су опште или градске болнице, које су у надлежности државе, односно Министарства здравља, и у Београду их, на пример, има пет, док Крагујевац нема ни једну, већ Клинички центар, који представља терцијарну, или врхунску

ДАВНО ПРЕДЛАГАЛИ ДА ВОЈНА БОЛНИЦА ПОСТАНЕ ГРАДСКА: НЕБОЈША ВАСИЉЕВИЋ

Драган Шутановац, тврдећи да се тако кажњава непослушна градска власт.

Почело је са вестима о прокишњавању Грудног одељења и Клинике за неурологију крагујевачког Клиничког центра, због чега је велики број пацијената морао да буде измештен у друге просторије. Саша Миленић, председник Скупштине града и потпредседник „Заједно за Шумадију“, на конференцији за штампу јавно је позвао министра Шутановца да донесе одлуку која би била „чин милости“ и да Министарство одбране додели неискоришћени простор Гарнизонске амбуланте Клиничком центру у Крагујевцу, како би се помогло великом броју угрожених пацијената.

Истог дана, у поподневним сатима, реаговао је Шутановац саопштењем у коме каже да се нико од званичника града Крагујевца претходних дана није обратио како би затражио овакву помоћ. Он је навео да је крајње лицемерно исказивање бриге за грађане преко страначке конференције и да је очигледно да је по среди само по-

ПРОКИШЊАВАЊЕ „ЗБОГ НЕБРИГЕ ГРАДСКЕ ВЛАСТИ“:
МИНИСТАР ДРАГАН ШУТАНОВАЦ

здравствену заштиту, обавља и делатности другог нивоа.

Уколико се у Крагујевцу оснује општа болница, за шта је потреба већ дуго евидентна, по Васиљевићу би као оснивач морало да се појави Министарство здравља, а не град. Зато сматра да је потребно и примерено да се питање привременог смештаја опште болнице реши договором између Министарства одбране и Министарства здравља.

- Ваљда смо једна држава и два министарства могу да се договоре. Министарство одбране може да обави административни пренос зграде која је напуштена и пропада, али ако је проблем да обави пренос граду Крагујевцу - нека ту имовину пренесе Министарству здравља и ми нећемо имати ништа против. Ту би била реч о привременом преносу, док се не обезбеди трајно решење за објекат опште болнице. Ако министар Шутановац тврди да до сада није било разговора на ову тему, нека иницира било какав договор или решење и ми ћемо то поздравити, закључује Васиљевић.

Милош ПАНТИЋ

КАСАРНА „РАДОМИР ПУТНИК“

Споразум, па нова процена

Поводом изјава министра одбране да никада није било никаквог договора Министарства одбране и локалне власти у Крагујевцу о размени Касарне „Радомир Путник“, члан Градског већа Небојша Васиљевић је на конференцији за штампу представио документацију која ово демантује. Он наводи да је 2008. године Пореска управа проценила вредност касарне на 4,5 милиона евра.

- Из ове документације се види да су град и Министарство одбране постигли споразум, да је град определио 35 станова за војна лица као противвредност, да је договорено да Грађевинска инспекција Војске Србије прегледа станове, с тим да они чине једну трећину укупне накнаде, каже Васиљевић.

Војске Србије је имала примедбу да се обави препарцелација око зграде Команде корпуса, која је изузета из размене, за коју је тражила плац од

око 30 ари, и град је обавио и овај посао, па је то послато у Београд и чекало се само коначно потписивање уговора о размени имовине, тврди Васиљевић.

Тада, по његовим речима, настаје преокрет, јер Министарство одбране 2009. године тражи нову процену имовине касарне од Пореске управе. Нова процена је урађена током 2010. године и сада је њена вредност процењена на око 30 милиона евра!

- Дирекција за имовину је већ дав пута расписивала лицитацију за продају касарне, полазећи од ове процене, цена је два пута умањивана за 20 посто, али купаца није било. Остаје да се чека и трећа лицитација, када би почетна цена била умањена за 60 посто. Град се залаже да се од тога одустане и да се дође до процене вредности која би била реална, а не политички мотивисана. Препрека није у граду Крагујевцу, а не знам да ли је она настала због политичке припадности министра или је нечији хир, казао је Васиљевић.

Пише Слободан Цупарић

Досетка у којој се поставља питање да ли ће Србија успети да уђе у Европску унију пре него што се она распадне, само је делимично виц, јер као и сви добри вицеви, он на свој начин одражава стварност. Судећи према проценама ДСС-а и њиховог лидера Војислава Коштунице, стратешки циљ Србије треба да буде развој земље, не више улазак у ЕУ, пошто бисмо од присуства у овој европској заједници могли имати више економске штете него користи, а улазницу бисмо морали да платимо одрицањем од Косова и Метохије. ЕУ се, поручују, налази у озбиљној кризи, у европским земљама воде се озбиљне расправе о њеној будућности и опстанку, само се у Србији, која је посебно угрожена, о томе ћути.

Венсан Дежер, шеф Делегације ЕУ у Србији, не доживљава целу ову ситуацију драматично и подсећа да ЕУ несумњиво пролази кроз тешку кризу, али она није ни прва ни последња. Кроз ту призму он гледа и српски статус кандидата и нада се, како рече, да ће за неколико година, или можда већ следеће, видети Србију ангажовану у разговорима о придруживању Унији.

У једном таквом политичком и друштвеном контексту Србија је распета између жестоких расправа евроентузијаста и евроскептика – и у недоумици којим путем кренути даље. Најновија истраживања јавног мњења показала су да никада у последњих пет година није било толико противљена уласку Србије у Европску унију. Конкретније, на питање да ли подржавају улазак Србије у ЕУ, 46,5 одсто испитаника одговорило је потврдно, а 37, 9 негативно. Њих 15,6 одсто није имало став.

Како објаснити оволики пад међу присталицама слогана „Европа нема алтернативу“?

– Има ту више фактора, а један је то што Европа све чешће и све више условљава, каже за „Крагујевачке“ социолог Милан Николић. – Значи, наш улазак у Европу је тежи него што су то имали Румуни, Бугари, а ево чак и Хрвати. Економски услови се погоршавају, криза је у пуном јеку, па овде није реч о некаквом негативном односу према Србији. Међутим, не треба заборавити да је Европа врло често заступала ставове супротне нашим интересима – и на Косову, па онда и у Босни, Хрватској. Остало је то као нека врста лошег осећања. Но, у Србији је и даље већина за улазак у ЕУ.

Др Невен Цветићанин, научни сарадник у београдском Институту друштвених наука, пад поверења у европски пут Србије објашњава како проблемима које држава има око статуса Косова и Метохије, тако и ситуацијом унутар саме ЕУ, која се више не доживљава као оаза доброг и квалитетног живота. Јер, услед глобалне економске кризе, грађани сада реалистичније сагледавају и ЕУ – као једну организацију која, такође, има своје проблеме, те им не може гарантовати безрезервно и безалтернативно благостање.

ЕВРОПА СВЕ ВИШЕ И СВЕ ЧЕШЋЕ УСЛОВЉАВА - МИЛАН НИКОЛИЋ

ЗАШТО ЈЕ ГРАЂАНИМА СРБИЈЕ ЕВРОПСКА УНИЈА СВЕ МАЊЕ ПРИВЛАЧНА

Криза ослабила мајнеи на оба пола

ИЛУСТРАЦИЈА: ТОРАН МИЛЕНКОВИЋ

Нити кривицом ЕУ, нити кривицом српске стране, дошло је до веома видљивих последица глобалне економске кризе и у Европи и у Србији, па је природно да су грађани смањили своја очекивања у погледу евроинтеграција. За садашњи еврореализам, дакле, постоје оправдани разлози, каже Невен Цветићанин

ЕВРОПСКА УНИЈА НИЈЕ ВИШЕ ОАЗА БЛАГОСТАЊА - НЕВЕН ЦВЕТИЋАНИН

– Већа резервисаност наших грађана пре свега је последица тога што Србија није добила кандидатуру за ЕУ, а с друге стране сама ЕУ суочава се с дубоком кризом, тврди Зоран Драгишић, председник Покрета радника и сељака. – Отуда је поверење у ЕУ пало и међу грађанима земаља које су чланице ове организације. Значи, европски скептицизам генерално је порастао свуда.

■ „Ујак из Брисела“

Четири године раније, тачније у јуну 2008, ситуација је била битно другачија: за улазак у ЕУ изјаснило се 73,5 а против је било 18,8 одсто грађана Србије. Неки овај обрт објашњавају све присутнијим еврореализмом на нашој страни, док други мисле да нас Европа уцељује, пре свега на питањима о односу према Косову.

– Постоји извесно разочарење због отежања услова уласка у ЕУ, постоји економска криза која је врло озбиљна у ЕУ, а и код нас постоји и најва новог таласа 2013. године, у-

као пројекат који ће трајати вековима. Четири године касније, након велике економске кризе, ситуација је сасвим другачија. Отуда је евроскептицизам порастао међу грађанима, јер је постало јасно да кад уђете у ЕУ морате да радите, да се трудите и схватите да тамо нема бесплатног ручка.

као пројекат који ће трајати вековима. Четири године касније, након велике економске кризе, ситуација је сасвим другачија. Отуда је евроскептицизам порастао међу грађанима, јер је постало јасно да кад уђете у ЕУ морате да радите, да се трудите и схватите да тамо нема бесплатног ручка.

■ Погрешно представљање

У последњем истраживању јавног мњења три четвртине грађана (74,80 одсто) изјаснило се и против уласка у НАТО, а за улазак је само 12,70 одсто. Шта говоре ови подаци?

– Код грађана је још увек живо сећање на конфликт са НАТО пактом и на бомбардовање 1999. године, па у овом моменту нису спремни да промене емотивни став који су имали према западној војној алијанси, објашњава Невен Цветићанин. – С, друге стране, политичка елита мора да ставља на своју агенду реалистично све оно што може да ојача интерес државе Србије – и да за то пита грађане. Једино у сарадњи елите и грађана можемо да стабилизујемо друштво и да пронађемо стратешки пут Србије, која не треба да жури и хрли исхитено у било какве војне савезе.

Зоран Драгишић сматра да као што је ЕУ погрешно представљена грађанима, исто је учињено и са НАТО алијансом. Једно истраживање од пре две-три године показало је да основне информације о овом западном војном савезу има мање од 0,5 одсто грађана. Ту постоји потпуно погрешна представа. Наиме, медији су ширили

причу о ЕУ као о рају, а о НАТО пакту – као о некаквој злочиначкој организацији, где кад уђете, они вас исеку на комаде.

– Ни једно ни друго није тачно, каже Зоран Драгишић. – Поготову је несхватљиво када се има у виду да НАТО и ЕУ чине мање-више исте државе. Дакле, највећи број земаља је и у једној и у другој организацији. Нелогично је да нам је Немачка јако прихватљива као савезник у ЕУ, али нам није прихватљива као савезник у НАТО алијанси.

Милан Николић процењује да би нам улазак у неке колективне безбедносне организације био позитиван искорак, пре свега имајући у виду оно што доноси будућност. Значи, ако не буде неке друге европске колективне одбрамбене организације, онда ћемо у нешто као што је НАТО, пре или касније, морати да уђемо. На нама је, вели Николић, да што пре савладамо лоше памћење и проблеме које имамо са овом западном алијансом.

■ Губитничка стратегија

Док лидер ДСС Војислав Коштуница тврди да ЕУ више није „ин“ и залаже се за политичку и војну неутралност, други упозоравају да би оваква политика водила Србију у изолацију. Да ли без подршке ЕУ и САД ми остајемо на губитничкој страни историје – и то својом кривицом?

– Мислим да је прича о војној и политичкој неутралности прилично неодговорна, тврди Зоран Драгишић. – Србија би инсистирањем на томе саму себе изоловала – био би то политички суицид. Без стратешког партнерства са САД и земљама ЕУ Србија се ставља на губитничку страну историје и бојим се да нас у блиској будућности чекају многа тешка питања: Косово, Република Српска... Страхујем да се не отворе још нека важна питања. Без добрих односа са САД и водећим земљама Европске уније све балканске дилеме решиће се на штету Србије.

Што се тиче Војислава Коштунице, Милан Николић верује да је лидер ДСС-а сад све ставио на једну карту – неулазак у ЕУ. То је, вели, једна дубоко губитничка стратегија.

– Ко заиста мисли да можемо да се развијамо сами – не знам на чему то базира, пита Милан Николић. – Нема ту никакве научне, озбиљне, аргументоване потпоре. У питању је, значи, један чудан концепт.

Невен Цветићанин потенцира да су најјаче привреде ЕУ главни

БЕЗ ЕВРОИНТЕГРАЦИЈА СРБИЈА НА ГУБИТНИЧКОЈ СТРАНИ - ЗОРАН ДРАГИШИЋ

спољнотрговински партнери Србије, те је она, хтела то или не, одлучила или не, економски везана за Европску унију.

– Оно што у свему остаје константа односа Србије и ЕУ и што је константа још од времена када је кнез Милош извозио свиње у Аустро-Угарску – управо су економски односи. Политички односи могу да буду овакви и онакви, да варирају, али без економске сарадње са најјачим привредама ЕУ Србији сасвим сигурно нема просперитета, нема повећавања економске снаге саме државе.

РАДНИЦИ „ЗАСТАВА ОРУЖЈЕ“ БЛОКИРАЛИ „СОЦИЈАЛНО“

На конаку до овере књижица

Револтирани што се не спроводи закључак Владе да се им се овере здравствене књижице, радници „Застава оружје“ блокирали рад филијале Фонда здравства у Крагујевцу. Поставља се, међутим, питање да ли би, ако се њима изађе у сусрет, исто тражили и сви остали послодавци који не плаћају доприносе, односно зашто би их, онда, ико и плаћао

Пише Милутин Ђевић

Етотинак чланова Самосталног синдиката „Застава оружје“ провело је ноћ између понедељка и уторка у просторијама крагујевачке филијале Републичког фонда за здравствено осигурање. Оружари су решени да у „Социјалном“ остану све док не добију оверене здравствене књижице и право да се они и чланови њихових породице лече. Радници захтевају да се примени закључак Владе од 8. фебруара, којим је она препоручила да се на шест месеци овери

ОРУЖАРСКА „ОКУПАЦИЈА“ ФИЛИЈАЛЕ ЗДРАВСТВА

здравствене књижице запосленима у предузећима у приватизацији, њиховим зависним друштвима, као и запосленима у одбрамбеној индустрији Србије, иако њихове фирме нису платиле доприносе за здравствено осигурање.

Према процени министра рада Расима Љајића, у Србији се у таквој ситуацији налази око 100.000 радника, а у Крагујевцу неоверене здравствене књижице од почетка године има око 7.000 радника. Допринос за здравствено осигурање, поред Војне фабрике, нису платили „Застава камиони“, Групе „Заставе возила“, „21. октобар“, „Метал системи“, „034 Метал индустри“... Предраг Петаковић, директор крагујевачке филијале Републичког фонда за здравствено осигурање, каже да само предузећа некадашње „Заставе“, као што су Војна, „Камиони“ и Група „Возила“, укупно имају око 5.600 запослених и чланова породице којима треба оверити књижице.

Има и тешко оболелих

Председник Самосталног синдиката „Застава оружје“ Драган Илић тврди да је ситуација алармантна, јер око 5.000 њихових радника и чланова породица већ дуго не могу до лекара.

Упркос закључку Владе Србије о решавању тог проблема, изгледа да је реч о опструкцији у Фонду за здравствено осигурање који не спроводи ту одлуку. Међу онима који су озбиљно здравствено угрожени су и деца. Понекад нам лекари, где је то могуће, изађу у сусрет. Рецимо, за тешко болесно дете, коме је требало лечење на ВМА, дали смо писане гаранције да ће трошкови бити плаћени. У појединим случајевима лекови не могу ни да се купе, па ни новац не помаже. Све то дуго траје, јер радници немају оверене здравствене књижице од 1. јануара, каже Илић.

Радница Славица Манојловић, самохрана мајка, пошто предузеће није уплатило доприносе, не може да обезбеди адекватно лечење за свог болесног четрнаестогодишњег сина.

Немам више куд, обраћала сам се на разне адресе. Нешто су ми помагале колеге из синдиката, позјамила сам колико сам могла,

ДРАГАН ИЛИЋ, ПРЕДСЕДНИК СИНДИКАТА ВОЈНЕ ФАБРИКЕ

више ни на то не могу да рачунам, јер не знам како ћу да вратим. И сама сам болесна, за себе толико и не бринем, али за дете не могу да обезбедим преко потребне лекове. Неки од лекова не могу ни да се купе, јер могу да се набаве само уз рецепт. Мој син је тежак епилептичар, заостао у развоју. Месечно мора да прима осам ампула хормона раста, а једна кошта 25.000 динара. Раније сам све лекове добијала на рецепт, а шта ћу сад, пита се Славица.

Драгослав Томић ради у Војној фабрици већ 30 година, а сада су он и још два члана његове породи-

це, по први пут, остали без оверене књижице.

Када одем код лекара прво шта ме пита је зашто књижица није оверена и неће да ме прими. Када су деца у питању некако се и сналазимо, али ми старији немамо право да се лечимо, огорчен је Томић.

Према речима Катарине Јаковљевић, пред радницима Војне фабрике је битка за живот.

Треба ли наша деца и чланови наших породица да испаштају због неодговорне државе? Та игра са нашим животима мора да престане, категорична је Катарина.

Председник синдиката Војне фабрике Драган Илић каже да ће запослени остати у филијали даноноћно све док проблем овере књижица не буде решен.

Данас нећемо протестовати испред зграде филијале, овде ће бити око 150 радника док су остали у фабрици како би се наставила производња, рекао је у уторак ујутру Илић и додао да су радници ове фабрике заслужили да им књижице буду оверене до пензије, јер држава фабрици за извезену робу са каматама дугује преко 100 милиона долара.

Препорука није закон

У синдикату „Застава оружје“ не споре да предузеће није уплатило доприносе за социјално осигу-

РАДНИЦИ СУ ЛЕТАК ПРОТЕСТА ОСТАВЉАЛИ У ФИЛИЈАЛИ

рање, али тврде да је то због недостатка посла, али и дуга који држава има према њима.

Интересантно је, међутим, што се у овако драматичним околностима не оглашава пословодство Војне фабрике. Питање је и да ли су синдикалци, чији је председник уједно и заменик председника фабричког Управног одбора, знали да ако се уплате порези и доприноси неће бити новца за плате и да ли су пристали да добију плате, а да доприноси остану неплаћени. Да је фабричка каса празна показало је и то што су запослени у понедељак, уместо аконтације или исплате, добили тек по 5.000 динара.

Према подацима крагујевачке филијале Фонда за здравствено осигурање, „Застава оружје“ за здравствено осигурање у овом тренутку дугује милијарду и двеста хиљада динара. Отуда се, ваљда, и директор филијале Предраг Петаковић запитао шта би, ако би радницима те фабрике оверили књижице, на то рекли они који редовно измирују своје обавезе и да ли би то и за остале био сигнал да не морају да плаћају доприносе?!

Ако неко нема довољно новца да у целости измири своје обавезе може да уплати бар део. Што се тиче „Застава оружја“, они би мо-

МЕЂУ СТО НАЈВЕЋИХ НЕПЛАТИША

Дугују све фирме наменске индустрије

Пореска управа објавила је списак 100 највећих дужника, правних лица, на дан 30. децембар 2011. године. Према њему, „Застава оружје“ за порезе и доприносе дугује око 2,6 милијарди динара, „Застава камиони“ близу милијарду, а фирма „034 Метал индустри“ нешто више од 800 милиона динара.

Интересантно је да су се међу стотину највећих дужника нашле и скоро све компаније одбрамбене индустрије Србије. Чачанска „Слобода“ има дуг од око 1,7 милијарди, а ваљевски „Крушик“ 1,1 милијарду динара. „Наменска“, која послује у саставу „Прве петолетке“ из Трстеника, дужна је за порезе и доприносе око 850 милиона, а фабрика „Милан Благојевић“ из Лучана 665 милиона динара.

ДИРЕКТОР ФИЛИЈАЛЕ ПРЕДРАГ ПЕТАКОВИЋ

МИНИСТАР ЗДРАВЉА ЗОРАН СТАНКОВИЋ

Урушавање здравственог система

У ауторском тексту, објављеном у „Политици“, министар здравља Зоран Станковић, између осталог, написао је да неплаћање доприноса урушава здравствени систем. Он тврди да Министарству здравља стижу бројни дописи предузећа с молбом да им се овере здравствене књижице и да се ослободе плаћања „овог намета“ због недостатка материјалних средстава.

«Медији извештавају да је због немогућности овере здравствених књижица угрожено здравље деце, трудница и других категорија осигураника. Сви који су до сада активно узели учешће у „решавању“ овог проблема, па и представници државних органа, предлажу искључиво противзаконито решење у виду ослобађања од плаћања здравственог осигурања, а све у циљу помоћи онима којима је здравствена помоћ потребна. При том нико не каже ко треба да надокнади неуплаћена средства, како ће да функционише здравствени систем без пара и ко ће да преузме одговорност за потпуно урушавање здравственог система.

Према подацима Пореске управе на дан 31. децембра 2011, дуговања обвезника уплате доприноса износила су 84,9 милијарди динара. С друге стране, према подацима РФЗО, дуговања Фонда према здравственим установама на дан 30. новембра 2011. за лекове и медицинска средства, односно према осигураним лицима за неуплаћене накнаде због привремене спречености за рад (боловања) као и неисплаћене накнаде путних трошкова у случају када су осигураници користили здравствену заштиту ван места пребивалишта – износила су 28 милијарди динара. Из тога се може закључити да уколико би обвезници уплате доприноса измирили своје обавезе, РФЗО би могао у потпуности да изврши уговорене обавезе према здравственим установама и осигураницима».

гли да уплате око седам милиона динара, како би им здравствене књижице биле оверене на три месеца, објашњава Петаковић.

У крагујевачкој филијали тврде да закључак, односно препорука Владе није обавезујућа, као и да је закон јасан. А, по њему књижице не могу да се овере без плаћених доприноса.

Огласио се и министар здравља Зоран Станковић, рекавши да нико неће бити ускраћен за неопходну здравствену заштиту и да препорука владе о оверавању здравствених књижица није закон, а да би одлуку о овери књижица без уплаћених доприноса морала да донесе Скупштина Србије. Министар је, на седници скупштинског одбора за здравље и породицу рекао да су више пута разговарали са представницима Министарства финансија и да се нада да ће тај проблем бити превазиђен.

Међутим, он је саопштио и податак да данас у Србији 750 фирми није у могућности да плати здравствено осигурање радницима, дуг Фонду је 840 милиона евра, а Фонд здравственим установама дугује 28 милијарди динара за лекове, боловања, а тим новцем могло би да запосли 2.600 медицинских сестара, 400 лекара, 540 здравствених сарадника.

ЦЕНТАР ЗА ПЛУЋНЕ БОЛЕСТИ У ВОДИ И МЕМЛИ

Болница са отвореним кавернама

Такозвано „грудно одељење“, које Крагујевчани лоцирају „у Петровцу“, годинама је далеко од очију надлежних, иако је веома цењено и у њему раде врхунски стручњаци. Орунула зграда била је порозна за велики снег и воду, па су болесници измештени, а апарати заштићени најлонима. Када ће овај битни сегмент Клиничког центра добити пристојан смештај?

Пише Јаворка Станојевић

Информација да негде или нешто прокишњава више није вест. Изгледа као да су крагујевачки кровови само чекали згодну (не)прилику да покажу како смо их „добра“ градили и са колико небриге се према њима односимо. Ових дана све цури. Падају плафону у стеновима, руше се кровне конструкције, вода је продрла у школе, вртиће, прокисле су канцеларије, банке... Једна од најљућих зима последњих пола века није поштедела ни здравствене амбуланте, па лавори и канте за сакупљање воде нису реткост у ходницима и лекарским ординацијама.

Оно што највише забрињава, јер може имати најтеже последице, је стање у крагујевачком Клиничком центру. Јавност је прошле недеље имала прилику да сазна да је вода продрла у болесничке собе и просторије са апаратима за лечење и дијагностику. Велики број пацијената отпуштен је пре завршетка лечења. Из истог разлога су затворене просторије у којима је смештена скупа опрема. Чуло се да је посебно тешко на онкологији, у Ургентном центру и неурологији. Најтеже је, међутим, у Центру за плућне болести. Тамо је због прокишњавања великог броја соба, амбуланте, службених и просторија где су смештени рендген и други дијагностички апарати остало само 20 од укупно 60 хоспитализованих пацијената. По седморо најтежих привремено је збринуту на Интерној клиници и у Ургентном центру, а остали су послати кућама.

Иако ни један болесник није враћен, на овом одељењу нису мо-

АПАРАТИ ПОКРИВЕНИ НАЛЛОНИМА

гли да му обезбеде ништа више од прегледа. Медији су јавили шта се догађа, камере су сликале рендген испод фолије, воду која капље низ сијалице, мокре зидове, пацијенте стиснуте у суве углове соба, али се чекало да прође празновање.

■ Центар за два милиона људи

У петак, који је на препоруку државе проглашен нерадним ради уштеде струје, Центар су посетили људи из руководства КЦ-а, али решење није било на видику. Договорено је једино да пацијенти којим је потребна хитна хоспитализација буду смештени на Интерној клиници.

Ово је према речима начелнице Центра професорке др Зорице Лазић само привремено решење, јер је остало нерешено питање функционисања службе са 60 запослених чији рад није могуће организovati на интерном, јер и они немају довољно простора. Иако је посредством медија чула за предлог да им се уступи део Гарнизонске болнице, професорка Лазић не зна да ли је та опција озбиљно у оптицају, нити јој је познато има ли ико предлог који би предупредио неминовно затварање одељења које збрињава пацијенте из целог региона. Јер, ако се хитно не нађе решење за санацију, пулмологија у Крагујевцу неће моћи да функционише. На који начин ће се доћи до спасоносног решења када здравству мајка новац за најосновније лекове, наша саговорница не зна.

Једино што ја знам је да ми болеснике морамо негде да забрињавамо и да у оваквим условима не можемо да опстанемо. Иако ми овде радимо врло професионално, не можемо да обезбеђујемо, јер то мора да решава виши ниво.

У понедељак смо разговарали са директором и закључили да би у овом тренутку можда најбоље било да се хитно крене са реовирањем пола одељења, јер се сви апарати за дијагностику налазе овде. Пошто би новац требало да обезбеди Министарство здравља, послали смо допис у коме их обавештавамо да је дијагностика ограничена и да је број пацијената сведен на трећину. Сада чекамо одговор и надамо се да ће имати слуха за велике проблеме у којима смо се нашли.

У међувремену смо укључили рендген и наставили да радимо онолико колико се може. То подразумева да ћемо велики број пацијената морати да шаљемо у Београд, пошто нисмо у могућности да радимо бронхоскопију. Очекујемо помоћ и од града, али и до свих људи заинтересованих да пулмологија у Крагујевцу настави да

САОПШТЕЊЕ РУКОВОДСТВА КЛИНИЧКОГ ЦЕНТРА

Процењена штета 12 милиона динара

Према извештају техничке службе КЦ Крагујевац, штета у Центру за плућне болести, на Клиници за неурологију, у Центру за онкологију- одељење радиотерапије, на Клиници за психијатрију и у РХ центру, износи нешто више од 12 милиона динара.

Највеће оштећење претрпео је Центар за плућне болести, где би за санирање одељења, које подразумева реконструкцију крова, замену столарије и олука на згради, било потребно нешто више од седам милиона динара.

Штета на Клиници за неурологију, која сада функционише на две локације, процењена је на око три и по милиона динара, а за санирање Одељења радиотерапије потребно је око милион динара.

Оштећења су претрпела и Клиника за психијатрију и РХ Центар, а вредност је процењена на око 640.000 динара.

Клинички центар Крагујевац проследио је детаљан извештај Министарству здравља Републике Србије са захтевом за одобравање финансијских средстава за реконструкцију насталих оштећења.

Професорка Лазић објашњава да Крагујевац по овоме није јединствен, јер је пулмологија годинама пасторче нашег здравственог система.

Сва грудна одељења су тужна прича, а у многим местима и много тужнија од наше. Објашњење лежи у томе што су то била одељења где су се лечили болесници са туберкулозом. То је била јако распрострањена болест, али тим болесницима није требало ништа осим неге. Због тога је то више имало функцију стационара. У међувремену пулмологија се у Крагујевцу толико развила да ми тренутно дијагностикујемо и лечимо комплетну плућну патологију, јер смо апсолутно оспособљени, и кадровски и што се тиче опреме. То, међутим, нису пратила адекватна улагања у сам објекат у коме радимо.

Некадашње грудно одељење је у ову зграду смештено 1964., а по-

функционише, каже проф. Зорица Лазић.

Док лекари и болесници чекају да виде да ли ће неко одрешити кесу да би се спречило затварање Центра за плућне болести, на који је упућен регион од два и по милиона људи, неизбежно се поставља питање зашто је грудно одељење већ годинама црна рупа крагујевачког здравства.

Зграда која на све личи, само не на део клиничког центра

ЗГРАДА КОЈА НА СВЕ ЛИЧИ, САМО НЕ НА ДЕО КЛИНИЧКОГ ЦЕНТРА

ДНЕВНО 40 ДО 50 ПАЦИЈЕНАТА

Где их и како збринути

Упркос распрострањеном ставу да пацијенти Центра за плућне болести најчешће не спадају у групу оних којима је лечење хитно, проф. др Зорица Лазић каже да се управо овде лече врло ургентна стања!

Ми најчешће пацијенте размењујемо са Ургентним центром. Болесник буде на вештачкој вентилацији, буде на машини, а када га скину са машине пребаце га код нас и ми настављамо његово лечење. Од плућних болести овде се лечи веома разноврсна плућна патологија. Ту су врло ургентна стања, као што су плућне емболије, али и малигнитети. Сада ни један малигнитет не може да се дијагностикује, већ сваки болесник који има тумор мора да се шаље за Београд. А треба имати у виду да ми не радимо само за Крагујевац, већ за један шири регион, јер је то је дијагностика која се не ради баш у сваком граду. Зато је јасно да ми немамо много времена и да морамо негде да радимо. Сада по овом лошем времену пацијената има јако пуно. Дневно имамо 40 до 50 болесника који дођу у амбуланту. Око половина је за болничко лечење и јасно је да све те људе морамо негде да збринемо, каже начелница Центра за плућне болести.

НЕБРИГА ЗА ВАЖАН ДЕО КЛИНИЧКОГ ЦЕНТРА

Ми смо, изгледа, срамота за показивање

Иако је ситуација у Клиничком центру данима алармантна, директор Слободан Обрадовић се, користећи нерадне дане, на послу појавио тек у понедељак. До тада је са сарадницима комуницирао телефоном. И обраћање Министарству за помоћ морало је бити одложено због продуженог празновања, јер празник, изгледа, не зна за ванредну ситуацију.

Овај директор, међутим, није изузетак када је окретање главе од грудног одељења у питању. Докторка Марина Петровић, на име, тврди да их од 1995. године, од када је она у Центру, није посетио ни један директор, а заобилазили су их сви министри здравља.

Ја до сада ни једног генералног директора КЦ-а нисам видела да је био на неком јутарњем састанку, да је прошетао грудним одељењем, да је стекао свој лични утисак како изгледа и у каквим условима ради овај Цен-

тар. Не знам да је иједан дошао, поразговарао са запосленима, да је обишао да види како изгледају собе, тоалети, дијагностика, Исто је и са министрима здравља. За 16 година сви који би дошли су били само у Клиничком центру и сликали се поред лепих жардињера, отварају визуелно веома лепе просторе и увек се представљало – отварамо нову ангио салу, епохално достигнуће за Шумадију и регион, отварамо на Нуклеарној јединствени Центар за лечење радио јодом који нема нико у Централној Србији... Никада ни један министар није дошао да види шта је још део КЦ-а. Ми смо, изгледа, били срамота за показивање, а баш је то требало да се прикаже. Да је и ово део КЦ-а, да се и овде лече пацијенти, да неко види шта припада КЦ-у, осим просторија два пута пет, пет пута десет, које су отворале. Мислим да Центар за плућне болести заслужује да се њиме поносимо, јер су рад и реноме наших стручњака цењени и препознатљиви у целој Србији, а наши пацијенти нас увек истичу као позитиван пример доброг и професионалног односа према позиву којим се бавимо, каже др Марина Петровић.

следњи пут је реновирано 1996. године. Тада смо, захваљујући ангажовану запослених који су успели да нађу спонзоре, успели прилично да упростојимо и оплеменимо до тада веома запуштен простор.

Убрзо је стигло обећање да ће средствима Европске банке бити грађена нова зграда у којој би требало да буде места и за Центар за плућне болести. Рок за пресељење је био мај 2011. године, па смо проценили да је, када већ треба да се преселимо у нову зграду, потпуно бесмислено да сада улажемо овде - да мењамо кров и нешто радимо када се малтене сваког пролећа и јесени очекивало да почиње изградња, објашњава наша саговорница.

Градња, међутим, још није почела, а како су процене да зграда не може бити завршена за мање од пет година, Центар мора негде да се смести. То решење не може бити краткорочно, јер није извесно када ће ова установа добити кров који не прокишњава.

■ Не липши магарче...

Помоћница директора за интернистичка питања доцент др

ПАЦИЈЕНТИ ИСЕЉЕНИ ИЗ СОБА КОЈЕ ПРОКИШЊАВАЈУ

Марина Петровић, такође запослена у Центру за плућне болести, каже да времена за чекање више нема

- На последњем састанку рекли су да ће пројекат, који је требало да буде готов пре четири године, бити готов у фебруару, али да ће и то, имајући у виду да су каснили пет година, опет каснити, па крајњи рок може да буде први април. Речено је да ће након тога бити расписан тендер, после чега би требало да почне изградња, а рок завршетка радова је опет пет година. Још су казали да има пара да се направи зграда без пратеће опреме. Опрему би требало да купи Министарство здравља. Када ће купити, да ли ће купити, то је питање.

Дотле ми морамо да нађемо адекватан простор да се измести цела пулмунолошка служба. Ту морамо имати места за дијагностику, специјалистичку амбуланту, али и за адекватну бригу о пацијентима и то не само онима који леже, него и онима који се лече амбулантно. КЦ за све то нема средства, па ће морати да се обрати Министарству, каже др Марина Петровић

Док на грудном очекују помоћ, њихов проблем прелази на политички терен. Користећи ситуацију странке покушавају да прибаве који поен лицитирајући ко се први сетио да понуди решење и прозивајући противнике због неактивности. У настојању да ради у најбољем интересу институције којим руководи, професорка Зорица Лазичић труди се да не дозволи да њихове невоље буду политички злоупотребљене. Остали при ставу да је свака помоћ добродошла, позива све који искрено желе да помогну да дају свој допринос.

ДРАГОШ РАДОВАНОВИЋ, НАЧЕЛНИК ОДЕЉЕЊА ЗА ЗАШТИТУ ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА

Заказала грађанска солидарност

Отворено треба рећи да смо заказали у солидарности, јер се у селима дешавало да комшија комшији неће да помогне да исцепа дрва. Насупрот томе надлежне јавне службе и волонтери Црвеног крста били су пожртвовани. Сада смо усмерени на одбрану од могућих поплава и све су прилике да ћемо добро проћи с обзиром на постепено топлење снега, каже Радовановић

Разговарао Александар Јокићевић

Овај фебруар у Србији памтиће се по томе што је због изузетно хладне зиме и снежних падавина по први пут проглашена ванредна ситуација у земљи. Многи су путеви били непроходни, планинска села одсечена од света, док су у градовима до пре неколико дана највећи проблеми били снег на крововима, леденице на стрехама и олуцима.

Снег се топи, а опасност није прошла. Поставља се питање пре ли нам поплаве, а управо ових дана Градски штаб за ванредне ситуације највише о томе брине. Ако је било шта децентрализовано у овој земљи, онда то је управљање у ванредним ситуацијама, па градови и општине морају бринути о својим грађанима, каже члан Градског штаба за ванредне ситуације и начелник Одељења за заштиту од елементарних непогода Драгош Радовановић, откривајући

КРИТИЧНА ТАЧКА ЈЕ И ТОК УГЉЕШНИЦЕ ИСПОД ДЕПОНИЈЕ

ОД ИЛИЋЕВСКОГ ПОТОКА, ПРЕМА ПРОЦЕНИ СТРУЧЊАКА, ПРЕТИ НАЈВЕЋА ОПАСНОСТ

откуда у његовој канцеларији у згради која се налази у дворишту Црвеног крста, у улици Светозара Марковића, два војничка кревета. Нема дилеме, то је прави штаб. Врата канцеларије су отворена 24 сата.

- Оног момента када је проглашена ванредна ситуација у земљи и када смо добили одлуку Републичког штаба за ванредне ситуације реаговали смо брзо. Оформио је Информативни кол центар Градског штаба, увели смо двадесетчетворочасовно дежурство, одредили смо телефонске бројеве, четири линије, понудивши грађанима да нас обавештава-

ју о свему што се догађа на територији града.

Сматрали смо да је то заиста неопходно и сваког момента располажемо са правом информацијом. Савети месних заједница и шефови месних канцеларија нас обавештавају о стању на њиховој територији, сазнајемо за болесне, старе и остале грађане којима треба да се помогне хитно. Не могу се очистити сви путеви одједном. Уколико грађанин због непроходности пута, на пример, не може да оде на дијализу, Штаб за ванредне ситуације је слао машине, а иза њих возило „Хитне помоћи“ на ту трасу.

Почело је испуштање воде из језера у Шумарницама. Да ли је то једна од мера заштите од поплава?

- Поступамо у складу са наредбом републичке Дирекције за воде и препоруком Републичког штаба за ванредне ситуације. Изнад језера постоји део бујичних водотокова. Претпоставка је да шумаричко језеро не би могло да прими сву ту воду и зато смо део акумулације пустили да тече кроз испуст.

Није то ништа драматично, само смо спремни за пријем додатних количина воде у акумулацију.

Тако је урађено и на језеру Гружа, које је од стратешког значаја за град јер се одатле снабдевамо пијаћом водом. Системом управља Јавно-комунално предузеће „Водовод и канализација“ и у сарадњи са Штабом почело је испуштање воде ради пријема поплавног таласа. Треба рећи да за сада стварно не постоји опасност и све су прилике да ћемо добро проћи с обзиром на постепено топлење снега, али превентивне мере се морају предузети.

Ових дана је у јавности било прилично полемике о спремности градова и општина за одбрану од поплава, поводом тврдње да нису усвојени оперативни планови одбране од поплава за 2012. годину. Да ли се то односи и на Крагујевац?

- План за одбрану од поплава за 2011. годину постоји и усвојила га је Скупштина града. Верификован је од стране Јавног предузећа „Србија воде“ што је и био основ за усвајање, док је за план ову годину припремљен. Али, ту нема неких промена. Увек су то исти бујични водотокови, једино се мења износ средстава који је буџетом предвиђен за ту намену. Руководиоци одбране од поплава по деоницама су дефинисани и претходним планом за све водотокове. То је важеће све до усвајања новог плана, као и главни руководиоци одбране од поплава који је члан Штаба за ванредне ситуације.

Постоје ли критичне тачке на рекама и потоцима? Републички штаб је лоцирајући општине којима прети опасност од бујичних поплава навео и Крагујевац, Лапово и Баточину?

- Када говоримо о граду одредили смо три критичне тачке. То су Илићевски поток и реке Угљешница и Ждраљца. Процена стручњака је да нам опасност најпре прети на Илићевском потоку и заиста предузимамо све превентивне мере, па и откопавање канала за одвођење воде у колекторе, а набављена је и одређена количина

” Многе зграде немају ни кућне савете, а зграда је шта друго него кућна зеједница. Надам се да ће грађани убудуће размишљати о томе. Очекивање да ће ватрогасци или неко други очистити све кровове било је не-реално

цакова и песка као превентива за овај поток. Иначе, ми смо део тог потока зацевили и уредили прошле године, јер је до сада више пута плавило куће испод Улице Драгомира Остојића и самоуслуге у Илићеву. Помагали смо у више наврата тим људима и новцем за санацију и кроз дезинфекцију и дератизацију, али део потока испод пруге у дужини од око 70 метара остао је неуређен. Мало дужи смо чекали сагласност „Железнице Србије“, којо смо и добили, али претекло нас је лоше време. Са првим лепим временом откопавањем канала лево и десно од пруге тај проблем ће

► НАСТАВАН НА СЛЕДЕЋОЈ СТРАНИ

НАЛАЗ ДРЖАВНОГ РЕВИЗОРА

Плате у градској управи изнад лимита

Државни ревизор Србије поднео је прекршајне пријаве против градоначелника Крагујевца Верољуба Стеваовића, начелнице Управе за буџет Јасне Милојевић и још двоје службеника градске управе јер је контролом трошења средстава градског буџета за 2010. годину утврђено да су у градској управи запосленима исплаћиване плате изнад лимита утврђеног уредбом Владе. Ову вест новинарима је саопштио Небојша Васиљевић, члан Градског већа, уз опаску да није у реду да се информација о пријавама пре појави на сајту реви-

зорске комисије него што је добију они на које се односи.

Уредбом, која је на снази од 2001. године, плате запослених у локалним управама биле су за средњу стручну спрему лимитиране на 19.561 динар, а у крагујевачкој управи су просечно 2010. године исплаћиване у износу од 25.616 динара. За вишу стручну спрему лимит је био 22.589 динара, а исплаћивано је 30.714 динара, док је за запослене са високом стручном спремом лимит био 24.918 динара за оне са једном годином стажа до 28.061 ди-

нар за запослене са пет година стажа, док је исплаћивано 41.918 динара лицима са једном годином стажа до 44.270 динара запосленима са пет година стажа.

Како од 2001. године није дошло до корекције у платама, то је примењена категорија стимулативног додатка за запослене, а за избрана лица смањена је основица, стоји у тексту који је подељен новинарима. У том тексту стоји и податак да је градоначелник Крагујевца по важећој уредби имао право на плату од највише 186.553 динара, а да је примио 129.000 динара. Васиљевић је образложио да су у градској управи били принуђени да повећају плате изнад лимита, поготову запосленима са високом стручном спремом, јер се ради о стручним пословима за које су потребне одговарајући људи, и да су плате одређене уредбом биле неодрживе, о чему сведочи податак да је она недавно измењена.

▶ С ПРЕТХОДНЕ СТРАНЕ

остати „ад акта”. Такође, свакодневно морамо осматрати и Лепеницу, како бисмо на време обавестили надлежне у Баточини.

Подсетићу, држава је тако дефинисала да смо ми надлежни на водама другог реда. Воде првог реда, што је у републичкој надлежности, су Лепеница, Грошница и Угљешница, тачније регулисани водотокови, а наша одговорност су Бресничка река, Ждралница, Илићевски, Ердоглијски, Дивостински, Козујевачки поток и деонице токова првог реда које су без регулације.

Гледајући тако градска критична тачка је и река Угљешница у делу где престаје регулација, од моста на Јовановачком путу, поред депоније. Не тако давно баш у том делу било је изливања?

- Тако је. Имали смо то искуство, мада треба да се каже да су буџетом већ предвиђена средства да се од моста у Јованову до уливања у Лепеницу уреди земљана регулација и ток потпуно очисти. Надам се да ћемо то завршити ове године. Циљ је да се сваке године уради нешто како бисмо водотокове довели на праву меру.

Шта је критично код Ждралнице?

- Она је регулисана каскадама и не би требало да буде проблема. Бујични токови које прима, јер су непредвидљиви, могу ипак изазвати невоље. Једино из тог разлога смо је означили као критичну и свакодневно је осматрамо.

У каквом стању су градски сливници након бачених великих количина ризле, могу ли примити сву воду? Иначе, грађани су претходних дана, страхујући од тога, замрзали што се снег не одвоји из града. Да ли се о томе причало на седницама штаба?

- Размишљали смо и о томе, али људи из Зимске службе сматрали су да није неопходно додатно ангажовати механизацију и трошити новац, јер ће се снег отопити без опасности по сливнике и кишну канализацију. „Чистоћа” је задужена за њихово чишћење и то и ради. Мислим да смо поступили исправно. Јесте да има воде на улицама, али за одвоз снега из града проблематично је било одредити адекватну локацију и потрошило би се доста новца.

Комисија за процену штете је почела са радом, било је позива због урушених кровова. Шта грађани могу очекивати од града?

- Грађане упућујемо да поднесу захтеве за надокнаду штете, а због недовољног броја комисија најбоље је да сликају оштећења, мада из дана у дан повећавамо број комисија које излазе на терен. Велики је број кровова оштећени, не толико на стамбеним колико на помоћним објектима и шталама у селима. Комисија ће обићи све, реаговаће и по захтевима за прокишњавање зграда, а када будемо имали грубу процену штете Градско веће ће одлучивати иде ли се на надокнаду. Претпоставка је да ће се најпре штета надокнадити тамо где је угрожен стамбени простор. Подсетићу да постоји градска одлука о надокнади 30 одсто штете. У сваком случају, град ће се ових дана коначно изјаснити, а осим тога обратимо се за помоћ и Влади Србије.

Такође, неколико аутомобила је оштећено од снега и леда, мада је код возила ствар потпуно јасна.

Ко има каско осигурање не треба да брине, али пошто знамо да то није честа појава, власник оштећеног возила, уколико је прописно паркирао, треба да се обрати Скупштини станара зграде. Знамо да ће то ићи тешко, али то већ није у нашој надлежности.

Било је и нереалних очекивања грађана усмерених на градске јавне службе, од чишћења кровова па надаље?

- Било је свакаких позива. Проблем леденица и снега на крововима смо разматрали, али град нема и не може имати службу која је задужена само за то. Рећи ћу оно што сам ових дана поновио небројано пута, станари морају бринути о својој згради. Више пута смо апеловали и понављали да на равним крововима није угрожена безбедност грађана и морали су се ангажовати. Тамо где је небезбедно покушавали смо да помогнемо, упућивали на приватне фирме, људе који су обучени и хтели су то да раде за новац, на крају чак и на алпинисте.

Стиче се утисак да у ванредној ситуацији нисмо били солидарни?

- Тако је, то бих посебно истакао. Многи немају ни кућне савете, а зграда је шта друго до кућна заједница. Надам се да ће грађани у будуће размишљати о томе. Ми смо, по позиву, тракама обележавали критичне кровове, али очекивање да ће ватрогасци или неко други очистити све кровове било је нереално. Чим је температура пала на минус пет, због безбедности хидраулике, „Зеленило” је са својом дизајном ангажовано на школама, ватрогасци су била на Клиничком центру и на још неким институцијама.

Било је толико бизарних случајева. Позива нас стара особа, која је завејана свеједно у ком сасеку и наглашавајући да има своју децу, блиску родбину у граду, али нико је није ни позвао, а недостају лекови, храна. Махом су волонтери Црвеног крста, али и људи из других служби, излазили у сусрет тим старима. Отворено треба рећи, заказали смо у солидарности. Управо у селима дешавало се да комшија комшији неће да исцпа дрва. Реаговали смо тако што смо комшилuku понудили 1.000 динара да то ураде. Тада није било проблема.

Град је, када помињемо солидарност, једног тренутка позвао волонтере да чисте тротоаре и пешачке стазе. Ако не рачунамо страначку омладину коалиције која је на власти, није било одзива?

- Имали смо 30 војника, а потом је на препоруку Штаба за ванредне ситуације одлучено да се грађанима понуди дневница од 1.000 динара. Јавило се 500 људи и ових дана радило се у 14 месних заједница. Ипак, морам да нагласим да град ниједног тренутка није био у ситуацији да стане. Није било разлога за проглашење ванредне ситуације, али републичка одлука је и за нас била обавезујућа. Када је већ тако, на основу искуства из ове наше прве ванредне ситуације могу слободно да кажем да се велика солидарност показала на делу код институција и свих субјеката система заштите и спасавања. Ниједан позив није одбијен, наравно, у границама могућности, свеједно да ли смо из овог центра позвали „Хитну помоћ”, Дом здравља, Ватрогасну службу. Сви су добро радили.

ЧИШЋЕЊЕ СНЕГА СА КРОВОВА – ОБАВЕЗА СТАНАРА

Закон подстиче неслогу

Станари су сами дужни да уклоне снег са кровова, или да ангажују неког коме ће ову услугу платити. Проблем настаје када поједини не желе да учествују у заједничким трошковима, јер су закони који то регулишу одавно донети и казне су минималне

Кoliko је зграда са равним крововима у Крагујевцу, тешко је рећи, а тек колико је станова оштећено због неуклоњеног снега и леда, када се првим топлијим данима влага увукла у зидове и плафоне чак и нижих спратова, вероватно нико не зна. Штаб за ванредне ситуације од почетка ове недеље прима захтеве за надокнаду штете, између осталог и за прокисле станове, тако да ће њихов укупан број ускоро можда и бити познат, али право питање је зашто последице штете нису колико-толико умањене.

Стамбено предузеће је, као и штаб, Комунална полиција и ватрогасци, у претходне две седмице примило велики број позива због огромних количина снега на крововима вишеспратница. Да ли су након телефонског разговора власници станова били затечени, или су се и приликом окретања броја свесно правили невешти, тек треба знати да ни Стамбено предузеће нема своју службу која се професионално бави пословима на висини.

Директор предузећа Славољуб Јелић појашњава да је скидање снега са кровова обавеза станара, али не искључује могућност да су они могли ангажовати неку фирму или појединце који ће то обавити без надокнаде, мада је, додаје, у ту могућност поверовати, јер као свака услуга и ова има своју цену.

СЛАВОЉУБ ЈЕЛИЋ

ПОПРАВКА КРОВОВА МНОГО СКУПЉА ОД ЧИШЋЕЊА СНЕГА

Често су Крагујевчани, незадовољни добијеним одговором, као аргумент за туђу помоћ потезали неслогу, али и незаинтересованост појединих комшија, што Јелића не изненађује. Како каже, Закон о становању као и Закон о одржавању зграда датирају из средине деведесетих година, па их је прегазило време, нарочито у поглављу о казним одредбама. Данас су то минимални износи, те ако се неко одлучи да се због комшије који не жели да финансира део заједничких обавеза, нити жели да се лати било ког посла ван своја четири зида, позове на закон - сврхе нема. Окривљени ће, не треба сумњати, без напора из џепа извадити ситниш и платити казну, а заједнички проблем ће остати нерешен.

- Велики број зграда нема ни Скупштину станара, иако би по закону требало да је има. Одлуке које доноси овај орган, а са којима не морају сви да се сложе, већ 50 посто плус један станар, свакако су обавезујуће за све власнике станова. Уколико је одлучено да је то санација крова онда онога који упорно не жели да учествује у финансирању комшије могу тужи-

ти, објашњава Јелић, додајући да је све узалуд због небриге државе за ову област.

Наиме, Удружење стамбених предузећа Србије већ четири године заговара нова законска решења, а отприлике пре две године радна верзија нових закона је упућена надлежном Министарству за просторно планирање. Али, каже директор Јелић, министар Оливер Дулић их није удостојио ни одговора у облику потврде о пријему.

- Толико је очигледно да се за време Дулићевог мандата ништа неће урадити да о томе не треба ни говорити. Људи који се баве овим послом широм Србије, кроз радну верзију закона, покушали су да дају све одговоре. Свесни смо и да је проблем што је функција председника Скупштине станара неплаћена, ретко ко жели да се бави тиме, па је зато и предложено да станари издвајају у фонд из кога би за своје ангажовање примао надокнаду, а назвао би се управник или менаџер зграде. Иначе, тако нешто већ функционише у пракси и у нашем граду има зграда са председницима који за своју свакодневну бригу примају одређен новчани износ, појашњава Јелић.

Оно што Стамбено предузеће у овом тренутку може понудити станарима вишеспратница, јер морају размишљати о наредној зими, кошта, али ипак може да се плати на рате. Реч је о санацији равних кровова и замени хидроизолације са гаранцијом од 10 година. Можда се ту најпре могу пронаћи житељи бројних градских вишеспратница.

- Не верујем да било која фирма може да понуди санацију кровова под бољим условима од Стамбеног. Ми имамо уговоре о одржавању са 430 зграда, што је отприлике трећина укупног фонда, а ових дана понудићемо им и уговоре о санацији кровова. На жалост, свесни смо чињенице да то без великог оптерећења могу платити станари зграда које имају већи број спратова, тиме и станова, јер цена износи од 100 до 120 евра по квадрату крова. Кров од 300 квадрата кошта 36.000 евра, што није мало, али наша понуда садржи могућност, уколико су станари заинтересовани, да преко уплатница Система обједињене наплате, на пример, већ од наредног месеца уплаћују износе. На тај начин акумулирају се средства, а радови почињу када се скупи довољно новца, наводи Јелић.

О такозвана лакој кровној покривци, односно новој конструкцији са косинама, размишљало се ранијих година, али за такав захват прилична је процедура. Неопходна је сагласност архитекте, грађевинска дозвола, а за све то је потребно прилично време и новца, и опет новац за нови кров.

А. ЈОКИЋЕВИЋ

ПРИВРЕДНО ДРУШТВО
ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ
ЦЕНТАР доо Крагујевац

Радно време од 7 – 15 сати
Благајна у центру:
7 – 18 сати – радним данима
7 – 13 сати – суботом

ПОСЛОВНИЦЕ:
Кнић 510 – 197
Рача 251 – 262
Баточина 842 – 311
Лапово 853 – 710

ЕД Електрошумадија
Крагујевац

Централа 307 – 200
Дежурна служба 335 – 195
Прикључци 307 – 368
Пријава стања и рекламације
307 – 233 и 307 – 234

Бесплатан телефонски број
за пријаву крађе струје 0800/360-330

ШКОЛЕ И ОБДАНИШТА НИСУ „ИЗДРЖАЛА” СНЕГ И ВОДУ

На све стране цури, а понегде и лије

Од понедељка све школе у Крагујевцу поново раде, иако је неколико њих добро „наквашено” и наливено водом од топљења снега, јер кровови прокишњавају, чак и они који су санирани – такорећи јуче. Од обданишта је најугроженија „Наша радост” у Гушићевој улици

После двонедељног, ванредног распуста крагујевачки ђаци поново су у својим клупама. Школско звоно у понедељак није зазвонило само у истуреном одељењу грузанске Основне школе „Радош Шубакић”. Стара зграда у Врбети издржала је хладноћу и снег, али не и воду која се након топљења снега створила, па ће два ђака из овог села наставу до даљег похајати у матичној школи у Грузи.

Слична ситуација је и крагујевачком вртићу „Наша радост”. Због прокишњавања другог спрата наредних месец-два предшколци и старија васпитна група боравиће у вртићу „Цицибан”, док су остали малишани од понедељка поново у свом вртићу.

Иако ни настава у школама и боравак деце у вртићима нису под знаком питања, велика количина воде настала након топљења побелог слоја снега изазвала је проблеме у многим школским и објектима Установе за децу „Нада Наумовић”.

■ Медицинска и „Трећи батаљон” без сале

Школа Трећи крагујевачки батаљон се од прошле недеље налази у поприличном проблему, пошто се уместо плоче под кровом налази каратаван. Фискултурна сала се због продирања воде још дуго неће користити, ван употребе је и неколико учионица, а из школских ходника кофe су уклоњене тек пре два дана.

Најкритичније је било прошле недеље када је велика количина снега која се налазила на крову школе почела да се топи. У свим угловима буквално је куљала вода. Сами плафони су упили велику количину. Фискултурна сала је у најгорем стању. Вода је цурела на све стране, паркет се подигао, плоче са плафона су отпадале, тако да сала сигурно још дуго неће моћи да се користи. На срећу, имамо једну мању гимнастичку салу, па ће наставе физичког бити.

Поред тога, ван употребе је и пет учионица, као и кабинет за информатику. Ипак, у школи има довољно простора, тако да нисмо морали да спајамо одељења. Са кабинетске наставе, због новонастале ситуације, прешли смо на учионичку. Уместо да се за сваки час деца селе из кабинета у кабинет, девет одељења распоређено је у девет учионица и тако ћемо радити до даљег, каже мр

Слободан Живановић, директор Основне школе „Трећи крагујевачки батаљон”.

Трагови прокишњавања виде се још увек и у канцеларији директора школе, као и у наставничкој канцеларији и у чајној кухињи. Школа због старости, али и начина градње, сличан проблем има при свакој већој киши па по речима директора Живановића санација неће трајно решити проблем.

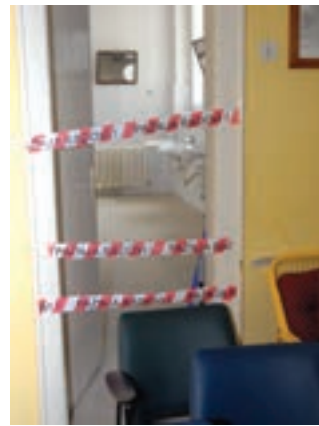
Слична ситуација је и у Медицинској школи „Сестре Нинковић”. Школа је услед топљења снега такође остала без фискултурне сале и

НЕУПОТРЕБЉИВА ФИСКУЛТУРНА САЛА У ШКОЛИ „ТРЕЋИ КРАГУЈЕВАЧКИ БАТАЉОН”

ПРОКИСАО ДЕО ИНТЕРНАТА МЕДИЦИНСКЕ ШКОЛЕ И НЕУПОТРЕБЉИВИ ТОАЛЕТИ

КОФАМА СЕ ХВАТА ВОДА У ОБДАНИШТУ „НАША РАДОСТ”

кабинета у коме се изводи практична настава здравствене неге.

Фискултурна сала је највише настрадала. Над њом је равна плоча, па када је кренуло отапање вода је процурела унутра. Иако је кров саниран пре само неколико година, оволику количину воде није могао да издржи. На саставима ригипс плоча које се налазе на плафону је само лило. Подигао се и паркет. Због безбедности деце салу смо ставили ван функције. Исто смо урадили и са једним купатилом у дому ученика. Поред тога, из две собе у интернату деца су исељена и распоређена у друге собе пошто је плафон јако прокишњавао, објашњава Славица Јанковић, директорка Медицинске школе.

Од последица отапања снега у мало није страдала и школска библиотека. Књиге, које су током прошле недеље исељене како се не би нашле на удару воде, у понедељак су поновио спаковане на полице, пошто се просторија колико-толико осушила. За сваки случај не пали се ни једно од светала у учионици на другом спрату, пошто је у плафоњу продрла велика количина воде.

Према информацијама које је током прошле и ове недеље прикупила Школска управа, проблема има у још неколико школа у граду и околини. Неколико учионица је прокишило и у школи „Ђура Јакшић”.

Настава није угрожена, пошто су деца распоређена у друге учионице, међутим према нашим информацијама проблем је што се велика количина воде скупила у ходнику, па су подови прилично клизави и поред свог труда помоћног особља, тако да је кретање деце угрожено. Спрат Друге техничке школе прокишњава, па се због тога настава одвија само у учионицама и кабинетима у приземљу. У школи „Јулијана Ђатић” у Страгарима почетком недеље било је проблема са грејањем и зато су у понедељак одржана само прва два часа, каже мр Радојко Дамјановић, начелник Школске управе.

■ „Наша радост” највећи проблем

Ни једна крагујевачка школа, међутим, није прошла такву одисеју каква је задесила запослене у Средњој школи у Книћу. Најпре су се прошле недеље једва изборили

са прокишњавањем. Затим се због велике количине воде излио један мокри чвор, онда је пукао цев и поквасила електроинасталације. Ипак, до понедељка је све санирано и деца су поново била у клупама.

И у крагујевачким вртићима мучку су мучили са снегом, а још више када је почео да се топи. Током прошле недеље један број вртића, што због малог броја деце, што због ниских температура и штедње, није радио. Тако су деца из „Цветића” на Денином брду, на пример, одлазила у „Полетарац” на Аеродрому. Међутим, када је снег почео да се топи, дошло је до нових проблема.

У вртићу „Наша радост” у Улици Милована Гушића прокишњава први спрат у толикој мери да је боравак деце немогућ, па су малишани током прошле недеље били премештени у „Цицибан”. Овај вртић прихватио је и децу из обданишта „Лептрић” у Карађорђевој улици, пошто и у њему једна соба прокишњава. Међутим, од понедељка и ова два вртића раде. Додуше, једна соба у „Лептрићу” је ван функције, док ће деца из предшколске и старије групе из „Наше радости” до даљег ићи у „Цицибан”,

каже Славица Отовић, директорка Установе за децу „Нада Наумовић”.

Комисија за процену штете већ у понедељак је, по речима васпитача, обишла обданиште „Наша радост”. Рекли су нам да док се зидови не осуше није могуће било шта радити, тако да ће старија и предшколска група сигурно још месец-два морати да буду у „Цицибану”, објашњава васпитачица Аница Вучковић.

Колика је укупна штета на школским и објектима Установе за децу још увек нема ни приближних процена. Наредних дана када стигну сви извештаји и комисије почну да одлазе на терен сигурно ће се знати за колико ће градска каса, на којој су одржаване школа и вртића, бити олакшана. Додуше, она се добро празни сваког лета када су свима „пуна уста” обимних и успешних радова, адаптација, рконструкција, санација – нарочито школских зграда. Нажалост, квалитет тих „инвестиција” није могао да се потврди ни при мало већем снегу, јер ових дана вода цури на све стране.

Марија ОБРЕНОВИЋ

ПРИМЕР ЗА ПОХВАЛУ СА АЕРОДРОМА

Очистили школу и пешачке стазе

Основна школа на Аеродрому „Мирко Јовановић” у понедељак је била чиста – од снега, јер је на њеним крововима преко викенда организована права акција чишћења. Њу су иницијали одборник Душан Вељић и потпредседник Савета МЗ Владимир Ђорђевић, а придружили су им се и директор школе Ненад Миловановић, наставници и грађани из насеља.

Осим школских кровова очишћене су и пешачке стазе у најпрометнијим деловима Аеродрома. На фотографијама: „акцијаш” чисте кров фискултурне сале и сви заједно на очишћеном крову.

Шакали су стигли надомак неких села, јер је лов био обустављен, куне се рашириле, једино дивље свиње још мирују. Крагујевачки ловци на ловишта изнели око три тоне зрнасте хране и тону сена

ЗИМА УТИЧЕ НА ПСЕ ЛУТАЛИЦЕ

Кад су гладни - агрес

Из „Зоохигијене“ позивају грађане да пријаве све случајеве напуштених животиња и дају што прецизније податке о томе где се налазе, а власнике који желе да се отарасе својих љубимаца, да их препусте овој служби уместо да их остављају на улици

Вишенедељна вејавица и мразеви, како по речима запослених у надлежним установама, тако и самих грађана, учинили су да се умноже чопори паса луталица који су доскора успешно уклањани са крагујевачких улица. Да ли због поларне зиме и нешто теже економске ситуације, тек напуштених животиња и озбиљнијих напада на пролазнике било је, судећи по жалбама, нешто више но иначе.

Тако је у Шумарицама неколико паса код трошне куће у близини споменика Нади Наумовић изненада, такорећи из заседе, напало суграђанина који се рекреирао, те је овај уз доста муке успео да се одбрани, само захваљујући присебности и дасци које се докопао са натруле ограде.

Друга жалба stigла је на адресу редакције из насеља „Мала Вага“, где већ неколико месеци три пса „ординирају“ околином ловећи и растржују мачке, наочиглед згрожених мештана, који се оправдано питају да ли ће следеће на листи

бити неко дете. По речима суграђанина који нам се пожалио, више пута је писао „Зоохигијени“ са молбом да интервенишу, но пси још увек су свежа сећања на помор у фазанерији у Шумарицама који су управо починили напуштени пси.

Руководилац „Зоохигијене“ Милутин Тасић апелује на све да пријављују овакве случајеве, али да при том дају и ближе одреднице локације на којој су животиње виђене.

За случај у Шумарицама знамо и тада су пси тачно лоцирани, дакле били су у близини те старе куће. Наше екипе су реаговале по пријави и током минулих празничних дана нешто паса је склоњено одатле, а надамо се да ће до краја ове недеље тај крај бити у потпуности очишћен.

Међутим, када је реч о малобројном чопору на „Малој Ваги“, Тасић објашњава да немају никакве конкретне податке, сем саме пријаве да се налазе у том насељу.

И ЛОВЦИ СЕ МОБИЛИСАЛИ ТОКОМ АРКТИЧКОГ ВРЕМЕНА

Дивљач прихрањена, предатори се размножили

Током ванредних дешавања због обилних падавина и јаким мразева активирали су се и ловачка удружења са Ловачким савезом централне Србије на челу, који је позвао све ловце да се посвете прихрани дивљачи, али и изврше припреме за могуће поплаве. Поводом тога, савез је упутио и званичан позив свим ловцима и удружењима да се сада, када је најпотребније, посвете и својој заштитарској улози.

„Ово обраћање представља истинску молбу да се сви ловци ових дана са бременима кабасте хране и ранчевима житарица нађу у својим ловиштима и макар мало ублаже несташицу хране и ситуацију у ловиштима која су прекривена великим снежним наносима“, наводи се, између осталог, у саопштењу.

Савез скреће пажњу да услед несташице хране дивљачи прети угинуће, а ситуацију додатно отежавају грабљивице које увелико харāju ловиштима у овом периоду. Сем тога, пажња се скреће и на некадашње „домаће“ животиње које су се нашле слободне у дивљини.

У овом снежном периоду ловци су уочили и бројне чопоре паса луталица који у потрази за храном хватају дивљач, али су и велика претња за сточаре у овом крају, додаје се у обраћању председника Ловачког савеза централне Србије Томице Радосављевића.

По речима Свете Мацаревића, доајена ловства у Србији, ловачко удружење „Шумадија“ међу првима је позвало људе да се укључе у прихрањивање.

КУКУРУЗ И СЕНО ЗА ДИВЉАЧ ДОК НЕ БУДЕ ДОСТУПНА ХРАНА ИЗ ПРИРОДЕ

Одзив је био одличан. Изнели смо храну у свим ловиштима, али посебно на Бешњаји и у грбичком крају, где је дивљач најтеже погођена временским околностима. Око 1.200 ловаца изашло је на терен и изнето је око три тоне зрнасте хране и једна тона сена.

Мацаревић потврђује да су поједини предатори сада значајније активни, али да, срећом, још није било случајева наношења штете сточарима у шумадијском крају.

Кад је реч о дивљим свињама, изгледа да су за сада све у фази мировања због оваквог времена. Но, с обзиром да је лов обустављен, шакали су се охрабрили и уочени су у околини Лужница, Пајазитова и Миронића, а зец је њихова главна ловина, тако да треба очекивати да ће дивљач претрпети извесну штету. Сем шакала и куна је искористила овакво време и сада је врло распрострањена, а њени трагови су уочени на ширем подручју, открива Мацаревић прве информације са терена.

Како сада ствари стоје, ето одстрела предатора у најави. Н.С.

НЕОБИЧАН ХОБИ БРАНИСЛАВА МАРКОВИЋА ШАПОЊЕ

Направио преко 70 кућица за птице

Када човек доживи пензију у ова турсна времена - велики је успех. Стога, већ је вест по себи да неко у својим пензионерским данима ужива већ двадесет две године. Но, свака прича има две стране, па тако и ова. Две деценије беспослености и слободе нечим треба и испунити, а 79-годишњи Вашаранац Бранислав Марковић Шапоња нашао је необичну занимању која у њему увек наново буди непресахнути младалачки дух. До сада је направио око 76 кућица за птице. У ствари, ни сам није сигуран у тачну бројку, а приде треба поменути и десетак голубарника који нису урачунати.

Ако ме питате како сам дошао на ову идеју, онда је прави одговор - из доколице. Када сам отишао у пензију, било ми је веома досадно. Шетао сам, дружио се са осталим пензионерима, играо шах. Али видим ја, а виде и они - не иде то. Не уклапам се. Покушавали су раније неки моји пријатељи ловци да ме заразе љубављу према лову, ма јок. Купили ми пушку, имадох и пса, али цабе. И тако, приметим једну кућицу у дворишту код комшије коју је направио његов син. Свидело ми се, па сам и ја направио за себе. Та прва кућица, зелене боје, још увек се налази на јелци у дворишту.

Међутим, на томе се и завршило. Пре десетак година Бранислав је доживео личну трагедију.

Супруга ми је преминула. Изненада сам се нашао сџм. А када човек остане усамљен, онда се лако роје црне мисли. И тако сам

ПТИЦЕ МОГУ ДА УЖИВАЈУ У ДВОРИШТУ МАРКОВИЋА

почео да их правим. Правио сам кућице да би ме одвеле од таквих мисли и највише сам их направио у ових последњих шест-седам година.

Неуморно их је израђивао у различитим облицима и величина-

ма. А онда, почеле су да пристижу наруџбине.

Најпре сам их правим за своје најближе, а потом су и пријатељи почели да траже. И тако, stigло се и до обичних пролазника. Било је ту и анегдотица. Пошто мој сино-

Почео је да их прави из досаде, а онда су се нитале поруџбине, мада никада ниједну није наплатио, нити ће. Највећа жеља му је да направи 30 кућица које би биле постављене у Великом парку, као његов дар родном граду

вац и његов син навијају за „Партизан“, а ја и остали укућани за „Звезду“, једну кућицу сам направио тако да јој једна страна буде црвено-бела, а друга црно-бела. После сам направио шалу, те сам зрневеће остављао само на црвено-белој страни. Наравно, птице су се ту окупљале, а овамо не, па су настали коментари: „Види, код Шапоње и врапци навијају за Звезду“.

И поред толико уложеног труда и љубави, напослетку и вештине, Шапоња никада ниједну кућицу није наплатио, иако је могао.

Није све у парама. Нити сам тражио, нити ми је икада пало на памет тако нешто. Једном се пред кућом зауставила жена са дететом, а ја видим детету се баш свиделе кућице. Пита она ко их прави, кажем - ја. „Колико?“ „Ниста, ја то радим из хобија“. А њој непријатно, хтела би да плати. Рекох јој да остави број телефона код сина у радњи у улици, па ћу да јој се јавим кад завршим, али да новац не желим. И тако она учини, ја завршим па је назовем, а жена се просто изненадила и не верује да сам стварно то урадио бесплатно. Пошто сам одбио новац, она ми у знак захвалности по-

клони статуету манастира Каленић направљену поводом 600 година манастира. То ми је драже од свих пара.

Иако је недавно оперисао катаракту, Шапоња не планира да стане. Жеља му је, каже, да направи тридесетак кућица које би поставио у Великом парку. Био би то његов поклон насељу и граду у коме је провео цео живот. Ипак, ако то и испуни, страхује да ће бити покрадене, јер такво је време да се чак и кућице за птице краду.

ШАПОЊА НАМЕРАВА ДА КУЋИЦЕ ЗА ПТИЦЕ ПОСТАВИ У ВЕЛИКОМ ПАРКУ

СРЕТЕЊСКИ „ДОСИЈЕ ИКС“

ивнији су

Мистерија несталих капија на Пивари

- „Мала Вага“ је прилично велики део града, па нам треба нешто више информација. Добили смо писма господина који је пријавио овај случај, али у њему нема ни улице, ни било какве ближе одреднице, стога молимо грађане када пријављују локацију да нам наведу улицу и број, по могућству и детаљнија упутства уколико је то потребно.

По Тасићевим речима, у овом делу града луталице нису регистроване, већ су присутни искључиво пси регистрованих власника, те је могуће да се ради о псима које власници пуштају да „прошетају“ без надзора и адекватне заштитне опреме.

- Уколико је то у питању, следи нешто другачија процедура. Наиме, то ће убудуће регулисати комунална полиција која ће на лицу места кажњавати несавесне власнике и верујемо да ћемо тај проблем успети да регулишемо на овај начин.

Класичних напада и наносења повреда, истиче Тасић, већ дуго није било, те се овај период, и поред енормних падавина и јаких мразева, не истиче посебно у односу на исти период из ранијих година.

- Било је неких појединачних уједи који су тумачени као напади, али не треба сметнути с ума да појединци, због економског момента и евентуалног обештећења желе све да представе као напад. Није исто ако исти пас уједе пет различитих људи или само једног човека. Наравно, тек након утврђивања стања пса можемо говорити о разлозима таквог понашања и животиње и човека који је нападнут.

Најзад, Тасић упућује молбу која се из године у годину понавља, намењену свим власницима паса да, ако их не могу држати и хранити, позову „Зоохигијену“ која ће их преузети, уместо да заврше на улици и постану опасни по грађане.

Н.С.

Породици Грујић са Пиваре из Ускочке улице број 10 (доњи део насеља) Дан државности – Сретење буквално је пресео. Тог јутра неко је са оградe њихове породичне куће скинуо и однео читаву капију.

- Капија је те ноћи нормално стајала све до четири сата ујутро. То знам јер се син враћао из града, а жена је била будна у кући и нешто читала. Значи, нестала је у периоду између четири и пет сати тог јутра, каже домаћин породице Небојша Грујић, познати крагујевачки књижевник и донедавно власник капије.

Он је први устао тог јутра и око пола седам пустио псе из куће. Има два пса, расе бултеријер, али су их последњих дана због великих мразева (те ноћи је било чак минус 18) држали у кући, а не у дворишту.

Онако, празнично, државотворан и уставотворан, баш сретењски, Грујић је дакле пустио псе и првог момента није ништа приметитио.

- У једном тренутку сам видео да су ми пси на улици. Запањено сам се како су успели да изађу. Тек тада сам видео - нема капије. Нисам могао да верујем! Протрљао сам очи и поново погледао. Невероватно! На месту где је стајала капија сада није било ничега. Зјапила је рупа, видно је револтиран Грујић.

Затворио је псе, изашао из дворишта и погледао околу, тек да се увери да није у питању нека неслана шала или традиционална пи-

НЕБОЈША ГРУЈИЋ НА МЕСТУ ГДЕ ЈЕ СТАЈАЛА КАПИЈА

варска духовитост. На жалост, није била.

- Позовем полицију, али сам их једва добио после пар сати. Пошто је био празник само је један инспектор био дежуран. Када сам га коначно добио и објаснио му о чему је реч, одмах ме је питао да ли живим на Пивари. На мој потврђан одговор, рекао ми је да је наш случај већ трећи од јутрос у истом насељу. Колико сам га разумео, у

Баш на Дан државности, Сретење, породици Грујић из насеља Пивара неко је дрско скинуо и однео капију. Истог дана на сличан начин нестале су још две капије у њиховом комшилuku

току исте ноћи украдене су још две капије у Улици војводе Степе, наставља Грујић и додаје да га је инспектор сместа „утешити“ констатацијом да се поводом тога највероватније ништа не може учинити јер је капија сигурно већ „исечена на ситне делове“ и „утопљена“.

Иначе, капија породице Грујић била је имитација капије од кованог гвожђа.

- Она је лепо изгледала као да је од „пуног“ метала, лепо обојена бојом која подсећа на бакар. Поставили смо је, па нема ни пола године. Направљена је од шупљих цеви и онај ко ју је исекао и покушао да прода на кило није могао да добије више од 600-700 динара. Ипак, читава штета износи петнаест-двадесет хиљада, процењује Грујић.

Такође је сазнао од полицијца са којим је разговарао да су и остале капије украдене на Пивари биле урађене на „исту мустру“.

Али, штета није само материјална.

- Наш син који се запослио прошле године, сам је сакупио паре од своје плате која износи само 14.000 динара и поносно је поставио. Њега је ово највише погодило. У питању није само матери-

јална штета, већ и једна „разочарана младост“, црноуморно је духовита мајка Снежана Грујић, позната крагујевачка професорка.

- Није у питању само новац. Капија је нешто са чим се прво срећеш када закорачиш у нечији „свет“, посед... Дакле, неко је на дрзак и безобразан начин „начео наш свет“ и оставио нас „огољеним и незаштићеним“, антрополошки је саркастичан отац породице Грујић.

По њему, нема логике да се овај случај само „пусти низ воду“.

- У нашу улицу због снега није могло да се уђе колима. Такође је и Војводе Степе веома тешко проходна. Дакле, капије су однете на ногама. Логично је да је то урадио неко ко близу станује. Зна се добро где су пунктови сакупљача секундарних сировина у близини. Полиција, да хоће, могла би да их пронађе и похвата за минут. Ипак, све им се то 'ладно толерише на рачун неког лажног социјалног мира. По читавом граду су поскидане не само капије, већ нигде нема ни шахте, ливених табли, споменика... И ником ништа, огорчен је он.

За сада су Грујићи направили замену, склепану капију од дасака. Поучени овим случајем наредну капију ће боље обезбедити. Могли су и ову, али им никада није пало на памет да би неко могао да је „дигне“.

З. МИШИЋ

Република Србија
Град Крагујевац
Градско веће
Крагујевац

КОНКУРС

за доделу средстава из буџета Града
која су предвиђена за дотације
удружењима грађана и НВО које обављају
активности из области ПРИВРЕДЕ за
организацију манифестација из области
привреде од значаја за Град

1. Позивају се сва удружења и невладине организације са територије града Крагујевца да конкуришу за дотације града Крагујевца, у циљу добијања финансијске подршке у организацији манифестација из области привреде од значаја за Град.

2. За учешће на конкурсима потребно је доставити следећу документацију:

- Писани захтев,
- Програм активности за 2012. годину,
- Посебно исказати манифестацију за коју се тражи финансијска подршка Града са прецизно исказаним средствима са којима учествује организатор манифестације и колико се очекује као дотација Града,
- За манифестацију за коју се тражи финансијска подршка Града треба доставити доказ, која је асоцијација или савез одобрио ту манифестацију,
- Доказ о регистрацији организације, удружења или друштва (решење).

3. Захтеви се подносе закључно са 9.3.2012.године.

Они захтеви који буду предати након овог рока неће бити разматрани.

4. На конкурс се не могу пријавити организације и удружења која се баве делатношћу у области спорта, културе, уметности, социјалне заштите, заштите животне средине.

5. Потребна документација предаје се у пријемној канцеларији у холу зграде Градске управе града Крагујевца.

ЈАВНО СТАМБЕНО ПРЕДУЗЕЋЕ «КРАГУЈЕВАЦ» ОБЈАВЉУЈЕ

ОГЛАС

О ДАВАЊУ У ЗАКУП
ПОСЛОВНОГ ПРОСТОРА

на одређено време до 3 године

- Др Зорана Ђинђића бр.19, површина 10,50 м²

Почетна месечна цена за пословни простор у Ул. др Зорана Ђинђића бр.19 износи 805,00 динара у цену није урачунат ПДВ.

Закупац сноси и трошкове осигурања и ПДВ-а.

Понуде се достављају у затвореној коверти са назнаком «Понуда за закуп пословног простора» и то искључиво поштом на адресу ЈСП»Крагујевац», Николе Пашића бр. 2.

Понуда треба да садржи:

- име и презиме, односно назив фирме,
- адресу,
- број телефона за контакт,
- податак о занимању, делатност,
- висина закупнине по м²
- број закупнина које се нуде унапред

Изабрани понуђач је дужан да пре закључивања уговора о закупу уплати закупнину за број месеци који је навео у понуди, а најмање за два месеца унапред.

Пословни простор који се оглашава користе закупци и биће усељиви по њиховом иселењу.

Рок за подношење пријава је 8 дана од дана објављивања.

- Волео бих то да урадим, да оставим то за собом. Надам се да ћу моћи, мало-помало. Али, нисам сигуран да ће тамо и остати. Из дворишта су ми украли већ две, има пола године, па сам морао да поставим камере да снимам. Мада...верујем да знам ко је. Увек се то претпоставља и обично се ретко греша. Обећао сам једном човеку кућицу, нажалост, нисам стигао због овог мог ока и операције. Можда грешим душу, али добро...шта је ту је...

Колико је птица пролетело кроз Шапоњину авлију? Не зна ни сам. Али оно што зна, сетно констатује - некада их је било много у овом крају. Сада не. Одлазе и не враћају се. Но, ако се некада предомисле, кућице код Шапоње и даље ће их чекати.

Н. СТЕФАНОВИЋ

ТАЛАЛ ЕЛЗИК, ПАЛЕСТИНСКИ КОНЗУЛ

Не осећам се као странац

Када се градоначелник Јерихона, пре две године, обратио палестинском амбасадору у Београду, изражавајући жељу да се побратими са неким градом у Србији, амбасадор је телефоном позвао конзула Талала Елзика питајући га који би то град могао да буде, на шта је Елзик као из рукава рекао: „Крагујевац“.

„Тако сам и ја мислио“, одговорио је амбасадор, који је више пута боравио у нашем граду, након чега је почела да се развија прича о братимљењу два града. Потом је уследио званични састанак са градоначелником Верољубом Стевановићем, који је у неформалном разговору питао Талала Елзика зашто је изабрао баш Крагујевац. Конзул је одговорио да је овај град предложио из три разлога. Прво, због тога што је завршио Машински факултет у Крагујевцу, затим оженио се Крагујевчанком, а треће јер је и сам грађанин Крагујевца и живи у овом граду.

Крајем прошле године Елзик је, заједно са владиком шумадијским Јованом и градоначелником Крагујевца, посетио Јерихон, где је потписана повеља о братимљењу два града. Тада је он, као и његови гости, у своју родну земљу Палестину ушао са српским пасошем. Тада је, први пут после 45 година, успео да оде у свој родни град и земљу коју је напустио давних шездесетих година.

Тренутак када је крочио на тло своје домовине неће заборавити док је жив. Покушао је да истог момента телефоном јави супруги у Крагујевцу да је стигао, али од превеликог узбуђења није могао да изусту ни једну реч нити да задржи сузе. Обишао је сваку ступу малог места где је рођен и обећао себи да ће једнога дана одвести целу породицу да им покаже одакле потичу његови корени.

Свуда добро примљен

Као седамнаестогодишњак, Палестинац Талал Елзик дошао је у Београд 1967. године са намером да заврши факултет и врати се својој породици. Судбина је, међутим, имала друге планове за њега. Уместо да се врати, Талал је у Крагујевцу нашао нови дом, пријатеље и овде основао породицу. Данас је конзул Републике Палестине у Србији, има жену, двоје деце, унуче. У његовој кући у Крагујевцу равноправно живе две вере - ислам и православље.

Талал је рођен 1949. године у Рамали, на западној обали Јордана.

ТАЛАЛ КАЖЕ ДА ЈЕ КРАГУЈЕВЧАНИН

ПОРОДИЦА ЕЛЗИК: СУПРУГА ГОРДАНА, СИН САМИ, ТАЛАЛ И КЋЕРКА ЛИНА

на. Када је Палестина, 1948. године, подељена на два дела, УН су одмах признале Израел. Тако је почела мука његове фамилије, која је морала да се исели из села Цимзо, код Јафе, на другу обалу, у Јордан. Тамо је завршио школу и гимназију, али је на матури пао из хемије. Пошто је чуо да у Југославији није потребна матура да се упише факултет, са још једним другом кренуо је у Европу.

- У Београд сам стигао рано ујутро. Знао сам енглески језик, али

ме нико није разумео. Лутали смо целога дана, ни у продавници нисмо могли да се снађемо. Размишљао сам да се одмах вратим. Али, мој друг је увече отишао у град и када се вратио каже ми да је нашао земљаке који су ту већ две године. Они су нам помогли да нађемо стан и почео сам да учим језик, присећа се наш саговорник тих давних дана.

Тада још није ни помишљао да ће постати крагујевачки зет. Учио је језик у Београду, био активан у Унији палестинских студената и проводио се са својим друговима. Видевши да ако тако настави од студија неће бити ништа, једном приликом питао је газдарицу код које је становао где још има Машински факултет, осим у Београду, а она му је рекла да има у Крагујевцу.

Тако је и дошао у центар Шумадије и уписао Машински факултет. Један догађај из тог времена још увек му је у свежем сећању. Када је дошао да полаже пријемни испит, затражио је собу у студентском дому на два дана док не заврши са полагањем. Питао је портира има ли Арапа у дому, а он ми је одговорио да има у соби 111. Отишао је до те собе, покуцао, а на његово огромно изненађење на вратима се

За разлику од већине дипломата, палестински конзул слободно време проводи уз породицу, у свом дому у Крагујевцу. Брак са супругом Горданом доказ је, каже, да културне и верске разлике и те како могу да повежу људе

појавио његов школски друг из Јордана, кога није видео четири године! Судбина је хтела да се сретну у Крагујевцу.

Положио је пријемни и уписао се на факултет. У центру Шумадије Талал је нашао другу домовину. Не случајно, како каже, него због људи који су га прихватили као сина. Живео је као подстанар у три куће и сви су га волели, бринули о њему. Он их памти и поштује и данас.

- Морам да испричам један догађај који је оставио јак утисак на мене. Као студент становао сам код једне породице и они су ме позвали да један викенд одемо у њихово село Баре. Лепо су нас дочекали: ујутру погача, кајмак, после смо пошли да ми покажу село, а када смо се вратили видим ја газда окреће прасе на ражњу. Питам ја газдарицу Зору шта је то, а она каже да је то мени у част, ја наравно никада нисам пробао свињетину, али тада у знак пажње први пут сам јео. После ме је неколико дана болоо стомак, јер нисам навикао на свињетину. Ја увек кажем да је српски народ сличан нашем. Људи те прихватају без обзира које си вере, боје, за њих је

човек - човек. Када идем у село осећам се као да идем код мојих јер ме тако приме и прихвате. Заиста је фантастично, са одушевљењем прича наш саговорник.

У крају где је живео као подстанар упознао је и своју супругу Гордану. Пошто му се у то време у Јордану женио брат, тражио је од Талала да му донесе свадбено одело. А Горданин отац, који је живео у комшилуку, био је врхунски шнајдер. Оде Талал код њега, однесе штоф и мере које је добио поштом, а мајстор му сашије одео. Било је као саливено. Однео га је брату у Јордан, а када се вратио, после десетак дана, Гордана је дошла да му донесе неку пошту. Тако су се упознали и заволили.

Воли пребранац и навија за Партизан

По завршетку факултета Талал се запослио у Војној фабрици, а потом у ирачкој авио компанији. После две деценије, 1998. године, добио је посао у амбасади Палестине. Конзулске дужности обавља већ четрнаест година. Иако је Београд дипломатско седиште, Талал никада није размишљао о пресељењу. У младости је заволео

ПОЧЕТАК ГРАДЊЕ ПОРОДИЧНЕ КУЋЕ У ВАШАРИШТУ

ВЕНЧАЊЕ СА ГОРДАНОМ ЗАУВЕК ГА ВЕЗАЛО ЗА СРБИЈУ

КРАЈЕМ ПРОШЛЕ ГОДИНЕ, СА ВЛАДИКОМ ЈОВАНОМ И ГРАДОНАЧЕЛНИКОМ КРАГУЈЕВЦА, КОД ПРВОГ ЧОВЕКА ПОБРАТИМСКОГ ЈЕРИХОНА

Шумадију и Крагујевац. Ту ће остати и по одласку у пензију, од које га дели још неколико година.

- Крагујевац је диван град, када сам ја дошао овде, 1968. године, био је фантастичан град, чист, људи су били насмејани. Међутим, деведесете године много су утицале на људе и много су се променили. Крагујевац не зову дабе центар Шумадије, Крагујевчани су дивни, мада ја сматрам да сам и ја Крагујевчанин. Откако сам дошао у Србију осећао сам се као да живим у својој земљи. Никада се нисам осећао странцем већ као Србин, али никада нећу заборавити да сам Палестинац, каже Талал Елзик.

Иако је од 1979. године радио у Београду, никада није желео да живи тамо. Свакога дана је путовао на релацији Крагујевац – Београд.

За разлику од већине дипломата, време проводи уз породицу, у свом дому у Крагујевцу. Брак са супругом Горданом доказ је, каже, да културне и верске разлике и те како могу да повежу људе. Имају сина Самују, ћерку Лину и унука Давида. Син и ћерка су завршили школе у Србији. Гордана каже да се у њиховом дому поштују и хришћански и исламски обичаји. Породица обележава и Бајрам и Ускрс, али и Горданину девојачку славу, Арханђеловдан. Ћерка Лина признаје да јој је највећа жеља да бар једном посети Палестину, у којој до сада није била, иако је, како каже, прави мајстор палестинке националне кухиње.

ПРЕ 22 ГОДИНЕ, СА ТАСТОМ И КОМШИЈОМ У ГРБИЦАМА

ИЗ СТУДЕНТСКИХ ДАНА, У ВЕЛИКОМ ПАРКУ

- Ни сама не знам откуда је то. Мислим да су гени у питању. Као мала сам гледала своју баку како припрема храну, тако да ми је данас довољно само да видим рецепт и одмах уметм одлично да га припремим, каже Лина Елзик.

Додаје да се на трпезу никад не износи само једно јело него много разних ђаконија. Најчешће се припрема маглубе, јело од плавог парадајза, пиринча и пилетине, или куфте, које су сличне нашим ђуфтама. Постоји и једна врста јела која се прави за свадбе, зове се менсаф, а у ствари је то јагњетина кувана у киселом млеку.

У њиховој кући једу се, углавном, арапска јела са пуно поврћа. Талал, је, међутим, успео да „зарази“ и своју фамилију у Јордану и Палестини српским јелима, за која никада нису чули. Када су пробали пребранац нису више

престали да га спремају, каже наш саговорник, који од српских специјалитета, уз пребранац, воли и подварак.

Страствени је навијач „Партизана“, а овај клуб је одабрао, рекло би се, из ината. Наиме, док је живео у Београду, становао је на Бановом брду, а комшија му је био Драган Џајић, који је у то време почео да игра за „Звезду“. Пошто су се често дружили, Џајић је једном приликом питао Талала за кога навија, а овај му је, намерно, као из рукава, одговорио „за Партизан“ - и тако је и остало.

Мада се овде одомаћио Талал, ипак, признаје да му је све време највише недостајала фамилија у Јордану. Иако су растурени по свету, веома су везани и свакодневно су у контакту.

- Нама Палестинцима је свеједно да ли живимо у Јордану, Сирији, Египту или Србији, када већ не можемо да живимо на својој територији. Ми смо једини народ на свету који живи под окупацијом, каже Елзик.

На питање где је заправо његова кућа, каже да тешко може да одговори, јер када је овде једва чека да оде у Палестину, а када је у Палестини једва чека да се врати у Србију.

- Била би лаж да кажем да волим више Србију него Палестину. Све што си старији све те више вуче одакле си, а друго, због ситуације код нас у Палестини, стална борба за наш опстанак тамо много утиче на мене. Код нас вера не игра никакву улогу, каже и додаје да међу Палестинцима има 30 одсто хришћана, од којих су 90 одсто православци.

Покојни председник Арафат је по вери био муслиман, али је присуствовао свакој прослави Божића. Када су га питали зашто, одговорио је зато што његов народ слави, а када његов народ слави и он слави са њима, без обзира које је вере.

Талал, на крају нашег разговора, најављује да је планирано да у априлу ове године у Крагујевцу буду организовани Дани Палестине. Очекује да ће учествовати палестински фолклор, да ће бити представљена палестинска храна, филмови, а и посету палестинског амбасадора.

Гордана БОЖИЋ

ЗАБОРАВЉЕНЕ ПРИЧЕ И ЛЕГЕНДЕ

Пише Александар Бабић

Руднички бик побегао као крава

Рудник је дивна планина. Некада су је звали и српска Света Гора, јер је на њој било више од педесет црквишта и манастира, па је важила за духовно средиште Шумадије. Али, времена су се мењала, а са њим и планина Рудник.

Из времена пре почетка буне на дахије, планина је највише била позната по господару Сали-аги, који је столовао у варошници Рудник и беспоговорно господарио овим крајем. Сали ага је био рођени брат великог дахије Кучук Алије и презивали се Ђеврлић.

Прота Матеја Ненадовић у својим „Мемоарима“ пише и ово:

„Те ноћи, када смо се тукли на Ваљево (а то је био почетак народног устанка 1804. године), видели смо с брда - све небо црвено над Рудником. Знали смо да су Карађорђе и Јанко Катић запалили турски утврђени град“.

По разбуктавању народног устанка, први на мети Шумадинаца били су „двори“ Сали аге Рудничанина. Он је много јада и срамоте нанео народу да су желели да га се што пре докопају и заврше са њим, да му наплате и за све безобразнине и права прве ноћи на сваку девојку невесту после њене удаје. Због своје похоте према женама народ га је назвао Руднички бик.

Пошто се Сали ага уплашио од превирања у Србији и чуо да наоружани народ дели своју правду, позвао је у помоћ ужичког муселима, који је са собом довео нешто војника и тако ојачао одбрану касабе. Нравно, Турци су стварно веровали у ону песмицу коју су певали: „Побунило се неколико Влаха и понели у тиквици праха (барута)“. Међутим, када су сагледали да устаници стижу са свих страна, јер је народ, кад је чуо да се иде на „Рудничког бика“, масовно похрлио да му наплати за сву срамоту и муку, Турци се повуку у шанац, а Срби их опколе. Али, не лези враже: била је хладна зима и велики снег, а агино утврђење на брду, па му се не може прићи.

Сутрадан око подне мало угреје сунце. Стигне и Милан Обреновић са 70 својих момака и одлучна битка против Сали аге могла је да почне. Устаници су називали чарапе или везивали опанке крпама да се не би клизали док су напредовали уз брдо. Турци су се надали да ће им стићи у помоћ муселим Алија из Чачка, међутим њему и његовим људима заседу је направио Станоје Главаш и није им дозволио да се приближе Руднику. Пушкарали су и Срби су најачали. Почела је предаја Турака и касаб Рудник је освојена.

СЛАВНА ПОБЕДА СРБА ПОД КАРАЂОРЂЕМ НАД ТУРЦИМА НА МИШАРУ, НА СВ. ИЛИЈУ 1806. Г.

Сви су са нестрпљењем чекали да им падне шака злогласни „Руднички бик“. Свако је желео да га се први дочепа. Жене и деца су пропуштани да иду „пут Ужица“, старији људи загладени, док војно способним Турцима није дозвољавано повлачење, већ ко побегне - побегне. И када је и последња турска жива душа напустила варошницу, видели су да нису ухватили Сали агу, а нема га ни међу мртвим Турцима. У његовим дворима остао је само најмлађи син, још беба у пеленама, кога су у брзини повлачења и бекству заборавили или оставили да их не ода својим плачем.

Карађорђе је онда наредио да се све још једном добро прегледа, да се дете узме и по коњанику пошаље да стигне Сали агине буле и њима преда дете, а да се град запали!

Касније се сазнало да је Сали ага побегао преобучен у жену и помешан са женама. Срамно јесте, али је једино тако могао да спасе живу главу. Од осиноности и задриглости неумољивог господара губио се сваки траг. Остале су само легенде о Рудничком биду, коме су доводили невесте - Српкиње у кревет. Ако би неко погазио то његово наређење, он би слао своје наоружане момке да све из те куће побију и кућу запале!

Милан Ђ. Милићевић у својој књизи „Кнежевина Србија“ пише да је неки Марко Радвановић из села Војковац на Руднику, добро наоружан, успео да уђе у дворе Сали аге и да га упита: „А бога ти, аго, је си ли ти тражио моју невесту?“, држећи се за кубуру. Сали ага је видно задрхтао, уплашио се и прозборио: „Е, млађано Влашче, дина ми, нијесам твоје вођевине, него се ти жени, а са моје стране неће ти ништа фалити!“

Али, на Руднику, на грузанској страни, има једно место које зову Дели-Марков гроб. По народној легенди, ту су момци Сали аге убили неког Марка. И као што постоје много сличних легенди са разним личностима, тако и ова прича о неком Марку из Црнуће подно Рудника, чија је сестра била испрошена и он је требало да је одведе аги на прву ноћ.

Марко узме пушку кремљачу и спреми се да крене у дворе Сали аге. Мајка га је одвраћала, али узалуд. Онда се досети и сипа воду у цев пушке да овлажи барут и пушка не опали. То Марко није знао. Успе да се увуче поред стража у одају Сали аге, управу пушку у њега - и кресне. Али ништа, пушка слагне. Слуге га брзо спопадну, а он ће мирно, знајући шта се могло десити и да је то мајка урадила, рекне: „Нисам веровао, аго, што се прича да си јунак над јунацима и да нећеш трепнути и да ти се сама смрт појави пред очима. То сам хтео само да се уверим, а ево види да је барут овлажен и да не може да опали, па ово све схвати као шалу.“

Тек тада Сали ага дође к себи од престрашености и поласкан овим речима упита младића како му је име. Овај му рекне да је Марко из Црнуће.

„Како само Марко?! - на то ће Сали ага - Ниси ти само Марко. Ти си дели (делија, јунак) Марко! А сада можеш да идеш и да причаш о моме јунаштву!“

Марко једва дочека да изађе жив одатле, али док је измицао кроз планину, Сали ага на наговор осталих Турака променио одлуку. Говорили су му: „Аман, ага, шта учини, дина ти?! Каур је то! Онда Сали ага нареди својим чаушима да га стигну и убију.“

А каква је јунак био најбоље говори то што се преобучао у женске хаљине и побегао. То је онај исти Сали ага, Руднички бик, о коме је народ кад га је дочекивао, морао да пева: „Купите се, зберите се, коло игра да дочека Сали агу дику нашу. Сад долази Сали ага, Сали ага дика наша...“

ПОКЛОН ГРАДУ ПОБРАТИМУ

Стипендије за палестинске студенте

Након побратимљења два града и званичне посете Јерихону, градоначелник Крагујевца поклонио је три стипендије за студенте који желе да студирају на овдашњем Универзитету. Договорено је и да град Крагујевац одабере пет-шест најбољих студената који ће током лета провести неколико дана у Јерусалиму, као и да екипа крагујевачких хирурга оде у посету колегама у Јерусалиму и тамо обави неколико операција.

Иначе, Јерихон је најстарији град на свету и датира од пре 10.000 година. Има око 40.000 становника и налази се на надморској висини од око 400 метара испод нивоа мора. Удаљен је 3.500 километара од Крагујевца и његово становништво бави се, углавном, пољопривредом. Због карактеристичног природног положаја и велике концентрације кисеоника воће и поврће има знатно другачији укус.

Током протеклих недеља несебично су помагали где год је требало, чистили снег, цепали дрва, доносили храну и лекове оним који то нису могли сами да учине. И све то без икакве надокнаде. Довољно им је сазнање да су учинили нешто добро и то их испуњава задовољством

Пре две године Бане и Катарина проводили су време на језеру са својим друговима, када један дечак почео да се дави. Спасилац га је извукао на обалу, а они су у глас почели да вичу да га стави на тврду подлогу, што је прво правило приликом оживљавања дављеника. Иако су дугогодишњи активисти Црвеног крста и обучени да помогну људима у критичним ситуацијама, у првом моменту су били у шоку и помало збуњени, али већ у следећем тренутку Бане је прискочио у помоћ и почео да оживљава младића.

Тада је и у Катарининој глави почело да одзвања да и она мора и зна како треба да помогне, па је и сама почела да смирује људе који су околно вриштали. Овај догађај дубоко јој се урезао у сећање. Тада је схватила да није на дужности само када носи црвени прслук него кад год се неко нађе у невољи.

У Омладинској теренској јединици др Елизабет Рос има око стотину младих волонтера, од којих су

МЛАДИ ВОЛОНТЕРИ У АКЦИЈИ

Дивно је помагати другима

СВЕТЛАНА МИЛОСАВЉЕВИЋ

КАТАРИНА МАКСОВИЋ

НЕВЕНА ЈОВАНОВИЋ

НОВАК НИКОЛИЋ

ТИЈАНА ВАСИЋ

МАРИЈА СПАСОЈЕВИЋ

ДУШАН АНЂЕЛИЋ

СТЕФАН МЛАДЕНОВИЋ

шестог разреда основне школе бави се хуманитарним радом и сама више не може да наброји у којим је све акцијама учествовала. Претходне две недеље са осталима је помагала старим људима да оду до продавнице или за пензију, а не

шњацима, јер је имао вишак слободног времена, пошто ништа не тренира, а желео је да се нађе прируци и помогне. Њему је током претходних недеља допао задатак да помогне једној баки која живи на петом спрату у згради без лифта.

мало уморан, било ми је драго што сам искористио време на прави начин, искрен је Душан.

■ Волонтирање уместо компјутера

Новак Николић (18) је ученик Прве техничке школе и већ годину дана је међу волонтерима Црвеног крста. Први пут је пожело да им се придружи када је на Сајму образовања видео презентацију активиста Црвеног крста. То га је подстакло да дође на први наредни састанак ове организације и упозна се са вршњацима. Од тада је постао њихов редован члан. У протеклој години учествовао је у бројним акцијама, а најсвежије му је сећање на двоје старих људи који живе у Рамаћи и којима је са својим другом цепало дрва и чистио снег.

- Били смо обавештени да немају довољно дрва, па смо нас двојица отишли, нацепали и спаковали дрва и однели им пакет намирница. После тога стално смо били у контакту са њима, прича Новак.

Он напомиње да када је почео да се бави овим послом у први мах није мислио о томе као неком хуманом раду. Једноставно, допала му се цела прича и није му било тешко да помогне. Да није тога, каже, време би вероватно проводио уз компјутер.

ПОМОЋ ЗА ЗАВЕЈАНЕ СНЕГОМ

ЦЕПАЛИ И НОСИЛИ ДРВА СТАРИЈИМ СУГРАЂАНИМА

половина активни чланови. Њихова помоћ претходних недеља, када су снег и лед оковали многа домаћинства, била је злата вредна. Несебично су помагали где год је требало, чистили снег, цепали дрва, доносили храну и лекове оним који то нису могли сами да учине. И све то без икакве надокнаде. Једноставно, кажу, довољно је сазнање да су учинили нешто добро и то их испуњава задовољством.

■ Помоћ златна вредна

Стефан Младеновић (21) студира машинство и већ четири месеца је активан члан у Црвеном крсту. Придружио се својим вршњацима, како каже, највише због тога да би могао да се нађе у невољи људима, а затим и због дружења и упознавања нових пријатеља. Са теренском јединицом, у оквиру разних програма, ишао је по околним селима, а у време ванредне ситуације, протеклих недеља, помагао је у рашчишћавању снега у старачким домаћинствима.

Његова другарица Катарина Максковић је седамнаестогодишња девојка са најдужим стажом међу својим вршњацима у Црвеном крсту и истовремено председница Омладинске теренске јединице. Од

ретко куповали су им намирнице и узимали лекове.

- Ја сам била код једне баке која је астматичар и живи сама у Багремару. Због великог снега у тој улици, Хитна помоћ није могла да стигне до ње, па смо ми дошли и очистили јој снег испред куће. Пошто смо завршили посао, мало смо попричали са њом, а она је све време мислила да треба да нам плати то што смо радили. Рекли смо јој да не треба ништа да плаћа, чак смо јој донели и дрва, а она је била одушевљена. Све време се бринула да се не уморимо и говорили да не морамо много да чистимо, само мало испред врата, прича Катарина, признајући да је диван осећај када некоме може да помогне и када није узалуд протраћила своје слободно време.

Каже да јој је лепше када нешто ради него само да седи код куће. Ништа јој није тешко, друштво је увек ту да помогне и никад ништа не ради сама.

И Душан Анђелић (22) се придружио својим вр-

Требало је да са њом оде у пошту за пензију, а потом су и свратили у набавку. Онда опет назад, до петог спрата. Бака је била веома радосна због неочекиваног друштва, па су успут пријатно ћаскали.

- Овакве ствари могу да вам улепшају дан и пријатно се осећате. Када сам се вратио кући, мада по-

СКИДАЛИ СНЕГ СА КРОВОВА И ЧИСТИЛИ ИСПРЕД КУЋА

Светлана Милосављевић (19) је студенткиња права и има вишегодишњи стаж у Црвеном крсту. Придружила се волонтерима још 2008. године и од тада не пропушта ни један састанак, ни једну акцију. Све слободно време проводи у Црвеном крсту.

У сећању јој је догађај приликом новогодишње поделе пакетића деци из сиромашних породица. Док је посматрала малишане који су једва чекала да узму пакетић, видела је да су веома лоше обучени. На себи су имали танке мајице, а на ногама поцепану обућу. Тада је схватила колико је, у ствари, срећна и како може да помогне.

Седамнаестогодишњакиње Марија Спасојевић и Тијана Васић ученице су Медицинске школе и већ пет месеци волонтирају. Марија је одлучила је да се придружи волонтерима пошто је њен старији брат вишегодишњи активиста. У почетку је била само пасивни члан и устакала када је то било неопходно, а касније је почела редовно да долази. У хуманитарном раду пронашла је начин да утרוши слободно време и уради нешто корисно. Њена другарица Тијана је у шестом разреду боравила у кампу Црвеног крста у Чешкој, али признаје да тада није имала жељу да им се придружи. Касније је, ипак, одлучила да своје слободно време посвети волонтерском раду у овој организацији.

Невена Јовановић (19) је, као и остали њени другари, ушла у ову организацију због друштва, али је временом почела озбиљно да ради и учествовала је у свим акцијама које су током претходне године биле организоване. Током зимског распуста била је задужена да се са још једном другарицом неколико дана дружи са децом у школи у Трмбасу. Делиле су малишанима пакетиће, забављали их, пуштали им цртане филмове. Сви су били одушевљени, а нарочито родитељи који нису имали новца да својој деци приуште зимовање.

Осим редовних активности и семинара, ови млади људи ангажовани су и као санитетско обезбеђење увек када се у граду организују концерти или спортска такмичења. Задатак им је да надгледају да ли је некоме потребна помоћ и да помогну тамо где могу. Свесни су да су увек на дужности и када нису у униформи. Како кажу, волонтер се не постаје, волонтер се рађа.

Г. БОЖИЋ

ТОМА САВИЋ, ИНЖЕЊЕР И РУКОВОДИЛАЦ СТАРЕ МОЋНЕ „ЗАСТАВЕ“

Град се није одужио Првославу Раковићу

„Титова држава“ није уложила ни динар у „Заставу“, а све је чинила да нас омете у развоју. Фабрика је изграђена кредитима које је сама враћала. Онда је сва та имовина продата, а генерације оних из чијих је цепа изграђена, не само да ништа нису добили, већ се данас третирају као социјала и терет државе

Идеале младих креира друштво као целина системом вредности које промовише. Плашим се да свеукупно друштво већ годинама емитује деструктивне сигнале у том правцу, а неке увозне „вредности“, прецизније зла, имају катастрофалан утицај. Материјално и духовно сиромаштво само потенцирају ту деструкцију. На ставове младих све више утичу, ничим ометане, неке организације финансиране из иностранства, али и неки политичари, а под фирмом борбе за демократију, људска права и против „национализма“ (читај: против националног идентитета и патриотизма).

Потеру води Милан Пурић

Ја сам неко ко је највише времена радио у „Застави“, од инжењера приправника до потпредседника Групе „Застава“. Као заменик директора Фабрике аутомобила био сам одговоран за маркетинг и извоз у њеним рекордним годинама (од 1984. до 1989.), а истовремено био на челу тима који је припремао и реализовао извоз аутомобила у САД.

Два пута си одлазио из „Заставе“?

Да, нажалост. При „реизбору“ на исту дужност у Фабрици 1989. нисам „заслужио“ политичку подобност. Било је то при врхунцу експеримента званог „тотално самоуправљање“. У предузећима и установама судбина професионалаца зависила је од пописмених људи, не увек чашних намера. Отишао сам из „Заставе“ и из Југославије, мада нисам морао. На позив тадашњег председника „Заставе“ Србе Васовића постао сам 1998. његов сарадник за сличне послове као раније. Поново сам отишао после 2000. године, када је у „Заставу“ некажњено упала једна маргинална политичка група и на њено чело дошли неки мени дотад непознати људи, а струка је поново отишла „до ђавола“. Највећу фабрику на Балкану - „Заставу“ уништила је „међународна заједница“ растурањем Југославије, санкцијама и бомбардовањем, али ни домаћи „чимбеници“ нису безгрешни по том питању. Ах, да. Радио сам потом као консултант и сарадник више фирми из САД, В. Британије, Латинске Америке и, наравно, Србије. И данас мање времена проводим у Крагујевцу.

Како се одрастало некад?

Генерације рођене четрдесетих година одрастале су уз бонове („тачкице“) и редове за хлеб и остало, уз амерички „чедер“ сир, од кога нам је и данас мука, јаја у праху, названа по тадашњем америчком председнику Труману, неки уз петролејске лампе, оскудан и примитиван школски прибор. Можда смо то лакше подносили јер смо сви били у сличном положају. Тешко је разумети сиромаштво које данас окружује најмлађе генерације, после више од пола века, а уз драстичне социјалне разлике.

Шта су били идеали младих некад, а шта данас?

Ко су најважнији „инжењерски духови“ Крагујевца?

Првослав Раковић, градитељ и директор „Заставе“ од 1955. до 1974. године и његови следбеници који су истрајали у најтежим околностима током санкција и бомбардовања - др Радољуб Мицић и Срба Васовић. Данас су то академик Милош Којић и други професори Ма-

шинског факултета. Не смеју се заборавити чувени предатни „питомци“, инжењери и техничари, који су развијали обе фабрике - оружја и аутомобила. То су и инжењери „Заставе“ који су се доказали на челу успешно приватизованих њених фабрика (машина, алата) или као оснивачи приватних фирми у немогућим условима, а таквих није мало. Овде говорим само о људима из моје струке и које сам познавао. Ако се враћамо у историју, онда су то Шарл Лубри, легендарни конструктор Тоша Селесковић, српски генерал Коста Милоновић Кока... И познати Никола Пашић био је један од првих инжењера запослених у Крагујевцу.

Да ли се Крагујевац на достојан начин одужио људима који су правили историјске инжењерске искорак у животу града?

Не. Узмимо Раковићев пример. Без њега не би било „Заставе“ и

Крагујевца, бар не како данас изгледају, а ни „Фијат Србија“. Неки крагујевачки политичари, током нечуведеног обрачуна Титовог режима са легендарним српским привредницима, „помогли“ су Раковићевом одласку из „Заставе“. Данас такви имају „своје“ улице, а Раковића скоро нико не спомиње. Било би праведно да се, на пример, бар улица која води у фирму „Фијат Србија“ назове његовим именом.

Шта је значно почетак производње „фиће“ у Крагујевцу?

Развој домаће аутомобилске индустрије, моторизацију становништва и извоз у многе земље света.

Како се осећа човек који организује продају стотина хиљада аутомобила, у колевку масовне производње аутомобила Америку?

Моје колеге и ја смо поносни због тог подухвата. „Застава“ је највише аутомобила извезла у САД (146.000), све до последњег је наплатила и много новог научила и применила. Урадили смо више него што нам је то дозвољавало окружење, уз невидени ентузијазам свих људи у фабрици. Када се распала Југославија, „Југо“ пројекат је постао „колалатална штета“. Многе светски познатије фирме, чије су државе остале читаве, престале су са продајом у САД, пре или после нас - па ништа. Има људи који без знања о том времену и о чињеницама пласирају погрешне оцене, оптерећени митовима и предрасудама.

Колико је важно задржати колективна сећања на индустријске искорак Крагујевца?

Не знам шта се десило са огромним „Заставиним“ архивским фондом после 2000. године. Причало се свашта, а тај фонд је важан културолошки и историјски. Неколико нас „заставаша“ активно радимо на томе да се успомена на достигнућа, уложени труд, новац и наде многих генерација сачувају од заборава, незнања, омаловажавања и од предрасуда. Неко је написао да је „Застава“ била „комунистичка творевина“ - и остао жив. Многи не знају да „Титова држава“ није уложила ни динар у „Заставу“, а све је чинила да нас омете у развоју. (Били смо једина Фабрика аутомобила у свету, иначе двадесета по величини, којој је било забрањено да гради сопствену фабрику мотора, а о условима пословања да не говоримо). Цела „Застава“ је изграђена кредитима, углавном из иностраних банака и „Фијата“, које је сама враћала, као и честим самодоприносима запослених. У новије време ништа озбиљније није изграђено, а да није било сличних „комунистичких творевина“ многи би и данас били гладни, укључујући и поменуте коментаторе. Сва та имовина је продата, а генерације оних из чијих је цепова изграђена, не само да ништа нису добили, појединачно или кроз пензиони фонд, већ се третирају као социјала и терет државе. Ради се, дакле, о чистој отимачини и замени теза.

Шта мислиш о крагујевачкој култури?

Култура, у ужем или ширем смислу, трпи судбину материјалног и духовног статуса друштва, при чему Крагујевац није изузетак.

Које је твоје највеће културно достигнуће?

Боравио сам у многим земљама, од Далеког Истока до Чилеа, а живео више година у САД и Коста-рици, обе мултикултуралне, па отуда интересовање и за ту област. Добро познајем зачине, а повремено се усудим да припремим неку егзотику, уз помоћ супруге Нине, која је такође познавалац далеких кухиња. Уз неколико књижица и рецепте пријатељама из угостиљства и шире сматрамо достигнућем то што смо многе „навукли“ на културне специјалитете Далеког Истока, Мексика, па и Италије. Узгред, Италија нам је тако близу, али ми ту најстарију европску кухињу познајемо углавном преко брзе и сличне хране, познате иначе широм света.

Шта мислиш о лепим женама Крагујевца?

Раније су ми странци говорили да имамо најлепше жене на свету, што сам схватао као куртоазију. Када сам обишао већи део планете, уверен сам да су ти „моји“ странци говорили истину - и само истину.

Шта би из свеколног света којим си прошао пренео у Крагујевац?

Зависи одакле. Из Америке - организацију државне управе и однос према „странкама“, али и заштиту имовине. Из Кине - вишемиленијумску културу, колективно достојанство и стрпљење. Из Коста-рике и са Кариба - оптимизам и животну радост, као и атмосферу - мир и дружење пријатеља у бајковитим тропским ноћима. Из скандинавских земаља - државу социјалне правде и стандарда. Од Арапа - одсуство фатализма. Слободне медије и правну државу, на пример - из Немачке. Културне иновације - из Кине, Индије, Мексика или Перуа. Много тога није реално „за пренети“, објективно или због нашег менталитета и навика.

Како замишљаш Крагујевац за 50 година?

Да ће људи у овом граду и окружењу живети боље и достојније. Да неће бити незапослених или безобзирно експлоатисаних и понижењих радника због стања на тржишту радне снаге. Да ће град

бити поново светски аутомобилски центар, уз више успешних приватних фирми. Сви комунални проблеми решени, а град уређен и „светски“. Нема проблема са паркирањем и саобраћајем. Људи се брину о заједничкој - комуналној имовини као о својој приватној. Стамбени и пословни делови града максимално развојени. Нови део града на источној страни. Резиденцијална насеља на ободима Крагујевца, укључујући она опремљена за странце. Бесплатан бежични интернет пете генерације. Све је на „он-лајн“: државна управа, школовање, библиотеке, базе података, биоскопи, телекомуникације, банкарство, гласање грађана, запослени раде код својих кућа... Људи не знају где су „општина“, јавна предузећа, банке... Нова зграда позоришта и опере, многи нови објекти за омладину и спорт, градске пијаци у објектима, спортско-туристички центар на Бешњаји, асфалтиран најкраћи пут за Јагодину и Поморавље преко Црног Врха... Много тога може бити реалност у знатно краћем року.

Шта си добио од крагујевачког духа, а шта си му дао?

Неко ко је одрастао и већи део свог живота провео у овом граду у сваја део његових културних специфичности. Део тог, компјутерски речено, „download“ духа били су они познатији Крагујевчани, начин изражавања и сленг, догађаји који су се препричавали, културна места, колективно сећање на објекте и институције којих више нема (пет КГ биоскопа, кафане, излетишта), културни и спортски догађаји, односи међу људима, атмосфера у граду педесетих и шездесетих година, начин забаве омладине у то доба и слично.

Не мислим да сам лично дао неки допринос у том правцу, бар не директно. Био сам одговоран за слање на десетине наших људи широм света, почев од Кине и Африке до САД и Чилеа, доста њих са породицама, у неке другачије културе. Верујем да део корисног они шире у свом окружењу. И бројне породице Американаца, Енглеца, Италијана и других боравиле су годинама овде због „Заставе“.

megabelt OR Kneza Mihaila 106, Kragujevac

3h до **19h** радно време

SVE VRSTE REMENJA (Optibelt, Borovo, Good Year, Sava, Unibelt...) класично клинasto ременије, назабљено, полу-в P/1P/H ременије, транспортно ременије, синтетичко ременије, зупчasto ременије, варијаторско ременије, шестозубасто ременије, округло ременије, extremaltus...

SVE VRSTE GUMA (Michelin, BF Goodrich, Tigar, Kleber, Continental, Barum, ...) Улја, ауто делови и аутокозметика...

Telefon 325-236

РАЗГОВОР С ПОВОДОМ: ГОРДАН МАТИЋ, РЕДИТЕЉ

Прича о Жућку и једном времену

Највећу трему имао сам размишљајући о реакцијама Кораћеве породице и најближих пријатеља на филм. С обзиром на то да су њихове реакције више него позитивне, могу рећи да сам задовољан. Сада филм наставља свој самосталан живот и видећемо шта ће публика рећи, каже редитељ филма „Жућко, прича о Радивоју Кораћу“

Разговарао Мирослав Чер

Филмско остварење крагујевачког редитеља Гордана Матића „Жућко, прича о Радивоју Кораћу“ коначно је доживело и своју српску биоскопску премијеру, у београдском Сава центру. Како је најављено, филм ће моћи да погледа и публика широм Србије, а у плану је и ТВ премијера, али тек на јесен. Како је Гордан Матић за „Крагујевачке“ најавио, у другој половини марта и овдашња публика биће у прилици да види ово остварење.

„Жућко, прича о Радивоју Кораћу“ је филм о првој светској кошаркашкој звезди са ових простора, о његовој изузетној спортскај каријери, али и фасцинантној личности. То је прича и о једном времену, о земљи које више нема, бившој Југославији која је током педесетих и шездесетих година 20. века почела да се отвара према Западу преко спорта, музике, филма, а те нове трендове доносио је управо Кораћ.

У играном делу филма појављују се Владимир Алексић, Катарица Радивојевић, Тихомир Станић, Воја Брајовић, Тамара Крцуновић, а наратори у филму су Александар Саша Ђорђевић и Миленко Тепић. Документари део филма, поред архивских материјала, даје аутентична сведочанства о Кораћу кроз разговоре са Жућковом

СЦЕНА ИЗ ФИЛМА

породицом, пријатељима, саиграчима, поштоваоцима из земље и иностранства. Саговорници у филму су великани европске и светске кошарке: Бора Станковић, Ранко Жеравица, Владимир Цветковић, Драгутин Чермак, Слободан Гордић, Немања Ђурић из Србије, Иво Данеу и Борис Кристанчић из Словеније, Јосип Ђерђа и Никола Плећаш из Хрватске. Ту су и саиграчи из Италије, као и ривали из Шпаније.

Иначе, филм је премијерно приказан на Европском кошаркашком првенству у Литванији, а прилику да га види имала је и италијанска публика на Филмском фестивалу у Палерму, на коме је ово остварење освојило две награде (за најбољи страни филм и најбољу режију).

Након српске премијере сигурно се лакше дише. Који су Ваши први утисци?

Искрено, није било времена да се утисци на прави начин сложе и разложе. Одмах после Београда уследиле су премијере у Новом Саду, Сомбору и Нишу, тако да је тензија још увек присутна. Ипак, оно од чега сам имао највећу трему биле су реакције Кораћеве породице и најближих пријатеља на филм. С обзиром на то да су њихове реакције више него позитивне, могу рећи да сам задовољан. Сада филм наставља свој самосталан живот и видећемо шта ће публика рећи.

Шта је била иницијална капила да почнете да радите на филму о Кораћу?

Фасцинантни спортски резултати и рекорди, од којих неки нису оборени ни до данас, прве су ствари о Кораћу које сам знао и оно што ме привукло његовој личности. Међутим, кад сам покушао да сазнам више, схватио сам да до тих информација и није тако лако доћи. Сем спортске статистике и основних података, већина ствари о Кораћу и његовом животу нигде није била званично забележена или обједињена. Ипак, многи његови пријатељи, саиграчи и поштоваоци права су ризница сећања и аутентичних догађаја из Жућковог живота, коју су, због љубави и поштовања према Кораћу, били спремни да поделе са другима. Само их до сада о томе готово нико није питао. Ето, ја сам помислио да све то треба забележити и клупко је почело да се одмотава.

Ипак, шта сте ново открили радећи на филму?

Као што сам већ рекао, заправо и нисам знао много. Али, што сам више трагао и сазнавао о Кораћу, то сам више био фасциниран. Најбољи спортиста тадашње Југославије, најбољи играч Европе, одличан студент електротехнике, заљубљен у уметност и истински познавалац књижевности, сликарства, музике. Човек у чијем су друштву хтели да буду и тадашњи председник Тито и Иво Андрић и многе познате личности тадашњег времена, а он је најрађе бирао дружење са другарима из краја на чувеном хошету на „штрафти“ у Кнез Михаиловој. Хошету које је баш због њега касније прозвано

„Жућково хоше“. Заправо, оно што је невероватно у целој причи о Кораћу јесте чињеница колико је тај човек био свестран, успешан а истовремено скроман и повучен. Трајно је обележио време у којем је живео, а при томе о њему сви, и они који су га добро познавали и они који су му се дивили из далека, имају само лепа сећања.

Да ли је било тешко реконструисати догађаје 40 година касније? И да ли сте уопште инстистирали на томе? Колико је било компликовано вратити се у те године?

” Оно што је невероватно у целој причи о Кораћу јесте чињеница колико је тај човек био свестран, успешан, а истовремено скроман и повучен

Како сам о тим временима само слушао, нисам желео да копирам већ да пружим моју интерпретацију тог времена. Поставио смо концепт нарације тако да све делује (или треба да делује) прилично реалистично. Стилски сам желео да материјал из различитих епоха изгледа као да је тада и снимљен. Тако смо постављали светло, ликове, реkvизиту. Велики допринос оваквом изгледу филм дугује и Дулету Ивановићу, директору фотографије, који се постарао да

боје и контрасти у одређеним сценама ненаметљиво сугеришу одређену документарност. На пример, сцене из Другог светског рата изгледају попут оних из серијала „War World II in colour“, хапшење оца по узору на „JFK“...

Филм обилује и аутентичним ТВ и филмским записима о Радивоју Кораћу. Је ли био проблем пронаћи у архивима сав тај материјал?

Да. Било је много много мање архивског видео материјала него што сам очекивао. Многе ствари у разноразним архивама (РТС, „Филмске новости“, Кинотека...) о том не тако давном времену више не постоје. То можда и говори о немару и забораву који нас лако обузме.

Како сте одабрали глумачку екипу?

Прилично лако, мада смо у једном делу имали и среће. Нарочито са младим глумцима, браћом Чеснер из Сомбора, који глуме (децу) Радивоја и Ђорђа Кораћа. Влада Алексић, осим што физички подсећа на Жућку, је и добар глумац и диван сарадник. Заиста мислим да сам са свима лако сарађивао. Сви које смо позвали и рекли какав филм снимамо су радо пристали да глуме. И то заиста говори о Жућку и његовој непролазној харизматичности.

Да ли је данас тешко снимити филм у Србији, односно који су то проблеми на које сте наплатили током снимања?

Тешко је колико и било који други стваралачки процес у култури код нас. Највећи изазов је обезбедити довољно новца да се процес заврши, а да при томе као стваралац направите што је мање могуће компромиса око тога шта сте и на који начин хтели да кажете, а шта сте добили као крајњи резултат, првенствено условљени финансијама.

Када у Крагујевцу можемо очекивати премијеру Вашег филма?

Договор са дистрибутером је да филм буде у марту у Крагујевцу. Колико је нама речено, биоскоп у „Плази“ почиње са радом 21. марта, а наш филм би требао да има свечану премијеру у петак, 23. марта. Ипак, могуће је да још увек да дође до промена.

АЛНАРИ” НАГРАЂУЈЕ

Цитати Стива Џобса

„Издавачка кућа „Алнари“ недавно је објавила књигу Џорџа Бима „Ја, Стив“, која је тренутно међу најтраженијима у свету. У овој књизи пронаћи ћете више од две стотине поучних цитата Стива Џобса, који ће вам пружити невероватан увид у иновативна решења једне од највећих компанија данашњице, али који ће вам истовремено помоћи и да унапредите сопствене пословне стратегије.

Два најбржа читаоца „Крагујевачких“, биће и овог петка у прилици да својој библиотеци додају занимљив наслов ове издавачке куће. Потребно је да у петак, 24. фебруара, позовете 034 333 111, после 10 часова ујутру и добићете роман „Ја, Стив“. Добитници ће своје књиге моћи да преузму у књижари Вулкан у Рода центру.

Стив Џобс оставио је неизбрисив траг на савремену технику и технологију и одиграо кључну улогу у развоју информатике. Његова јединствена визија обликовала је настанак модерних рачунара, рачунарских апликација и анимације (кроз компанију „Пик-

сар“), али и музике, телекомуникација, лако преносивих дигиталних уређаја и књига.

„Ја, Стив“ права је посланица за све људе фасциниране делом једног од највећих пословних визионара данашњице. Стив Џобс од 1976. слободно изражава своје мишљење, на задовољство присталица, а на невољу клеветника. Иако се два пута позвао на „визионарску ствар“ у радној биографији, несумњиво је да је изрекао неке од најпечатљивијих мисли о природи данашњег пословања.

„Суштина није у поп култури, обмањивању људи или у убеђивању потрошача да желе нешто што не желе. Знамо шта ми желимо. У приличној мери сам сигуран да поседујемо неопходну дисциплину да просудимо да ли ће много људи желети то исто. Плаћени смо да то радимо. Због тога не можете ићи околу и пропитивати потрошаче о следећој великој ствари на тржишту. Хенри Форд је рекао нешто моћно на ту тему – да сам питао моје купце шта желе, они би рекли: Бржег коња“.

„АТЕИСТ РЕП” НА ТУРНЕЈИ

Нови и стари хитови

Новосадски панк састав „Атеист Реп“ одржаће низ концерата по Србији током фебруара и марта, а након Земуна и Пожаревца, у суботу, 25. фебруара, наступиће и у овдашњем Дому омладине.

„Атеист реп“ постоји већ 22 године, а деби албум „Маори и црни Гонзалес“ бенд је издао 1993. године. Песме „Варбург лимузина“ и „Блу трабант“ пласирале су овај бенд на врхове скоро свих топ-листа у бившој Југославији. Овај албум је проглашен за најбољи те године, на тада престижној манифестацији Брзи бендови Србије“. Од тада до данас бенд је снимео још шест албума, а последњи је „Приче маторих поварењака“.

Занимљиво је да већ две године на концертима промовишу овај албум, али поред нових песама свирају и старе добро познате хитове. Уосталом, познати су по чврстом звуку и текстовима који звуче лагано и шаљиво, али који скоро увек имају и озбиљну поруку. После Шумадије, Новосађани наступају у Обреновцу, а потом ће уследити и концерт у Загребу.

Карте су у претпродаји у Дому омладине од ове недеље по цени од 400, а на дан концерта по цени од 500 динара. Почетак концерта је у 22 сата.

УДРУЖЕЊЕ ЉУБИТЕЉА УМЕТНОСТИ „ЉУБИЦА МАРИЋ”

Професори и ђаци на истом задатку

Чланови клавијског актива музичке школе „Др Милоје Милојевић” недавно су основали Удружење љубитеља уметности „Љубица Марић”, које ће убудуће организовати разна музичка такмичења, али и концерте, семинаре и трибине везане за музичку педагогију. За сада, чланови удружења су махом професори и старији ученици Музичке школе

Музичка школа „Др Милоје Милојевић” својим активностима већ дуго низ година прелази оквире уске образовно-васпитне делатности. Бројни чланови овог колектива дали су допринос богатом културном животу града. Међутим, приликом покушаја да организују неки пројекат од значаја за културни живот града или музичку педагогију (концерт, такмичење, семинар), често су наилазили на формалне и бирократске препреке. Могућности које имају школе или појединци у погледу организације било каквих манифестација веома су мале, јер прописи јасно дефинишу шта спада у ингеренције образовних установа. Консултујући се са колегама из других градова чланови клавијског актива Музичке школе дошли су на идеју да оснују Удружење љубитеља уметности „Љубица Марић”.

Наши циљеви су постизање веће разноврсности културног живо-

та у граду и боља пословна повезаност и сарадња уметника у региону. Идеје и планови су многобројни, а као пример, навешћу да су такмичења младих извођача од изузетног значаја за музичку педагогију, јер поред развоја здравог такмичарског духа код деце подстичу бољи квалитет наставе, више енергије и елана и код ученика и код наставника и размену педагошких искустава. На семинарима, које држе реномирани уметници из земље и иностранства, уче и напредују сви, како ученици, тако млади уметници и професори. О значају концерата нема потребе ни говорити. Били бисмо веома задовољни када би се наше чланство проширило и на ликовне уметнике, јер би ова организација била једнако значајна за активност из њихове бранше, све са циљем да се побољша културна понуда у граду, објашњава Јелица Рихтеровић, једна од чланица овог удружења.

Иначе, како наводи наша саговорница, члан овог удружења може постати свако - сваки грађанин изнад 15 година старости који има идеју да неким мањим или већим пројектом уради било шта везано за едукацију или културу или жељи да својим учлањењем помогне другима да остваре своје идеје. За сада, чланови удружења су махом професори и старији ученици Музичке школе из Крагујевца.

Све више чланова имамо и из других градова Србије, а највише заинтересованих има међу ђацима

ЈЕЛИЦА
РИХТЕРОВИЋ

родитељима као и колегама из других основних и средњих школа у граду, истиче Јелица Рихтеровић.

Прва значајнија активност овог новооснованог удружења биће Отворено школско такмичење младих пијаниста „Др Милоје Милојевић”, које ће се одржати у суботу и недељу, 25. и 26. фебруара у Великој сали Музичке школе и Свечаној сали Прве крагујевачке гимназије. Реч је о такмичењу на коме су до сада имали право учешћа само ученици овдашње Музичке школе, а сада ће прерастати у отворену манифестацију намењену полазницима из читаве Србије, са циљем да квалитетом стане „раме уз раме” са највећим такмичењима у нашој земљи. У недељу, 26. фебруара, у Сали Прве крагујевачке гимназије одржаће се и завршни концерт такмичења на коме ће наступити најбољи полазници.

НОВА ПОСТАВКА У СКЦ-У

Спавачи и сањари

У Галерији СКЦ-а отворена је изложба цртежа под називом „Спавачи” ауторке Теодоре Спасић. Ово је прва самостална изложба ове уметнице, која је до сада имала десетак колективних поставки.

У каталогу изложбе Владимир Ранковић наводи да је лично испратило настајање ове серије цртежа „уснулих људи, удобно смештених у својим меканим креветима, окружених празним простором”.

Тај празан простор „бео, речима Василија Кандинског - попут симбола једног света где су све боје, као својства материјалних супстанци, ишчезле”, Ранковића наводи на помисао о бескрају, о неизмерности, иако му искуство говори да се кревет налази у ентријери, засигурно пријатном, јер о томе сведочи миран сан спавача.

Све то га асоцира на сањарење. Ипак, према његовим речима, сањарење се потхрањује разним призорима, али има неку природну склоност да посматра величину. А посматрање величине одређује тако посебан став, једно тако особено душевно стање да сањарење сања одводи изван блиског света пред свет који носи обележје бескраја.

Теодора Спасић, рођена у Лесковцу, завршила је Другу крагујевачку гимназију, филолошког смера. Тренутно је студент Филолошко-уметничког факултета у Крагујевцу, одсек Примењене уметности, на студијској групи графички дизајн.

Изложба цртежа „Спавачи” биће отворена до средине марта.

СРПСКИ ПРЕДСТАВНИК НА КОНГРЕСУ ЕСПЕРАНТИСТА

Пилиповић наступио у Бразилу

Крагујевачки глумач Саша Пилиповић недавно се вратио из Бразила, у коме је представљао Србију и Крагујевца на 47. конгресу есперантиста. Пилиповић је у овој далекој земљи сунца, плажа, фудбала и карневала одиграо две представе. Најпре је, по тексту пољског уметника Јиржија Ханцлика, извео „Кабаретску историју есперанто конгреса”, у режији Пољака Куба Абрамовица, а потом и монодраму „Галилео Галилеј”, по тексту Бертолда Брехта. И овога пута његови наступи изазвали су велику пажњу тамошње публике, али и медија, а у публици је био и први секретар српске Амбасаде у Бразилу Бранко Крсмановић.

Поред одличних наступа, гостовао сам и на тамошњој телевизији „Супрен” (на есперанту „Изнад”) која емитује програме са порукама хуманости, заштите природе, миру, али и емисије о болестима зависности. Занимљиво је да је то телевизија која је не ради по принципу маркетиншког оглашавања коминтената, већ власник финансира (без икакве зараде) цео програм који реализује више од 30 за-

послених, прича прве утиске Пилиповић.

Ово је била његова друга посета Бразилу, а први наступ на Светском конгресу есперантиста у Бразилу, у Форталези, имао је још 2002. године, са представом „Амо кај пацо” (Љубав и мир), са глумицом из Загребa Видом Јерман.

Према његовим речима, приликом друге посете Бразилу имао је прилике и да туристички разгледа ову земљу, па је тако учествовао на рафтингу на реци Коромба, обишао и Национални парк Бразилије, Схапада водопада (има их преко 200, а неки су виши од 100 метара).

Такође, посетио је и имање „Бона Есперо” (Добра нада) површине хиљаду хектара, које су

основали есперантисти педесетих година прошлог века.

Занимљиво је да су то почеци настајања главног града Бразилије, а есперантисти су желео да направе програм који ће збринети социјално угрожено децу - да их изведу на животни пут. Тренутно је у том дому 38 деце. Заиста, реч је о невероватном подухвату тамошњих есперантиста, каже Пилиповић.

Овај крагујевачки глумач представе на есперанто језику игра више од две деценије и на тај начин представља Крагујевца и Србију широм света, па је тако до сада учествовао на светским конгресима, али био и чест гост националних конгреса у Француској, Бразилу, Литванији, Шведској, Хрватској, Јапану, Русији, Пољској, Словенији, Холандији, Куби, Данској, Италији.

Већ у априлу Пилиповић ће поново представљати Србију и Крагујевца у Шпанији, а током лета у Хрватској.

Следећи Европски есперанто конгрес биће одржан у граду Гавау, у Ирској, где ће извесети комад „Десет дана капетана Постникова”. Потом следе припреме за Светски конгрес у Вијетнаму, а у плану је да се за тај скуп премијерно изведе представа „Емигранти”, са Георгом Ханцликом из Биалско Бијале.

М. Ч.

ЦРТЕЖИ У „МОСТОВИМА БАЛКАНА”

Сопствено неразумевање

У градској галерији „Мостови Балкана”, у петак, 24. фебруара, биће отворена изложба цртежа младе уметнице из Чачка Марије Марковић. Реч је о серији цртежа у којима се ова Чачанка бави позицијом младог човека-жене у савременом свету, осликавајући психолошке процесе унутрашњег преиспитивања, страхове, тежње, фрустрације, блокаде, зависност.

На цртежима је приказано губљење и тражење (делова тела), неразумевање, а затим спознаја суштине. Тела се уврћу, окрећу,гибају, савијају у потражи за одговорима. Некада су та тела уморна и обешена од изнемоглости, некада полетна и готово херојска. Она су слика ствари изнутра.

Често стављам акценат на главу, односно мозак, на полне органе и стомак. Сматрам их местима сусрета са собом и са другима. Некада су они банализовани и приказани у виду укштенице, као питање које тражи одговор. Њихово непроналажење симболизује управо неразумевање самог себе.

Некада су тела удвостручена, утростручена, упетостручена. Цртеж постаје метафора за мој разговор и однос према самој себи - самоосећање, самољутња, самапоуздање, самопрезир, самогађење, наводи Марија Марковић.

У цртежима са рендгенским снимцима људско тело је прилагођено окружењу. Светле и тамне мрље на рендгенским снимцима симболично приказују фундаменталну двојност светла и таме, док људско тело покушава да се адаптира на дате околности.

Иначе, ова уметница са цртежом комбињује и фолију.

На појединим цртежима на фолију гледам као на вештачки материјал, пластику која је приказ вештачких вредности. Она представља наметнуте погледа на ситуације и неприродне визуре савременог доба, на живот, љубав, секс, смрт. Пластика одликује усиљане односе, објашњава сликарка.

Марија Марковић похађала је гимназију у Чачку, а матурирала је САД-у. Дипломирала је на Факултету ликовних уметности у Београду, на одсеку за сликарство 2009. године, где је завршила и мастер студије.

Изложба цртежа ће бити отворена у 19 часова.

НАКОН ОДИГРАНИХ ПРЕСТАВА ПИЛИПОВИЋ ЈЕ И ТУРИСТИЧКИ ОБИШАО БРАЗИЛ

СНЕЖНИ САМИТ СТРИПАЦИЈА СРБИЈЕ

И би стрип

На овогодишњем Снежном самиту стрипација Србије (одржаном из другог пута) представили су се познати стрип издавачи „Систем комикс“, „Комико“ и „Финикс прес“, Алекса Гајић је отворио изложбу - ретроспективу својих радова, а није изостало ни традиционално стрипацијско дружење у пивници „Алектус“

Као у анегдоти из доба самоуправног социјализма када је вежба „Ништа нас не сме изненадити“ одложен због кише, тако је, пре две недеље најављен Снежни самит стрипација Србије, одложен због снега.

Али, 14 дана касније, 18. фебруара, у крагујевачком Дому омладине иста стрип мета, исто стрип остојање. И би стрип.

На берзи од самог отварања гужва. Са штандова и столова, из кутија и штекова смешкају се и провирују мила лица старих познаника Загора, Великог Блека, Кита Телера, Капетана Микија, Текса Вилера, Мистер Ноа... Ту је и издање друге свеске „Конана“ по промотивној цени за само 1.800 кинти (отишло све), па Модести Блејз (е, Модести Блејз...), па Церемаја (са све нераздвајим камарадом Курдијем Малојем), Друна и Астер Блесток (’ће феш стрип без еротике), Торгал, Астерикс, Умпах Пах (шала, комика) Спајдермен и Бетмен...

Богата понуда, потражња такође. Посета разноврсна као и изложена роба, од малишана (на којима свет стрипа и остаје), преко ђачко-студентске омладине, старих, већ прекаљених стрип асова, колекционара, ветерана графичких новела, радозналих посматрача... Као што и треба – стрип читање свих фела и профила.

■ Скуп препун љубави и емоција

Стрипачијски младари залећу се на нове епизоде „Мачка Фрица“. Полако, полако... Почине се са Капетаном Микијем и Блеком,

АЛЕКСА ГАЈИЋ, АУТОР СВЕТСКОГ ГЛАСА ОТВОРИО ЈЕ ИЗЛОЖБУ СВОЈИХ РАДОВА У ДОМУ ОМЛАДИНЕ

биће времена за неподопштине Чика Фрица.

Снежни самит стрипација Србије организује удружење одавањих љубитеља девете уметности „Свет стрипа“. Испред њих човек задужен за медије Небојша Весовић са стрип ником Ултра.

Веома смо задовољни одзивом, с обзиром какви су временски услови. Дошли су људи из Београда, Зрењанина, Новог Сада, Лесковца, Ниша, Аранђеловца, Лапова... Такође је берзу стрипа посетио и велики број Крагујевчана које до

сада нисмо виђали на стрип окупљањима. Привукла их је агресивна кампања вођена преко интернета, збори Весовић, истичући као сам „пик“ манифестације изложбу радова Алексе Гајића, који је заиста светски аутор, као и трибине реномираних издавача и реминисценцију Драгана Савића о „Трону“,

ДРАГАН САВИЋ - РЕВИЈА „ТРОН“ НАС ЈЕ ОДРЖАЛА, ЊОЈЗИ ХВАЛА

ЖИВО НА БЕРЗИ СТРИПА

легендарној ревији деведесетих која је у тешким временима одржала стрип код нас.

Партнер у организацији стрип самита је Владимир Пауновић (три у једном) испред Дома омладине, „Миленијума“ и „Света стрипа“.

Уприличили смо овај зимски догађај у време када је култура задржала и ништа се не дешава. То је уједно прилика да обновимо контакте и одржимо интересовање за стрип живим, али и лагана припрема за летњу конференцију „Крагујевац године друге“, која ће се одржати првог викенда јула. Планови су нам амбициозни, али зависе од финансија. Надамо се да ће нас подржати надлежно министарство и град. Да на лето дођу у Крагујевац веома су расположени „Марвелови“ цртачи из Америке, сценаристкиња „Дилан Дога“, регионална и домаћа екипа... Све у свему, ово је прилика да у „мртвом периоду“ промовишемо стрип и омогућимо људима да дођу до њега, рекао је Пауновић.

Алекса Гајић био је и на летошњем крагујевачком окупљању стрипација, дао интервју за нови број Ревиије доброг стрипа „Киша“, дакле упознат је са овдашњим стрип приликама.

Изложба је ретроспектива мојих радова. Изложио сам и стрипове попут „Техногаја“ и „Бича божијег“, оригиналне кадрове из цртаног филма „Едит и ја“, француски и домаћи стрип период – „Драко“, плакате, илустрације из „Забавника“... Дакле, представио сам се као аниматор, илустратор, стрип цртач и адвертајзер, духовит је Гајић.

Он воли да похађа овакве смотре. Увек идем када ме зову негде у унутрашњост. То је за мене децентрализација културе. Одласци у Крагујевац, Зрењанин, Пирот... су

најбољи начин да некемо скренемо пажњу и (по)кажемо: „Ето, то раде ови наши“. Супер је у Крагујевцу. Чим мрднеш из Београда, људи су топли, срдачни, радује их твој долазак. И теби је мило што је некемо стало до тебе и твог рада. Зато су ови сусрети препуни љубави и емоција, закључује Гајић у свом стилу, додавши да воли да „девету уметност порди са деветом рупом на свирали“, мада примећује да је постало „кул и ствар престижа читати стрипове“.

Игор Марковић испред издавачке куће „Систем комикс“ из Београда представља шта има ново код њих:

У односу на летошњи скуп објавили смо серијал „Скај дол“, новог „Хелбоја“, „Борције“ - двојка, „Тор-

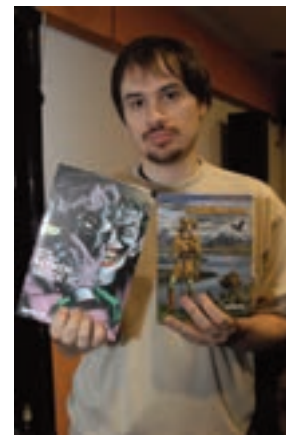
па француске графичке новеле које је дефинисало читав жанр крајем седамдесетих и почетком осамдесетих и пре три дана „Свет духова“ Данијела Клоуза, педантно набраја он.

И Горан Колт Зечевић из београдског „Феникс прес“ стари је зналац Крагујевчана.

Од последњег гостовања у Крагујевцу објавили смо нови серијал „Грејсторм“, целовиту причу „Мохиканац“ као и Бетмена „Убивствени виц“, који је прошле године на стрип сајтовима проглашен за стрип године. Изненађен сам одзивом посетилаца јер је време заиста очајно. Доста је деце, а то је веома важно да се интензивира стрип сцена јер без подмлатка, стрип као уметност ће нестати, сматра он.

САГОВОРНИЦИ - ИЗДАВАЧИ ИГОР МАРКОВИЋ, ВУК МАРКОВИЋ И ГОРАН КОЛТ ЗЕЧЕВИЋ

НАЈМЛАЂИ ПОСЕТИОЦИ - НА МЛАДИМА СТРИП ОСТАЈЕ

ОРГАНИЗАТОРИ МАНИФЕСТАЦИЈЕ ПАУНОВИЋ И ВЕСОВИЋ ЗАБРИНУТИ НАД СУДБИНОМ ВАСКОЛИКОГ СТРИПА

педо” и десету свеску гиганта „Дилан дога“, као и новог Бонелијевог јунала „Шангај дивила“. Наша кућа негује издавање домаћих стрип аутора, па Марковић најављује скорошњи излазак новог дела „Вековника“, као и радове Пахека, Челановића и Алексе Гајића, најављује Марковић и додаје да Крагујевац слови за „тврдо упориште“ Бонелијевих издања, те се сходно томе највише продају ова издања.

■ На младим стрип о(п)стаје

По њему, на скупу је пуно нових, младих лица и то заиста охрабрује.

Његов презимењак Вук из новосадског „Комика“ у Крагујевцу премијерно представља нова издања Крамбове „Књига мудрости гос'н природног“, две нове књиге у едицији модерни српски стрип, „Радосав“ Бориса Станића, младог аутора из Панчева и „Љубазне лешеве“ Пеневског и Стевановића. – Од нових издања објавили смо и „Тишину“ Дидије Комеса један од култних де-

И, заиста, на берзи, када се све сабере, најбоље иду издања јунала „Мистер Ноа“. Васитину Бонели!

Поред представљања ових издавача Драган Савић је подсетио присутне на културну (и једину) стрип ревију „Трон“ која је излазила средином деведесетих у Србији и афирмисала читаву плејаду младих стрип цртача, лансиравши их (и тако им омогућивши да живе од стрипа) на велико и комерцијално француско тржиште.

Иако је по оцени организатора, издавача и самих читалаца година почела очајно, „криза плус невреме“, стрип некако и даље „плива“ у Србији.

Небојша Весовић Ултра представио је крагујевачку ревију „Киша“ (о којој смо ми исцрпно писали у прошлом броју) и најавио за Видовдан, пре летње стрип конференције, изложбу фотографија у Дому омладине са прошлогодишњег окупљања. Ова изложба ће постати традиционална. Да видимо.

По завршеном официјелном делу и стрип агенди прелази се на онај неформални, али ништа мање дражи, у пивницу „Алектус“. Разговори „теку“ сами од себе, али те епизоде тек треба описати и нацртати. Зоран МИШИЋ

ДОКТОР ДРАГОЉУБ Б. МИЛАНОВИЋ, ГЕОГРАФ

Обишао и описао читаву Шумадију

Из штампе је недавно изашла књига „Страгари и његово уже гравитационо подручје” познатог крагујевачког географа доктора Драгољуба Б. Милановића. То је још једно дело научника који је подробно обишао и описао читаву Шумадију и Србију и који је за свој вишестепенији предани рад добио златну медаљу „Јован Цвијић” и признање „Цар Константин”

Што би рекао наш народ, није кад је речено, него кад је суђено. Баш тако, из штампе је крајем прошле године изашла још једна књига најпознатијег и најпризнатијег крагујевачког географа доктора Драгољуба Б. Милановића „Страгари и његово уже гравитационо подручје”. Ово је још један научни рад, монографија у низу темељитог и научног описивања свих шумадијских општина. Књига објављена у едицији „Наш јубилеј 1910 – 2010” била је предвиђена да изађе на стогодишњицу Српског географског друштва, али су се објективне околности (беспарица као и увек) испречиле, па се дело појавило са годину дана „закашњења”.

ДЕО ПРИЗНАЊА И ПОХВАЛА КОЈЕ ЈЕ ПРОФЕСОР МИЛАНОВИЋ ДОБИО ЗА СВОЈ РАД

Објављивање ове књиге требао је да финансира Географски институт САНУ, али они нису имали пара, па је у помоћ „притекла” наша Скупштина града и дело је штампано средствима Градског већа града Крагујевца, скромно и ненаметљиво о свом најновијем научном раду прича професор Милановић, човек који је крагујевачкој, али и много широј научној јавности познат као неко ко не воли медијску помпу и (само)рекламирање. Све остале трошкове, припрему и опрему књиге, платио је из сопственог џепа.

Током деценија научног, гео-

графског рада професор Милановић обишао је и описао не само читаву Шумадију, већ и велики део Србије, поготово њен југ. За допринос развоју ове науке у Србији награђен и неким од најважнијих и најпрестижнијих признања у овој области, попут Златне медаље „Јован Цвијић”, 2004. године, или нишког „Цар Константина”, којег је добио пре две године поводом пола века од оснивања Економског факултета у Нишу чији је професор био.

■ Познавалац регионалних особености

Књига „Страгари и његово уже гравитационо подручје” има и резиме на француском који је, као и увек када су дела професора Милановића у питању, превела његова супруга, позната професорка француског језика у Првој гимназији, али, по Милановићу, има ту и веће и јаче симболике.

Француски језик за време Цвијића је био малтене службени језик Српског географског друштва. И сам Цвијић као научно име светског гласа предавао је у Паризу, објашњава он.

У похвалним рецензијама његове најновије књиге које су написали професори и доктори Душан Дукић и Стеван М. Станковић може се, сем препруке монографије о Страгарима приликом чијег писања је користио чак 202 библиографске јединице из научне литературе и извора, јасно назрети методика и начин рада и на свим осталим Милановићевим књигама.

„Драгољуб Б. Милановић, доктор географских наука, професор економске географије на Универзитету у Нишу, убраја се у најбоље познаваоце регионално-географских и економско-географских особености Шумадије и поје-

ДРАГОЉУБ МИЛАНОВИЋ СА ПРИЗНАЊИМА „ЈОВАН ЦВИЈИЋ” И „ЦАР КОНСТАНТИН”

ЗЛАТНА МЕДАЉА „ЈОВАН ЦВИЈИЋ”

витак привредног живота и сваремене привредне и ванпривредне делатности и Територијални развитац и урбанистичка физиономија насеља”, стоји у похвалној рецензији најновије Милановићеве књиге.

Најпознатији крагујевачки географ (сам за себе воли да нагласи: „ја сам Крагујевчанин”), рођени је Београђанин. Родио се 1925. године на Чубури у Шумадијској улици (и за овај топоним остаће његова судбинска, животна и научна одредница) у занатлијској породици. У родном граду завршио је основну школу и престижну Трећу београдску мушку гимназију.

Учесник је рата, преживео је и Сремски фронт, а потом је уписао студије географије на београдском Природно-математичком факултету.

Друга су тада времена била. Неупоредива. Постојало је велико и узајамно поштовање између професора и ученика и студената. Када сам ја студирао на факултету су нам предавали све сами академици, прослављени научници и ученици славног Јована Цвијића. Они су нас учили и научили да радимо баш онако како треба, дакле водили на терене да разговарамо са људима и да све детаљно опишемо, запишемо и напишемо. Баш како је сам Цвијић њих учио, сећа се професор Милановић.

■ Доследно на Цвијићевом путу

Тај науч никада није заборавио и доследно га је примењивао током година описивања Шумадије и Србије.

Факултет је завршио 1953. године као најбољи студент. Имао је све десетке, сем деветке из тадашње Предвојничке обуке. Е, ту није могла да му помогне ни Цвијићева методологија, ни уче-

шће у рату, ни чин резервног официра и завршена чувена ШРО у Випави. Иако је почео да ради на свом факултету као асистент, у Крагујевцу се нашао због љубави. Његова супруга, тада девојка Нада, била је најбољи студент на групи за француски језик и књижевност са просеком „чиста десетка”. Била је „већ виђена” за место асистента, али није желела да ради на факултету и живи у Београду. Пошто је онда владала „планска расподела” - завршиш факултет и пошаљу те у неко село, будућем брачном пару Милановића помогао је Драгољубов професор који је лично код тадашњег министра просвете „испословао” да добију посао у „крагујевачкој, најстаријој и најбољој гимназији у Србији”.

У Крагујевцу Милановићи су се доселили 1954. године и Драгољуб је у Гимназији предавао пуних десет година. Потом прелази на овдашњу Вишу педагошку. Докторирао је 1972. године са тезом „Крајево и његово уже гравитационо подручје”, огромна научна и географска област. И њу је читава, као и све што је радио, профе-

Нудили су ми и стан, али сам га ја одбио у корист једног свог асистента, младог човека који је тек засновао породицу. За сваки свој боравак у Нишу, било да су у питању била предавања или испитни рокови, сам сам плаћао хотел. А моји асистенти су ми се одужили. Били су то вредни, приљезни и дисциплиновани млади људи који и данас предају у тој установи, не без поноса истиче Милановић.

Боравећи често у Нишу, као географ је описао не само тај град, већ и читаву његову околину, свако село, заселак. На нишком факултету се и пензионисао 1990. године. Али није прекинуо научни рад.

■ Неиспуњене жеље Кина и Кнић

Са супругом је, спајајући науку и задовољство, пропутовао и обишао читав свет. Стизали су чак до Северне Америке, Канаде..., а једино им је неостварена жеља остао одлазак у Кину.

Наставио је да ради. Објавио је до данас двадесетак књига и монографија, као и преко 150 научних радова и три уџбеника географије, један за ПМФ и два за Економски факултет.

Поводом прославе 200. годишњице од подизања Првог српског устанка професор Милановић је објавио пригодну географску трилогију о Рачи, Тополи и Аранђеловцу.

У три тома о ова три места географија прати историју. Подрбно и темељито су описани Рача, где се Карађорђе родио, Топола у којој је као вожд столовао и од ње направио варошицу и Аранђеловац, место у којем је Први устанак и подигнут, објашњава Милановић.

Уследила су научна дела и монографије о Лапову (за коју је награђен њиховим највећим признањима), па 2006. године иста таква књига и о Баточини.

Није запоставио ни свој Крагујевац, подробно је писао о њему, поготово о индустријским и тури-

САМО ДЕО МИЛАНОВИЋЕВИХ НАУЧНИХ КЊИГА И МОНОГРАФИЈА

сор Милановић обишао пешице, завирио под сваки камен. Сам је и фотографисао и цртао мапе за своје књиге и радове. Баш као што је и његов славни претходник Цвијић радио.

Волео сам то. По мени је то једини и прави начин рада, скромно закључује наш саговорник.

Потом прелази на Економски факултет, али не наш, већ нишки, где је предавао два предмета: Економску географију на првој и Туристичку на трећој години студија.

стичким (уз свесрдну помоћ сарадника, покојног Милета Јоцића из тадашњег Туристичког савеза) потенцијалима.

Од свих општина у Шумадији једино му је остао необрађен Кнић. Професор Милановић због година и здравственог стања неће моћи да га опише и заврши и заокружи свој научно-географски опус о Шумадији. Књига ће морати да се лати неки његов наследник, достојно, као што је професор Драгољуб Б. Милановић био Цвијићев.

Зоран МИШИЋ

САТИРА

Апел
српског
гласача

Поштовани грађани,

Није истина да су сви у политици превртљиви, лажљиви и недоследни.

Ја сам доследан!

Ја сам принципијелан!

Ја сам искрен!

А врло лако ћу вам то и аргументовати.

■ Откад је уведена транспарентност у раду владе, послови се намештају искључиво на тендерима.

■ Влада је коначно улила мало оптимизма. Најавила је оставку.

■ Постоји сигурност улагања у нашу земљу. Уложено ће сигурно да пропадне.

■ Како да српским писцима отварамо спомен-куће, када их за живота нису имали?

Александар ЧОТРИЋ

■ Српска колевка је променила улогу. Сада је мртвачки сандук!

■ На првом каналу све је мање народа. Да не квари слику!

■ Прљав веш је саставни део наше народне ношње!

Рагмил МИБКОВИЋ

На пример, ја учествујем на свим изборима у последњим деценијама.

Никад нисам изостао.

Никад нисам бојкотовао.

Никад нисам убацио неважећи листић!

Сад ћете ви сигурно рећи да сам ја само обичан гласач и да то није никакав доказ.

Међутим, поред мога редовног и одговорног учешћа у изборима а самим тим у политици, ја увек гласам за исту странку!

Шта сад кажете!?

Без обзира шта моји политичари раде, колико лажу, колико краду, у којим су аферама, колико их је ухапшено.

Апсолутно у свим приликама и неприликама увек гласам за

моју странку и моје политичаре!

Мене ништа не може поколебати!

Нико и никад!

Нека политичари раде свој посао, нека су они недоследни, превртљиви и лажљиви.

Ја нисам!!

Зато позивам све моје доследне и стамишљенике да ми се придруже.

Гласајмо за наше политичаре без обзира на све!

Будимо пример доследности у политици!

Будимо позитиван пример свим нашим политичарима!

Неко ће се сигурно због тога једном опаметити.

Они или ми.

Слободан СИМИЋ

■ Украдени снови су губитак који се ничим не може надокнадити.

■ Оно што је испливало на површину загосподарило је водом.

■ Ја сам ретроградна личност. Памтим и боља времена.

■ Спала књига на фејсбук!

Ивко МИХАЈЛОВИЋ

■ Политичари обећавају фер изборе. Уздају се у кратко памћење бирача.

■ Неспособни су на власти. Нису способни ни да се повуку!

■ Стање у земљи је ванредно, али ће избори бити редовни.

Раде ЂЕРГОВИЋ

Лако је препознати
зависнике од
власти. Не лече се!

Слободан СИМИЋ

Карикашура: Горан МИЛЕНКОВИЋ

Челни људи најавили су да ће и ова година бити тешка. Они, значи, намеравају да остану на власти!

Александар ЧОТРИЋ

Зимско сећање

Пре скоро двадесетак година, некако у ово време, снег баш био нападао. После посла смо, како је то бивало, ђутуре "заглавили" у Палигорићу са тадашњим деканом, чувеним др Срећком. У једном тренутку ја почнем да се јадам да би паметније било да сам на скијању него са њима, у кафани. Колико ујутру, декан ме зове на разговор:

"Зови оног твог малог и пакујте се, сутра идете на Копаоник"! Какво црно скијање! Времена тешка, плата једва неку марку. Среле баци пред мене коверат пун динара и каже: "Ево ти, вратићеш. Ујутру идете школским аутобусом. Ако нема места у нашем одмаралишту, немој да си се вратила. Узмите негде апартман, знам ја шта је скијашка страст". С њим није било расправљања, кад нешто зацрта - тако је. Узмем оне паре и отрчим до првог дилера да их заменим за марке.

Николица је био две године млађи од мене. Ја тек што сам почела да радим, он завршава студије. Висок, zgodан, вазда насмејан, паметан и бескрајно шармантан. Годину дана смо били нераздвојни, најбољи пријатељи. Није ми био момак, није било потребе. Ми смо се, једноставно, обојавали. Да сам ја хтела да живим на Палићу, или он у Крагујевцу, били би најсрећнији брачни пар.

Копаоник полупразан, али одмаралиште пуно. Пошаљем Николу на скијање, а ја, као домаћа на планини, кренем да тражим смештај. Случајно налетим на пријатељицу из Крагујевца. "Ма, 'ајдете код нас у Би-бап". Био је то један од најстаријих кафића, како тамо да спавам?! Убрзо смо се сместили. Локал од тридесетак квадрата и на плафону отвор кроз који воде мердевине. На таванчету неколико душека. Добро је, ту је и Чомбе, мој школски друг. "Ма, какав ски-пас, само кажите на жици да вас ја шаљем", одмах је уделио савет. 'Ајд, док се не снајемо.

"Сналажење" је трајало десет дана. Газдарица локала је била двадесетогодишња zgodна плавуша, девојка дупло старијег власника. Већ наредне вечери најбоље журке на Копаонику биле су у "Би-бапу". Ујутру сам позвала свог омиљеног друга да дође из Крагујевца. Ја частим! Он и Николица - непоновљив декор за сваку плавушу. Речју, скијала сам тих дана у друштву два најбоља фрајера на планини на чему су ми завиделе све оне спонзорше које су се шепуриле у друштву својих набилдованих "кајлаша". Николица ми је носио скије и грејао рукавице. "Сунце, ништа ти не брине док имаш мене", била му је узречица. Из вечери у вече друштво се повећавало и провод је бивао све бољи.

А, онда, једног дана, банује газда. Фрка! Како да му објаснимо тулуме и толику гужву на тавану. Није му требало много да се уклопи. Већ сутрадан брчкали смо се у "Грандовом" базену уз лозинку: "Послао нас Миша". Тиме су све коцкице биле склопљене: сунчана планина, добро скијање, још бољи провод. Нисмо имали потребе увече да излазимо јер су сви долазили код нас. Вртели смо неке кобаје на огњишту, трештала је музика, без престанка.

Дошао је дан да се растанемо, а ја сам била "благајник". Миша ми је само "претећи" рекао: "Ти да платиш? Па, ја се никад овако нисам провео. Таман посла! 'Ајд, бришите, ако већ морате да идете". Те зиме на Копаонику динара нисмо потрошили. Ни за смештај, ни пиће, ни скијање, ни храну...

Одмах, по повратку, отишла сам на посао и запуцала код декана. Ево, враћам паре, пружио сам му коверат са маркама. Узео га и насмејао се. Инфлација је била огромна! Дуго је, после, др Срећко причао како сам ја једина која сам вратила дуг десет пута већи него што сам позајмила.

Николица и ја смо наставили да се дружимо. Онда сам се ја заљубила, а он дипломирао. Вратио се на свој Палић и постао гинеколог. Годинама ми је слао поздраве преко колега.

Мој друг Чомбе умро је наредне године по повратку са Копаоника. Др Срећко је погинуо прошле године. Ономад сам чула да је Николица, тешко болестан, умро још прошле године.

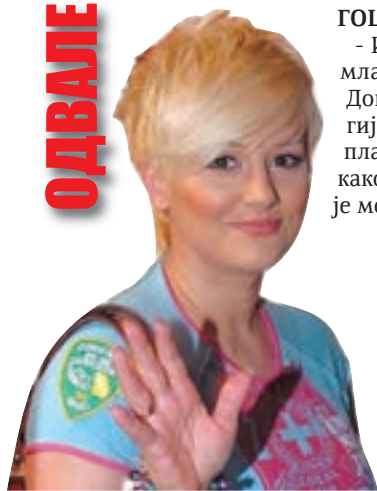
Сваке године, за Задушнице, запалим свећу више јер је и све више људи које волим тамо, горе. Али, не пустим и сузу више. Сада се поштено исплачем.

ЛЕПА ЈЕЛА

Горан Миленковић

ОДВАЛЕ

ГОЦА ТРЖАН, певачица:
- Изгледа да сам суђена млађим мушкарцима. Допада им се моја енергија, слободнији су, не плаше ме се... Не знам како би ме пратио неко ко је мојих година.

МИЛУТИН МРКОЊИЋ, министар за инфраструктуру:
- Народе, гасите сијалице! Мора да се штеди, иначе оде све у к...

ВЕЛИМИР ИЛИЋ, посланик, о скупштинском ресторану:
- Било би лепо када бисмо имали мало већи избор посних јела. Ја редовно постим, а често сам у ресторану и посна храна није довољно добра, има само рижото, а риба није неког квалитета, углавном је нека замрзнута.

СТОЈА НОВАКОВИЋ, фолк певачица:
- Сви коментаришу да сам била лепша пре него што сам смршала. Док сам била дебела, на мојим наступима је била лудница, а сада ме људи само мирно посматрају. Враћам се на старо!

ЗОРАН КРАСИЋ, радикал - народни посланик:
- Ако Анђелина Жоли баш инсистира да разговара са Зораном Красићем - пристаћу.

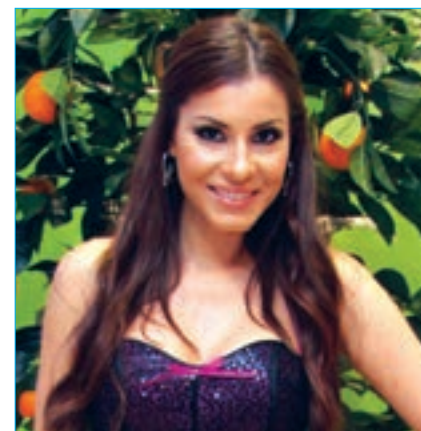

ЈОВАНА ЈОКСИМОВИЋ, девојачки Јанковић, водитељка:
- Кад схватите да с неким желите да проведете цео свој живот, промена презимена је само мали корак ка том јединству.

ТАТЈАНА ВОЛТЕХОВСКИ, ПР менаџер:
- Аустрија за Дан заљубљених оствари приход од двадесет милиона евра само од цвећа. Да ли смо ми мање заљубљени или више сиромашни.

ВЕСНА ЗМИЈАНАЦ, певачица:
- Није баш добро ни препоручљиво бити Весна Змијанац, мада то некада има и предности. Рецимо, кад стојите у реду, увек ће се наћи неко ко ће вас пропустити.

МИА БОРИСАВЉЕВИЋ, певачица:
- Када ђаво нешто не зна, он пита жену.

ЗУМ

У понедељак рано изјутра у Улици кнеза Михаила и Лепеничком булевару нису снимане сцене неког акционог филма са „лудим“ возачима каскадерима. Не, то је један Аустријанац, возећи „сканиу“ са робом за „Фијат“, покосио неколико Крагујевчана, који су прошли само са лакшим повредама, али су им аутомобили урнисани.

Мали огласи**Продаја**

ПРОДАЈЕМ прозор 1,40 x 1,60, застакљен (дупла стакла). Тел. 065-69-033-68.

ПРОДАЈЕМ шпорет на чврсто гориво „АЛФА 90А“. Фрезу 506 и приколицу за путнички аутомобил. Тел: 587 334.

Услуге

МАТЕМАТИКА, механика, физика-сви узрасти. Часови у току зимског распуста и припремна настава за упис у Математичку гимназију (СМ) и полагање мале матуре. Студенти (март, април-2012.). Пријемни (више и високе школе и факултети). Матурски. Такмичења. Телефони: 034 360 202, 063 77 11 002, Арсић.

Драга наша девојчице

Борисављевић Катарина

25.2.2010 – 25.2.2012.

Твој осмех живи у нашим срцима и вечно нас прати.

Брат Урош, мама и тата

Дана 10. марта 2012. године навршава се година дана од како није са нама драга нам

Рада Станојевићрођена Станковић
1941 – 2011.

Помен ће се одржати 25. фебруара 2012. године, у 11 сати, на гробљу у Станову.

Твоји: Весна, Драган, Милија, Марина, Ивана и Небојша

Дана 20. фебруара 2012. године преминула је наша драга

Вера Богићевић

1931 – 2012.

Заувек ће остати у најлепшем сећању.

Ожалошћени: породице Богићевић, Меркаш, Бурлео, Ђендић и остала родбина

Дана 25 фебруара 2012. године, у 13 сати, даваћемо годишњи помен на гробљу у Дивостину нашој непрежаљеној

Десанки Павићевић

1934 – 2012.

мр фармације

Година прође, дан никад.

Њени: супруг Бата, ћерка Мирјана и унука Јелица

МАРКЕТИНГ
marketing@kragujevacke.rs

телефони
333 111
333 116

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине

ОБАВЕШТЕЊЕ**О ПОДНЕТОМ ЗАХТЕВУ
ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О
ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА
ЗАТЕЧЕНОГ СТАЊА НА ЖИВОТНУ
СРЕДИНУ**

Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине, обавештава јавност да је носилац пројекта „VIP Mobile“ д.о.о., поднео захтев за одлучивање о потреби израде Студије о процени утицаја затеченог стања на животну средину ПРОЈЕКТА – Радио – базне станице "КГ 3010 КГ Вашариште", реализованог на катастарској парцели 922/1 КО Крагујевац 3 (ул. Сестре Јањић бр.6), Град Крагујевац.

Увид у податке и документацију из захтева носиоца пројекта може се извршити у просторијама овог органа - Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине, канцеларија број 326, Трг слободе бр. 3, у периоду од 23.02.2012. до 06.03.2012. године, у времену од 9-12 часова.

У року од 10 дана од дана објављивања овог обавештења заинтересована јавност може доставити мишљења о захтеву за одлучивање о потреби процене утицаја предметног пројекта на животну средину овом органу.

Овај орган ће у року од 10 дана од дана истека рока из става 3. овог обавештења донети одлуку о томе да ли је за предложени пројекат потребна процена утицаја на животну средину, о чему ће благовремено обавестити јавност.

AGENCIJA ZA VOĐENJE POSLOVNIH

KNJIGA
maniЗа правна лица
и предузетникеbrzo
tačno
profesionalno

telefon:

(034) 334 805
(064) 680 36 42

Karadordeva 17 lokal 17

ПРВИ ЦРВЕНИ РАДИО У КРАГУЈЕВЦУ

РАДИО
Златоуст
ОПШТИНА ЗЛАТОУСТ | ОПШТИНА ЗЛАТОУСТ

У суботу, 25. фебруара 2012. године у 12 сати, на гробљу у Церовцу, дајемо годишњи помен нашем драгом

Богоићу Најдановићу

Сестра Богдана са породицом Најдановић

У петак, 24. фебруара 2012. године, навршава се седам година од смрти нашег

Драгољуба Тејовића

1960 – 2005.

Трају туга и бол.

Твоје: кћерка Маја и супруга Љубица

Нашој драгој мајци и баки

Милице Величковић

13.3.1934 – 29.8.2011.

Даваћемо полугодишњи помен у суботу, 25. фебруара 2012. године, на Варошком гробљу, у 11 часова.

Кћи Ирена и унук Јанко

СЕЃАЊЕ

Дејан Д. Ђоровић

25.2.1996 – 25.2.2012.

Сине, и овог пролећа расцветаће се твоје беле руже, а наша свакодневна молитва Свевишњем је да нас што пре прими к себи, како би коначно били са тобом.

Само твоји мама и тата

Нашем драгом сину

Драган Васиљевић Васа

1964 – 2012.

Носио си у себи најлепше људске особине, била је срећа и част живети са тобом. Поносни смо на тебе, заувек ћеш бити са нама.

Захваљујемо се свим лекарима и осталом особљу Клинички центар Крагујевац на изузетном залагању у лечењу нашег сина и родбини и пријатељима који дођоше у великом броју да га испрате до његове вечне куће.

Вечно неутешни: отац Милан и мајка Гордана

Умро је наш пријатељ и друг

Миодраг Јевремовић Ујка

Заслужио је наше поштовање и сећање.

Његови из бифеа Штајга: Митар, Лука, Гаћа, Шаца, Жуња, Милинко, Љуба, Бато, Цвеле, Пеле и Југа

СЕЃАЊЕ

Вујић Јован Вуја

28. 2. 2002 – 28. 2. 2012.

Вечно живиш у нашим срцима.

Твоји најмилији

У среду 15. фебруара 2012. године, у 75. години, преминуо је наш вољени супруг, отац и деда

Зоран Зоњић

дипл. правник

Изненада нас је напустио и оставио у дубокој жалости, тузи и сећањима на његову доброту и љубав. Сахрана је обављена у петак, 17. фебруара, у 13 сати, на гробљу Бозман у Крагујевцу.

Супруга Вера, син Васо, ћерка Ивана и унук Богдан

Дана 18. фебруара 2012. године преминуо је наш драги супруг, отац и свекар

Ђорђе Лазић

Тужни смо што смо те изгубили, али смо поносни јер смо те имали.

Нада, Ана, Марко и Марија

Нашем драгом зету, течи и деди

Зорану Зоњићу

Последњи поздрав

од Здујића и Максимовића

ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ

ТВ ПРОГРАМ

од 23. до 29. фебруара

Четвртак 23. фебруар	Петак 24. фебруар	Субота 25. фебруар	Недеља 26. фебруар	Понедељак 27. фебруар	Уторак 28. фебруар	Среда 29. фебруар
						
<p>20.00 Стање ствари</p> <p>07.00 Јутарњи програм 09.00 Вести 09.05 Музички програм р. 10.00 Кулоњца р. 10.30 Путујуће приче р. 11.00 Часни луди р. □ 11.45 Моја шанса р. 12.00 Вести 12.05 Кулоњца р. 12.35 Кућница у цвећу р. 13.00 Музички програм</p> <p>14.00 Комунални сервис р. 15.00 Цртани филм 15.30 Кина-Пут змаја р. 16.00 Вести 16.05 Зов дивљине р. □ 17.00 Мозаик 18.00 Приче из књижевности 18.30 Мобил Е</p> <p>18.30 Мобил Е 18.50 Хит дана</p> <p>19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 19.30 Са позориштем на ти 20.00 Као и други 21.00 Акција 21.30 Хроника 2 22.00 Часни луди □ 22.30 Рудар - Раднички (рукомет, снимак утакм.) 23.00 Вести у полувремену 00.00 Хит дана</p> <p>наставка програма ТВ Крагујевац</p>	<p>21.00 Као и други</p> <p>07.00 Јутарњи програм 09.00 Вести 09.05 Музички програм р. 10.00 Кулоњца р. 10.30 Приче из књижевности р. 11.00 Часни луди р. □ 12.00 Вести 12.05 Кулоњца р. 12.35 АБС шоу р. 13.00 Музички програм</p> <p>14.00 Стање ствари р. 15.00 Цртани филм 15.30 Атлас р. 16.00 Вести 16.05 Зов дивљине р. □ 17.00 Моја Шумдија 18.00 Fashion files р. 18.30 Мобил Е</p> <p>19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Са позориштем на ти 21.00 Као и други 21.30 Акција 22.00 Хроника 2 22.30 Часни луди □ 23.30 Рудар - Раднички (рукомет, снимак утакм.) 01.00 Хит дана</p> <p>наставка програма ТВ Крагујевац</p>	<p>23.00 Колончи судбине</p> <p>08.45 Најава програма 09.00 Вести 09.05 Цртани филм 09.35 Тарзан р. 10.00 Документарни програм: Грађански рат 11.00 Нокаут р. 11.30 Улови трофеј р. 12.00 Вести 12.05 Шумдијски праг: Беочин р. 13.00 Кућница у цвећу 13.30 Fashion files 14.00 Shopping aventura 15.00 Цртани филм: Крај Орашних 16.00 Вести 16.05 Afterglow 18.00 Нокаут 18.30 Улови трофеј</p> <p>19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Стаклено звоно 20.30 Just for laughs 21.00 Концерт РТК 22.00 Хроника 2 22.30 Култура 23.00 Крај свих ратова 00.00 Вести 01.00 Хит дана</p> <p>наставка програма ТВ Крагујевац</p>	<p>22.30 Култура</p> <p>09.00 Вести 09.05 Цртани филм 09.35 Just for laughs р. 10.00 Биографије познатих 11.00 Кућница у цвећу 11.30 Лек из природе 12.00 Вести 12.05 Шумдијски праг у гостима Вича р. 13.00 Агро дневник 13.30 Латинска Америка Саманте Браун</p> <p>14.00 Раднички - Олимпија (кошарка, снимак утакм.) 16.00 Вести 16.05 Afterglow 18.00 Нокаут 18.30 Улови трофеј</p> <p>19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Стаклено звоно 20.30 Just for laughs 21.00 Концерт РТК 22.00 Хроника 2 22.30 Култура 23.00 Крај свих ратова 00.00 Вести 01.00 Хит дана</p> <p>наставка програма ТВ Крагујевац</p>	<p>20.00 Спалом на Мокрој Гори</p> <p>07.00 Јутарњи програм 09.00 Вести 09.05 Музички програм р. 10.00 Кулоњца р. 10.30 Кућница у цвећу р. 11.00 Часни луди р. □ 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кулоњца 12.35 Стаклено звоно р. 13.00 Музички програм</p> <p>14.00 Шопинг авантура р. 15.00 Цртани филм р. 15.30 G.E.T. Report 16.00 Вести 16.05 Као и други р. 16.35 Акција р. 17.00 Мозаик 18.00 Све о животињама 18.30 Мобил Е</p> <p>19.00 Хроника 1 19.30 Спортски преглед 20.00 Спалом на Мокрој Гори 21.00 Зов дивљине 22.00 Хроника 2 22.30 Спортски преглед 22.45 Часни луди □ 23.30 Нависус - Раднички (рукомет, снимак утакм.) Вести у полувремену Хит дана</p> <p>01.00 Хит дана</p> <p>наставка програма ТВ Крагујевац</p>	<p>20.00 Интервју</p> <p>07.00 Јутарњи програм 09.00 Вести 09.05 Музички програм р. 10.00 Кулоњца р. 10.30 Све о животињама р. 11.00 Часни луди р. □ 12.00 Вести 12.05 Кулоњца 12.35 Агро дневник р. 13.00 Музички програм</p> <p>14.00 Спалом на Мокрој Гори 15.00 Цртани филм 15.30 G.E.T. Report р. 16.00 Вести 16.05 Зов дивљине р. □ 17.00 Мозаик 18.00 Ноге на путу 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Интервју 21.00 Зов дивљине □ 22.00 Хроника 2 22.30 Часни луди □ 23.30 Колубара - Економица (мали фудбал, снимак утакмице) Вести у полувремену Хит дана</p> <p>01.00 Хит дана</p> <p>наставка програма ТВ Крагујевац</p>	<p>20.00 Комунални сервис</p> <p>07.00 Јутарњи програм 09.00 Вести 09.05 Музички програм р. 10.00 Кулоњца р. 10.30 Ноге на путу р. 11.00 Часни луди р. □ 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кулоњца 12.35 Култура р. 13.00 Музички програм</p> <p>14.00 Интервју р. 15.00 Цртани филм р. 15.30 Латинска Америка Саманте Браун р. 16.00 Вести 16.05 Зов дивљине р. □ 17.00 Мозаик 18.00 Путујуће приче 18.30 Мобил Е 18.45 Хит дана</p> <p>19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Комунални сервис 21.00 Зов дивљине □ 22.00 Хроника 2 22.30 Часни луди □ 23.30 Кина-Пут змаја 00.00 Вести 00.05 Хит дана</p> <p>наставка програма ТВ Крагујевац</p>

■ филм □ серија

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

www.rtk.co.rs

Izvod iz programa regionalne Televizije Kanal 9

OBJEKTIV 2 U 19.00
Pored ovog, svakog dana još dva izdanja najaktuelnijih vesti iz grada i regiona u 15.30 i 22.30

ТАЧНО U 09:00
Jutarnji matine, servisne informacije, dešavanja iz grada i regiona. Svakog radnog dana, TAČNO U 09:00!

PULS
Politički talk – show, autor Sonja Radošević, premijera petkom u 20.05, a repriza subotom u 14.00

ŠUMADIJSKA RAZGLEDNICA
Region na dlanu, sva aktuelna dešavanja iz regiona, premijera ponedeljkom 20.05h, repriza 12.30h

ARS ANTIKA
Antikviteti i umetničko stvaralaštvo u novom terminu nedeljom u 17.30

CASINO CLUB
Muzički talk - show, i dalje premijerno četvrtkom u 20.05, repriza petkom u 12.30

SPAJALICA
Kratka forma, spaja javne ličnosti kroz različite teme radnim danima u 07.10, 08.10, 11.10, 12.10, 18.15, 20.00 i 23.00

FLASH
Kulturni show biz magazine u "novom ruhu" i novim terminima 10.00, 16.00, 18.00, 22.00, 00.00

K9 NEDELJOM
Provedite nedeljno popodne uz bogat zabavni sadržaj – muzika, film, moda, sport, kultura, uz zanimljive goste iz regiona. nedeljom od 16.00 h

SERIJSKI PROGRAM

„Moje tri sestre“ (Nova TV novela na programu TV Kanal 9...) premijera radnim danima u 16.15, repriza narednog dana u 10.15

„Nemi svedok“ (Bi Bi Sijeva kriminalistička serija) Premijera radnim danima u 23. 10, repriza narednog dana u 17.10

FILMSKI PROGRAM

„Manson family “ - Subota 00.00
 „Baltic storm “ - Nedelja 23.00
 „China strike force“ - Sreda 20.05

Dok vi nas gledate, mi vas slušamo!

Regionalna Televizija Kanal 9 tel./faks (034) 331-509 marketing (034) 337-667

СКАНДИНАВКА

117	ПЕВАЧ АНДРИЈА ОДЈАНИН	ПАНЕТО ВАНИ КОМЕ ИТЕПОТРЕШ НИМ САВЕТИМА	СТУМЦА СА СЛИКЕ				
ЕПИГРАМ СКИ САВЕЗ СРБИЈЕ							
ВРСТА КРАЈИШЕ							
ТЕЛЕФОН СКИ ПОЛИЦИЈЕ							
	ИРИАН БЕКАРАЋЕ СЛОВИНОКЕ						
ОДОКАР КРАЈИШЕ							
ВОДЕНИ ИНСТРУ- МЕНТИ У ОРКЕСТРУ			24 ЧАСА		НАДВИМАК ДЕЖАРИШЕ РИЈАНИ	ПРАСТА- ИВОНИЦИ ИТАЛИЈИ	СТАМОВ- ИНИЦИ ЧИЦИ
НАСЛЕДИН УПАД					АМЕРИЧКИ БУЏИНАР КАДИ		
ДАВАТИ КОВАЏИЦИ КАМАТУ					ИДЕТИ (ТУР)		
	РУДА						
	РЕКА У ЦЕНТРАЛ- НОЈ СРБИЈИ						
ПРИНОС ЗА ВРЕШЕ					МЕКАНИ КОМАДИ МЕСА		
					НЕПЧМАН КУТАМАН		
ДЕЛОВИ ВИДИТЕЛИ СТРАЖЕ ТРАЖЕ						ПРЕМА АМЕРИЧКИ РЕДИТЕЉ ДОПУ	
БУКСЕН- БУР		ШАХИСТА БЕНТ					
		ОДРЕКАЦИ					
ИМЕ ФИЛОСОФА ТРИНА							КАШУЛИ ДРУСАТИ СЕ
МЕСТО КОЈЕ ПАРОВИ							
ДОДАЦИ ПРОШЕ ВОДУ РАДИ ПОВОЉИЈА НА УКУСА							СТАМОВ- ИНИ АРАНИ
ЖИТКА КРАЈИШЕ ЗА ЖИВОТНИ					ЕМУЦИЈА КРАЈИШЕ		
					ИМЕ ГЛУМЦА ИТАЛИЈА		
ОШТИЦА РИД		РАДИЦИ У ЗАПАРИ					
		МЕКАНИ					
ОКВИР ЗА СЛИКУ					РЕКА У РУСИЈИ		
					ИМЕ ГЛУМЦА ИТАЛИЈА		
ПРЕДМЕТ СА ЗНАЧЕ- ЊЕМ ВЕТАР						ИГОР ПЕРВИЋ	
						ОБЈЕКТИВ- СКА ЗИГА	
ЈУЖНО- АМЕРИЧКИ КАУБОЈИ							
ОРГАНИЦИ ТАС ЗА ЗАВАРИ- ВАЊЕ							

ОСМОСМЕРКА

У мрежи осмосмерке пронађите појмове из пописа. Ако то правилно урадите, преостале вам осам слободних слова која, читана редом одозго на доле дају, коначно решење осмосмерке.

Ц	А	Р	Е	Т	Е	С	Е	Д	И	Н	А	Р	А	Ц	Е	П
А	Ф	Р	У	Л	Е	В	А	Л	С	Ћ	Л	О	З	А	Р	Е
В	Д	Т	Г	О	Л	Е	Ш	Е	О	И	И	Ц	А	Е	А	Ц
О	И	А	Д	Ђ	М	Т	Н	Д	Б	Д	Ц	А	Њ	Н	Т	К
Н	В	Њ	Ђ	И	Ж	О	Б	А	И	Б	О	Р	А	Ч	О	А
И	Ц	М	Р	Л	К	С	Р	Б	И	Ј	А	Д	А	Р	В	Л
Ј	И	О	О	И	Е	А	Ч	И	Ж	Ц	А	У	Р	А	И	Е
А	Ч	Р	П	Б	Т	В	Н	Л	К	Р	Н	Ш	Л	Г	Ц	Р
Б	А	Њ	А	О	Е	Љ	И	Р	А	А	А	А	И	Е	У	П
Е	Б	Р	С	Ш	С	Е	Ј	А	С	С	Т	Н	П	Ч	Д	О
М	И	Ш	У	О	А	Е	Л	Ч	К	О	С	О	В	О	Ј	Г
У	Т	М	Љ	Л	Ф	В	Л	А	И	Л	К	Л	И	Н	А	А
С	Е	Ц	Ђ	И	Ц	А	Р	А	К	К	У	В	А	П	Х	Ч
Р	Ф	В	М	М	В	А	М	К	Љ	У	Ч	Ч	У	К	Е	А
К	А	И	У	Ж	Н	Е	А	А	Г	Р	У	Ж	А	М	Е	К
С	Ј	Ј	И	Ц	И	Н	Т	Е	Ч	А	Ч	А	К	Н	К	Ј
А	И	Н	А	З	И	Т	Р	А	П	В	А	Н	У	Д	И	А
В	Р	Б	И	Ц	А	Г	О	Р	А	Б	А	Б	А	Р	Е	Ш

АВАЛА	ДИВЦИ	ЛУЧАНИ	РАЧА
АЗАЊА	ДИКАН	МАЧВА	РТАЊ
АРИЉЕ	ДИНАР	МИЛОШ	САНУ
БАБАРОГА	ДОДОЛЕ	ОБИЛИЋ	СВЕТОСАВЉЕ
БАЈИНОВЦ	ДУНАВ	МИРОЧ	СЕБАРИ
БАЊА	ЖИТО	МОБЕ	СЛАВЕ
БАРЕШ	ЖИЧА	ОМОРИКА	ТАРА
БЕМУС	ЖУПА	ОПАНЦИ	ТУТИН
БИТЕФ	ЗЕТА	ОЦИЛА	УМКА
БОЖИЋ	ИБАР	ПАРТИЗАНИ	ФРУЛЕ
БОРАЧ	ИКОНЕ	ПАСУЉ	ХАЈДУЦИ
БУНЕ	ЈАДАР	ПЕЦАРА	ЦАР ДУШАН
ВАСКРС	ЈЕФИМИЈА	ПЕЦКА	ЧАЧАК
ВАШАРИ	КАНИЦ	ПОГАЧА	ЧЕГАР
ВРЕБИЦА	КАРАН	ПОСЕЛА	ЧЕТНИЦИ
ВУК КАРАЦИЋ	КЛИНА	ПРЕЛА	ЧУКЕ
ВУЦИ	КЉУЧ	РАДАН	ЧУЧУК СТАНА
ГОЛЕШ	КОСОВО	РАЈАЦ	ШАЈКАЧА
ГРУЖА	ЛИВАДЕ	РАСОЛ	ШЉИВЕ
ДЕСЕТЕРАЦ	ЛОЗА	РАТОВИ	ШУМЕ

РЕШЕЊА ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

СКАНДИНАВКА: стублина, копаоник, арарас, т, рз, орари, лоен, нов, е, мамила, трата, ен, јаничар, оса, енид, хитови, о, алис, сам, ни, ероти, синтелон, оцена, ви, немарник,
УКРШТЕНЕ РЕЧИ: електростатика, милорад, алеман, оберон, псилома, неман, пл, рате, алек, плес, ленис, ан, словак, поп, о, телеметар, ро, тр, расим, тотем, параван, маказе, аденин, пироман, донос, сирак, ци, нз, стетоскоп, к, ина, иранит, ен, калф, арит, цреп, ланк, цр, квака, котлови, владар, аскете, тријада, стереоавтограф.
СУДОКУ: а) 318-624-579, 764-895-231, 592-713-468, 651-489-723, 289-357-146, 473-162-985, 946-231-857, 825-976-314, 137-548-692. б) 389-652-147, 216-748-935, 745-913-286, 573-189-462, 124-376-859, 968-425-713, 451-237-698, 637-894-521, 892-561-374.

СУДОКУ

НИВО ТЕЖИНЕ: лаки

4			1 3		5
			8 7		
8		7 9			
				6 5	
3 6		2			
5		8 7			3
8 1		5 6 7			9
9		7	3 4 1		6
6		3		1 5	

НИВО ТЕЖИНЕ: лаки

6					4
	1		3	7 5	
			4	9	6
7 8 9			6 5 3		
1		8	5		7
	9 4 7			8 6 1	
5		1		6	4
			5 8 2		
1 8					

ПАРАСПОРТ

Све ближи Мостару

ДВОЈИЦА такмичара крагујевачког Тандем бициклическог клуба Јуниор Горан Николић и Лазар Филиповић „гурају“ по плану у намери да истрче десет маратона за десет дана по изузетно тешким временским условима. Они су прошле среде кренули из Шумарица етапно, преко Мрчајеваца, Пожеге, Мачката, Златибора, прешавши у недељу у Босну и Херцеговину.

Овај истински подвиг двојице слабовидних спортиста требало би да се заврши у петак у Мостару, граду који је традиционално циљ њихових тандем бициклических трка. Како извештаји говоре, маратонци су за сада у задовољавајућем стању, а резултати појединачних деоница крећу се између четири и по и пет сати, што се уклапа у њихове намере да ће маратони трајати испод шест часова.

М. М.

КОШАРКА

КУП СРБИЈЕ - ЗА РАДНИЧКИ КРАЈ "СВИРАН" У ПОЛУФИНАЛУ

Нису били прави

САН о првом трофеју крагујевачке кошарке остао је и ове године недосањан. Фаворити из сенке, јер само се такав може бити у ривалству са београдским клубовима, нису успели да још једном ове године изненаде браниоца трофеја. Овогодишње учешће на завршном турниру овог такмичења остало је на нивоу досадашњих, дакле полуфинале. Једини разлог је слаба форма, јер Партизан је ове године најслабији у поређењу са неколико претходних сезона. Пад је био очигледан још од победе над „црно-белима“ у Крагујевцу, па је овакав епилог, мора се при-

нати, ипак реалан.

Муке су имали „ђаволи“ да уопште дођу на мегдан Партизану. Још једном су неодговорном игром у периоду када треба решавати меч, умало препустили Војводину полуфинале. Разлог победе може се наћи само у неискључивости новосадског састава, чији играчи нису знали, нити имали снажљивости, да искористе поклон.

Раднички је био на путу да прокоцка предност од десетак поена из треће деонице у последњем периоду. Очекујући ваљда да ће се ривал сам предати и препустити им победу одиграли су тај део баш

ЖУЉКОВА ЛЕВИЦА ДОГОДИНЕ У КРАГУЈЕВЦУ

ПАРТИЗАН - РАДНИЧКИ 96:75

НИШ - Хала: „Чаир“. Гледалаца: 4500. Судије: Јурас, Јовчић и Мрдак (Београд). Резултат по сетовима: 19:25, 23:18, 25:11, 29:21.

ПАРТИЗАН: Кеџман 7, Радуљица 6, Лучић 5, Милосављевић 3, Бојановић, Кайић 16, Божић 11, Чакаревић 7, Џејмс 17, Мачван 8, Анђушић 16, Бершранс.

РАДНИЧКИ: Павковић 14, Синовец 14, Сајмон 14, Марковић, Бирчевић 4, Брајић 7, Вуксановић, Марјановић 5, Скојић 7, Мијајковић 4, Стојачић, Бакић 6.

на онакав начин на какав имају обичај да нервирају своје навијаче и у „Језеру“. Споро, без идеје, чекајући да се ствари саме од себе одвијају. Играчи најбоље екипе кошаркашке лиге Србије имали су намеру да се боре до краја и успели су томе. Начинили су серију од 13:1 и тако повели са 72:68. Прва крагујевачка виолина Дејвид Сајмон, који је половином утакмице истегао лигаменте, на свој захтев ушао је у игру у финалу и завршио посао сигурним поентирањима. Дунђерски је 11 секунди пре краја имао „зицер“ за продужетак, али Мајкл Скот је „бананом“ осигурао пролаз у наставак такмичења.

Утакмица са Партизаном још једна је прича о сусрету „великих“ и „малих“. Клуб велике традиције још једном је славио, мора се рећи заслужено јер су његови играчи навикли да играју одлучујуће и јаке утакмице на прави начин, не срцем већ главом. Наравно, није изостала ни логистичка подршка на већ опробано, у најмању руку речено лукав начин, јер кошаркашко суђење одавно је постало својерсна вештина, готово наука. Чини се да се Партизан некако и може добити у Јадранској лиги, када суде Хрвати и Словенци, али да је то много озбиљнији посао у домаћим такмичењима. У тренуцима када је крагујевачки састав играо добро, у првом полувремену, Сајмон и Марковић су „накупили“ прекршаја онолико колико је требало за пажљивију игру у тренуцима када се меч одлучивао. Гледајући објективно ова чињеница никако није одлучила победника, али ипак почиње да „пече“ сазнање да се у сваки меч улази са стрепњом од „пиштаљке“. На то је реаговао, додуше веома неодговарајуће, Мирослав Николић и клупа, за шта је добио искључење, а Партизан се на основу тих казни, из слободних бацања и додатног напада, одвојио на недостижну разлику. Ипак, одлучујући период био је на старту треће деонице када је шампион додао убрзање, одиграо бриљантну одбрану, надскакао Раднички, али и добио га на тактичком плану. Јовановић је по први пут озбиљно одсекао напад нашег тима зоном, пресекао пик анд рол и уласке под кош, а како

АБА ЛИГА

Коначни обрачуни

Жижа српске кошаркашке јавности, после овог викенда и финални турнир Кула, враћа се на регионално такмичење. Наредног викенда одиграће се утакмице 19. кола, а Раднички дочекује Олимпију, екипу која је у великом џаду највише због финансијске кризе. Љубљанчани је током сезоне најуспешније неколицина квалитетних играча, али је Уйрава, баш прег меч са крагујевачким саставом, довела крило из Америке, Ерика Досона. Меч се игра у суботу од 20 сати.

Остали парови су Широки - Златибор, Цибона - Партизан, Макаби - Хемофарм, Крка - Будућност, Цедевија - Хелиос и Црвена звезда - Зајреб. Већ у среду 29. фебруара на програму је заостала утакмица 20. кола са Цедевијом у Зајребу.

шут није ишао, донео свом тиму двоцифрену разлику. Док је још било наде да се држи прикључак, Мијатовић је два пута упропастио лаке нападе. Марковић је два пута погрешно асистирао, а у сусрету са озбиљним ривалом то је довољно за пораз. Већ тада се видело да наш тим нема снаге за повратак у игру, а коначно разрешење дошло је код већ наведене ситуације са техничким грешкама, када су судије очигледно, да ли намерно, погрешиле кажњавајући Братића личном грешком у дуелу са Џејмсом, мада су сви остали видели „мртву“ лопту. До краја се играло тек да прође време. Ипак, Партизан је нешто као државни пројект, а Раднички мали клуб који тек диже главу. На крају су се „црно-бели“, по пети пут за редом, победивши Звезду у финалу, опет добили овог трофеја.

Пораз треба брзо заборавити, јер на помолу је одлучујући период у АБА лиги. Шансе за Европу су минималне, али треба се борити до краја. „Лакши“ домаћи трофеј остаје у Београду, а за онај значајнији, првенствени, треба се добро припремити. Како ствари сада стоје, по националним коефицијентима Србија ће до године готово сигурно изгубити једно место на „Јадрану“, па предстоји тешка борба за продужење опстанка. А ако се шанса за финале плеј офа и борбу за трофеј укаже, не треба је пропустити. Ако ништа друго, финални турнир Кула „Радивоја Кораћа“ игра се до године у Крагујевцу.

М. М.

ПАРТИЗАН НАС НАДИГРАО, КАО НИКАД

ПРВА "А" ЛИГА - Ж

Десети плус

КОШАРКАШИЦЕ Радничког забележиле су и десету првенствену победу и тако остале на високом петом месту А лиге. Оне су прошле недеље, у оквиру 20. кола, савладале Лозничанке на њиховом терену са 20 поена разлике (као и јесенас у Крагујевцу) - 66:46.

Иако су се „црвене“ одлучиле за снежно путовање подно Лагатором, ипак, све је прошло најбоље по њих. Што је најважније, забележена је још једна победа а као и увек добру партију пружиле су Првуловић, Катић, Милошевић, Марјановић и остале девојке.

Екипа Лознице држала се до полувремена када су губиле са свега осам поена разлике - 33:25, али су Крагујевчанке „преломиле“ утакмицу у трећој четвртини коју су убедљиво добиле - 21:8, после чега им је само остало да мирно приведу утакмицу крају.

Првенство А лиге полако се, иначе, ближи крају а кошаркашице Радничког последњи меч у овој, за њих историјској сезони, пред својом публиком, одиграће у суботу у хали „Парк“, где ће у оквиру претпоследњег, 21. кола угостити Беочин.

С. М. С.

ПРВА "А" ЛИГА (Ж)

20. КОЛО: Лозница - Раднички 46:66, Челарево - Врбас 69:77, Шабац - Студент 70:54, Беочин - Пролетер 85:74, Стара Пазова - Спартак 74:50, Црвена звезда - Јагодина.

Црвена звезда	19	18	1	1540:1124	37
Јагодина	18	16	2	1478:1332	34
Врбас	20	13	7	1510:1449	33
Шабац	20	12	8	1419:1377	32
Раднички	20	10	10	1341:1275	30
Челарево	20	9	11	1313:1318	29
Стара Пазова	20	8	12	1470:1404	28
Беочин	19	8	11	1304:1410	27
Студент	19	8	11	1258:1286	27
Спартак	20	7	13	1347:1423	27
Пролетер	18	4	14	1178:1391	22
Лозница (-1)	19	3	16	1087:1456	21

21. КОЛО: Раднички - Беочин, Стара Пазова - Челарево, Јагодина - Лозница, Спартак - Црвена звезда, Пролетер - Шабац, Студент - Врбас.

ОД ЧЕТВРТА ДО ЧЕТВРТА

ФУДБАЛ

ПЕТАК

ОДБОЈКА (Ж): Сметч 5
- Железничар (Лајковца), хала „Артем“ (19.00)

СУБОТА

КОШАРКА (Ж): Раднички
- Беочин, хала „Парк“ (17.00)
КОШАРКА: Раднички
- Олимпијца (Љубљана), хала „Језеро“ (20.00)

КРАЈ ТУРСКЕ “САПУНИЦЕ”

Напокон код куће

БАШ на време, кад снег копни, фудбалери Раднич-

ког 1923 стигли су кући, на стадион “Чика Дача”. Двонедељни боравак у Турској јесте им пријао, али суперлигашке обавезе стижу колико за десетак дана.

Током боравка у Анталији, поред напорних тренинга, наш састав имао је и осам пријатељских утакмица, у којима је остварио четири победе (Сеница 1:0, Белхатов 1:0, Актобе 2:0, Сондерјиске 2:1), два нерешена сора (Рапид Букурешт 1:1, Тобол 0:0) и два пораза (Тараз 0:3 и Краснодар 0:3).

Но, то је већ прошлост. За суботу је заказана генерална проба са Јагодином, а следећег викенда на “Чика Дачи” је први велики дерби ове сезоне. Стиже трећепласирани тим шампионата и један од директних ривала за пролаз у неко од евро такмичења, новосадска Војводина.

В. У. К.

ОМЛАДИНЦИ “ЦРВЕНИХ” КАО РЕПРЕЗЕНТАТИВНИ ТРИО

Пут Гента и Консдорфа

ЧАК тројицу играча Радничког 1923, селектор омладинске репрезентације Србије Зоран Марић уврстио је на списак за пријатељске утакмице ко-

је ће “орлићи” играти са Белгијом и Луксембургом. Обе у гостима, 26. и 28. фебруара.

Дакле, прилику да заиграју у дресу национал-

ног тима имаће, можда и добити, везиста Иван Петровић, штопер Лазар Росић и голман Христијан Јосифовић.

В. У. К.

ПЕТРОВИЋ, ЈОСИФОВИЋ, РОСИЋ

РУКОМЕТ

(Ж) РАДНИЧКИ ЛЕПЕНИЦА КГ

- ЖЕЛЕЗНИЧАР 23:18

То је то

КРАГУЈЕВАЦ - Хала: “Језеро”. Гледалаца: 150. Судије: Пендић и Дедић (Београд). Седмерци: Раднички Лејеница КГ 8/6, Железничар 4/2. Искључења: Раднички Лејеница КГ 2, Железничар 8 минути.

РАДНИЧКИ ЛЕПЕНИЦА КГ: Ђосић, Покрајац 5, Жига 9, Мачужић, Тањић, Рагосављевић 3, Кнежевић, Ђорђевић, Филиповић, Бојдановић, Балаћ 2, Јовановић, Георгијевић, Сивољковић, Чаировић 4.

СУПЕР ЛИГА (Ж)

13. КОЛО: Раднички Лепеница КГ - Железничар 23:18, Црвена звезда - Наиса 35:32, Зајечар - Јагодина 27:21, Раднички - Књаз Милош 25:22, Нопал - Макс спорт. Екипа Чачка је била слободна.

Зајечар	12	12	0	0	425:259	24
Јагодина	11	7	1	3	290:246	15
Раднички Леп.	12	7	1	4	255:256	15
Црвена звезда	10	5	3	2	272:270	13
Наиса	11	5	1	5	299:307	11
Књаз Милош	11	5	0	6	297:331	10
Нопал	10	4	1	5	305:312	9
Раднички	11	4	0	7	266:280	8
Макс спорт	11	4	0	7	244:263	8
Чачак	10	2	1	7	206:272	5
Железничар	11	1	0	10	232:295	2
Цепелин	0	0	0	0	0:0	0

14. КОЛО: Књаз Милош - Раднички Лепеница КГ, Железничар - Нопал, Макс спорт - Чачак, Наиса - Зајечар, Јагодина - Раднички. Паузира Црвена звезда.

МАДА су прошле среде, у заосталом мечу, изгубиле на гостовању у Старој Пазови од екипе Макс спорт (17:20), “тигрице” су бодове надокнадиле дочекавши инђијски Железничар у суботу (23:18), и скрасиле се на трећем месту елитне дивизије.

По игри се могло видети да је у питању старт полусезоне, јер су оба тима на махове умела да забли-

СУПЕР ЛИГА (М)

17. КОЛО: Раднички - Пожаревац 25:22, Југовић - Црвена звезда 24:22, Обилић - Партизан (14. марта), Динамо - Железничар 23:29, Металопластика - Црвенка 27:19, ПКБ - Војводина 27:32, Напредак - Рудар 23:23, Смедерево - Колубара 27:27.

Партизан	16	14	2	0	505:429	30
Војводина	16	13	3	0	475:400	29
Раднички	15	10	2	3	426:375	22
Металопластика	16	10	1	5	459:415	21
Напредак	16	7	3	6	445:449	17
Југовић	17	6	3	8	424:435	15
Рудар	16	6	3	7	398:415	15
Ц. звезда (-2)	16	7	2	7	425:413	14
Колубара	15	5	4	6	414:423	14
Железничар	15	6	2	7	439:469	14
ПКБ	16	6	1	9	414:424	13
Смедерево	17	6	1	10	390:426	13
Пожаревац	16	6	0	10	411:430	12
Динамо	16	4	1	11	438:465	9
Црвенка	15	3	0	12	387:429	6
Обилић	14	3	0	11	365:418	6

18. КОЛО: Железничар - Раднички, Црвена звезда - Обилић, Колубара - Југовић, Партизан - ПКБ, Војводина - Динамо, Пожаревац - Напредак, Рудар - Металопластика, Црвенка - Смедерево.

стају, а онда згасну у сопственој немоћи. Тако су домаће успеле прве да се резултатски одвоје (6:3) али то је било кратко даха, те су Инђијке до полувремена држале прикључак и на одмор отишле са само голом мањка - 10:9.

Међутим, у других 30 минута ствари у своје руке преузела је најискуснија у редовима Радничког, капитен Лана Жига, и са девет погодака довела свој тим на миран колосек и до нове победе. Добру подршку имала је пре свега у својој сестри Иви Покрајац, али и, показало се, правом зимском појачању Марији Чаировић.

Стари ривал из комшилука, екипа аранђеловачког Књаз Милоша, некада звучног имена, биће за викенд домаћин нашим рукометашицама.

В. У. К.

РАДНИЧКИ - ПОЖАРЕВАЦ 25:22

Сигурица

КРАГУЈЕВАЦ - Хала: “Језеро”. Гледалаца: 300. Судије: Рајић и Драјомирковић (Београд). Седмерци: Раднички 3/3, Пожаревац 2/1. Искључења: Раднички 14, Пожаревац 12 минути.

РАДНИЧКИ: Лекић, Сјанојевић 3, Гавриловић 1, Томић, Јанићјевић, Мандић, Радојичић 2, Злајановић, Пејровић, Цветиновић 2, Миличић 1, Николић 3, Илић 1, Рајичевић 6, Продановић 3, Шмић 3.

ПОЖАРЕВАЦ: Бабић, Миљковић, Божић, Велковић, Чуйић 2, М. Ковачевић 2, Јелић 2, В. Ковачевић 1, Чавалџија 5, Пејровић 2, Димић, Бојчић, Недељковић 1, Вучковић, Живковић, Пљеваљић 7.

ОНО што је требало, рукометаши Радничког остварили су у дуелу са гостима из Пожареваца. Уписана су два нова бода (25:22), чиме се све чвршће држи треће место у шампионату, али и спремније дочекује већма неугодна серија предстојећих сусрета, када наш тим, почев од јуче, у само десет дана има четири веома тешка искушења.

Пожареваљани су вазда важали за неугодну екипу, ону за коју се никако не зна како ће одиграти. Ако им крене, јао ривалу, а ако не, и слабији лако са њима излазе на крај. За разлику од лањског меча, када су гости славили у “Језеру”, овога пута такав луксуз није дозвољен. Јесте резултатско натежање дуго потрајало, прво полувреме добијено са свега једним голом (11:10), али је зато наставак био далеко релаксиранији. Када су домаћи повели са 16:12, већ се назирао крајњи исход, а у орне одбране резервног голмана “црвених”, Душана Петровића, указале су на победника. Са чак 12 скинутих лопти, он је омогућио свом тиму да стекне вишак од 25:18, што је, упркос потоњем безразложном опуштању, било довољно за нови тријумф Крагујевачана.

Како рекосмо, следе тешки дани по Раднички. Прво је јуче гостовао Рудару у Костолцу, затим у суботу иде на меџдан нишком Железничару (бившем Наису), а у среду, у такође zostалој утакмици, путује у Црвенку. Крај те ере дочекаће наредног викенда, када у наш град долази тренутно други на табели, новосадска Војводина.

В. У. К.

ДУШКО ПЕТРОВИЋ ДОНЕО ПОБЕДУ “ЦРВЕНИМА”

ЛАНА И КРЕАТОР И ЕГЗЕКУТОР

КУГЛАЊЕ

Само Урош како зна

ПОРАЗ на Бањици од београдског Партизана, у оквиру 13. кола Супер лиге Србије, доживели су куглаши Водовода, резултатом 7:1 или, са 103 чуњева разлике - 3.607:3.504.

Црно бели су се тако реванширали Крагујевчанима за “непланирани” реми у јесењем делу првенства када је било 4:4. Интересантно је да је најбољи играч на терену, не само на овом сусрету већ и у читавом одиграном колу био Урош Јагличић, који је “убио” 654 “дрва”. Тим резултатом баџи је на леђа у директном мечу не само искусног “партизановца” Станка Полића (615 чуњева), већ и куглаша Београда Дејана Јовановића (642), у односу на укупан учинак.

Овог викенда на програму је одложено, 12. коло Супер лиге Србије, а куглаши Водовода уступиће у Аранђеловцу непоразени тим у досадашњем току првенства Београд.

С. М. С.

ОДБОЈКА

СУПЕР ЛИГА

Снежне невоље

СНЕГ и лед који су у великој мери паралисали Србију, одразио се и на “ред вожње” у Супер лиги Србије за мушкарце. Тако се меч 17, претпоследњег кола између Спартака и Радничког Креди банке, уместо протеклог викенда, игра вечерас од 19 сати у Љигу.

Последње коло, у коме крагујевачки састав дочекује пожаревачки Млади радник, на програму је тек од 2. до 4. марта, јер је наред-

ни викенд предвиђен за завршницу Купа Србије. Домаћин је Нови Сад, а после пет узастопних сезона на фајнал-фору неће бити Радничког, који је ту прилику изгубио у двомечу са Рибницом. Поред краљевачког клуба, за пехар ће се борити домаћин Војводина, Партизан и Млади радник.

М. М.

ПРВА ЛИГА - Ж

У нове победе

КАО и код кошаркаша због финала Купа, протекли викенд за најбоље српске одбојкашице био је означен као пауза у првенственим такмичењима, па се прволигашке борбе настављају се за викенд утакмицама 16. кола.

Раднички ће на пут у Ниш, где се састаје са Студентом, екипом која води борбу за прволигашки живот и тражи сваку прилику за увећање бодовног салда. Крагујев-

СКИЈАЊЕ

Одлична и на свом терену

ТРЕЋИ тријумф на овогдишњим ФИС тркама Невена Игњатовић остварила је у Србији. Наша репрезентативка и чланица клуба Раднички Елите победила је у слалому на Мокрој Гори, али како је конкуренција била слаба, то је вредело само 42,05 бода. У наредном слалому дисквалификована је због грешке у другој вожњи.

Још један крагујевачки представник на ФИС такмичењима, седамнаестогодишњи Виктор Раковић, члан Осе, имао је четири наступа протекле недеље. Нажалост, ни на Мокрој Гори нити Златибору није завршио такмичења у слаломским тркама.

М. М.

М. М.

ДЕСИЛО се оно што су у Економцу потајно прижељкивали. Велика победа од 4:1 над директним конкурентом за титулу београдским Марбом, слатка освета за јесењи пораз од 5:3 у Београду, и предност од, у овом случају, велика три бода.

Све је почело још у петом минути када је Рајчевић, после одличног продора Јањића и доброг проигравања спровео лопту у мрежу. Само четири минута касније, гости, ипак, смањују вођство Економца голом репрезентативца Пршића. У првом полувремену "студенти" су пропустили још три прилике за гол, једну Коцић и две Рајчевић. Нарочито ову другу, у 16. минути утакмице, када је као тана пролетео кроз играче Марба али је голман Кепашвили био одличан.

Само што је почело друго полувреме, мајсторија Коцића. Популарни «Ципи» искоса са десне стране само је пласирао лопту у гол преко голмана Београђана који је уклзао у празно. Затим је уследио један период игре у коме је Марбо доминирао а шта је све промашио Нене у тиму "кафеџија" могао би да понесе титулу "мистер промашај". Наравно, за шалу јесте, али да је био прецизан, било би повуци-погетни. И кад већ не знају гости ту је опет, а ко

ПРВА ФУТСАЛ ЛИГА

13. КОЛО: Економица - Марбо 4:1, Смедерево - Наисус 2:5, Танго - Врање 2:1, Коперникус - САС, Коњарник - Колубара, Ниш 92 - Летећи Холанђанин.

Економица	12	11	0	1	77:19	33
Марбо	12	10	0	2	57:21	30
Смедерево	12	8	0	4	40:40	24
Врање	12	5	2	5	40:28	17
Колубара	11	4	4	3	32:28	16
Коперникус	11	5	1	5	33:35	16
Наисус	12	5	1	6	37:42	16
Танго	12	5	0	7	38:53	15
Ниш 92	11	3	1	7	30:39	10
Л. Холанђанин	11	3	1	7	36:49	10
САС	11	3	0	8	38:54	9
Коњарник	11	2	0	9	34:84	6

14. КОЛО: Колубара - Економица, Наисус - Ниш 92, САС - Танго, Марбо - Коперникус, Врање - Смедерево, Летећи Холанђанин - Коњарник.

ФУТСАЛ

ЕКОНОМАЦ - МАРБО 4:1

Ципи и рејржио кафеџије

други него Коцић. Иста ситуација као код претходног гола само са друге стране и Кепашвили опет у празно а лопта у мрежи.

Последњих четири минута, с обзиром да је на семафору стајало 3:1 за Економица, Марбо је играо са играчем уместо голмана, али им је ту

тактику у старту осујетио Бразилац Да Коста који је са своје половине постигао четврти гол, чиме је стављена тачка на овај дерби.

"Студенти" већ сутра имају тежак испит. Гостују у Лазаревцу где ће одмерити снаге са некадашњим шампионом Колубаром. С. М. С.

Разговарао Саша М. Соковић

Крагујевац постаје озбиљан центар малог фудбала. То потврђује прошлонедељни дерби две најбоље екипе Економца и београдског Марба, који се играо пред око 2.000 гледалаца, игре «студената» у Лиги шампиона, али и у репрезентацији Србије. На последњем европском првенству у Хрватској, дрес «орлова» носило је шесторица крагујевачких играча а међу њима и Слободан Рајчевић.

Овај двадесетшестогодишњи Зрењанинац није случајно запао за око стручном штабу Економца пре три године јер се ради о заиста талентованом играчу малог фудбала, изузетне снаге и брзине, јаког, топовског шута али и, како кажу у његовом клубу, великог другара и пријатеља.

Пре Економца играли сте у зрењанинском САС-у. Откуд интересовање за мали фудбал уопште?

Другари ме наговорили. Прво сам играо велики фудбал у Пролетеру из Зрењанина а онда, под њиховим притиском, у 21. години одлучио да кренем стопама фудбала. И не жалим због тога. Ево, нижем успехе у првенству и у репрезентацији...

Да. Што се првенства тиче велика и важна победа над Марбом?

Победа у оваквом дуелу је огромна. Знате, када имате две екипе приближног квалитета, да не причам о ривалству које влада између нас и Марба, три бода су прва радост.

Вредна титуле?

Свакако. Три бода предности су сада огромна. То ће омогућити нама да играмо растерећеније у наставку сезоне а терет ће бити њима на леђима. Остало им је да чекају наш кикс, али ја вам обећавам да их нећемо частити на тај начин. Наша предност је и то што имам тај луксуз да изгубимо једну утакмицу јер у случају истог броја бодова ми смо у међусобним дуелима бољи - 3:5 у Београду и 4:1 у Крагујевцу. Али, како сам и рекао, нећемо им то приуштити.

Шта је, по вама, пресудило у дербију са Марбом?

ИНТЕРВЈУ: СЛОБОДАН БОБА РАЈЧЕВИЋ

Футсалски тобџија

Сваки играч сања о томе да једног дана заигра у некој од најјачих футсалских лига као што су руска, шпанска или португалска. Али, најискреније, ништа против не бих имао ни да каријеру завршим овде у Крагујевцу - каже један од најубојитијих и најталентованијих играча "на петопарцу" у Србији, члан Економца и репрезентације Србије

Жеља, пре свега. Више смо уложени себе у победу. И, свакако, навигачи, који су имали велики утицај на њихову игру, у смислу да их декоцентришу. Овом приликом им се заиста захваљујем на изванредној и великој подршци и атмосфери коју су направили. Што се игре тиче, мислим да смо, с обзиром на пропуштене шансе, и раније могли да решимо питање победника, али није лоше ни овако.

Наставак првенства доноси...

Има још доста да се игра. Ми смо углавном наш део посла одрадили. Има ту још екипа као Колубара, Смедерево који су опасни противници... Сада чекамо да се све то заврши, па онда мини лига и поново још два окршаја са Марбом...

Да се вратимо на недавно завршено првенство Европе у Загребу. Стигли сте до четвртфинала где сте поражени од Русије са 2:1?

Генерално, резултат је добар. Изгубили смо минималним резу-

лтатом од заиста јаке екипе, која је, како сте и могли видети, играла у финалу са Шпанијом. Истим резултатом порађени смо и од Португалије а савладали смо Азербејџан екипу која је на прошлом европском првенству освојила треће место. Што се моје игре, лично тиче, у репрезентацији, нисам задовољан. Мислим да сам могао више да пружим и овом приликом обећавам да ћу убудуће дати максимум од себе.

Поменули сте утакмицу са Азербејџаном. Победили сте резултатом 9:8. Невиђено да толико голова падне на једном европском првенству. Шта се десило?

Била је то утакмица са великим улогом. Победа је значила пласман даље. И ми и они су са страхом ушли у тај дуел... Једноставно, отворило се тако, да кажем, играло се са пуно грешака, отуда пуно голова... На срећу, ми смо мање грешили.

У интервјуу који смо пред ово првенство радили са вашим другом из Економца Предрагом Рајићем, рекао нам је да је проблем репрезентације неуиграност. Слажете ли се са тим?

Мислим да је Рајић у праву. Репрезентацију чине углавном играчи Економца и Марба, а то су екипе које имају два различита приступа игри. Мислим да је за оваква такмичења потребно обезбедити више времена за уигравање тима.

Хрватска као домаћин?

Дизала се тензија мало уочи одласка, искрено, очекивали смо свашта али осим неких мањих провокација, ништа другачијих од оних када играте на било ком терену на планети, није заиста било. Чак ни најмањих вербалних дуела, и то је то.

Када смо већ код међународних наступа, очекује вас Светско првенство на Тајланду у

новембру, а пре тога, до душе, то морате потврдити у две бирачке утакмице са Мађарима. Чини нам се да је жреб био по вољи?

Нисмо ми бирали, али, искрено, не жалимо се. Тачно је да смо избегли неке опасније репрезентације као што су, опет Азербејџан, Румунија... Али и мо смо као футсалска репрезентација успели да обезбедимо неке повлашћене позиције што се квалификација тиче.

Мислим да нам се пружа историјска шанса и да смо на најбољем путу да трасирамо велики српски фудбал.

Колико све то утиче на популарност фудбала, која је, то је очигледно, у порасту?

Па видели сте и на утакмици са Марбом, скоро две хиљаде гледалаца, посета на мечевима Лиге шампиона... Мислим да је сада једини проблем обезбедити младе играче, стварати потенцијал, јер их ви још увек немате у Србији. Сви сањају још о великом фудбалу а када ту не прођу они се одреде за мали фудбал. Мислим да ће права прекретница, што се популаризације српског фудбала тиче бити на европском првенству 2016. године, за оје се надам да ће бити у Србији. То би била права ствар. На тај начин, мислим да ће фудбал код нас бити на заиста врхунском нивоу што се свега тиче.

На крају, како видите будући период. Надате ли се неком ангажману у страни клуб?

Сваки играч тежи да се једног дана опроба у неком клубу који игра у јакој лиги, као што је Русија, Шпанија, Португалија... Е сад, питање је да ли ће то и бити. Зашто то кажем? Ја сам веома задовољан условима које сада имам у Економцу и надам се да ће наша сарадња дуго трајати. Искрено да вам кажем, не бих се бунео да своју футсалску каријеру завршим баш у Крагујевцу.

СТРЕЉАШТВО

Стева остаје кући

КРАГУЈЕВАЧКИ стрелац, репрезентативац, олимпијац и апсолутни светски рекордер Стеван Плетикосић, није успео да избори визу за олимпијске игре у Лондону.

Он је, на последњем такмичењу, које је могло да му обезбеди такву прилику, Европском првенству у Финској, у његовој, бољој дисциплини, ваздушној пушци, освојио тек 38. место са 592 убијена круга, у конкуренцији 78 стрелаца.

Сам Плетикосић је најбоље оценио свој резултат изјавом да се, како каже "распао", и да "није ишло", а оно што је за њега болније, као спортисту је вероватно то, што му је недостајало свега три круга. У овом спорту, како се потврдило, то је ипак много.

А био је близу. После прва три хица имао је све три "стотке". А онда је стао. Најпре је "убио" 98, па два пута 97 и то је било то. Уосталом, потврђено је правило код спортиста, да кад од последњег наступа све зависи, обично то није тако. Наравно, и то се правило потврдило.

Добар учинак имао је други крагујевачки представник Милутин Стефановић који је такође имао резултат од 592 круга али је, за разлику од ветерана Плетикосића и Мирослава Вљева, иако је ово било прво његово веће такмичење, забележио 34. место.

Сениорски репрезентативци су на тај начин, донели шесто место Србији са 1.776 кругова (трећи члан репрезентације Немања Миросављевић, упуцао је такође 592 круга), у конкуренцији 20 националних селекција.

И биће по оној, како нам је недавно и сам Стеван Плетикосић изјавио, да ће овога пута олимпијаду гледати из своје собе - путем телевизијских преноса.

А до Бразила и Рио де Жанеира... Видећемо.

Најбољи у Крагујевцу...

СТРЕЉАЧКИ клуб "Чика Мата" из Крагујевца домаћин је овог викенда најбољим стрелцима кадетских и млађих јуниорских категорија, учесницима другог кола лиге и купа Србије у гађању ваздушним оружјем у дисциплинама на 10 метара, такмичења које је због временских неприлика одложено, а требало је да се одржи још почетком фебруара.

Резултати кадета и млађих јуниора уједно ће се рачунати и за традиционални, 16. по реду, Куп "Застава оружје". За ово такмичење, које ће бити одржано у спортској хали „Парк“ у недељу у Крагујевцу, пријавило се преко 250 стрелаца.

...И Ђуприји

ПРВЕНСТВО Централне Србије у гађању стандардном ваздушном пушком, на програму је у суботу у Ђуприји.

У конкуренцији најбољих стрелаца наћи ће се и 14 стрелаца крагујевачког клуба "Чика Мата", који ће се такмичити у мушкој и женској конкуренцији у категоријама сениора и јуниора.

С. М. С.